

WHITEPAPER · JURIDIKE + TATIMORE

Investimi në Shqipëri

Udhëzues juridik, tatimor dhe biznesi për investitorët
ndërkombëtarë — botimi 2026

WHITEPAPER · BOTIMI 2026

Përmbajtja

Një udhëzues praktik për çështjet juridike, tatimore dhe operative që formësojnë një investim në Shqipëri.

Parathënie	14 Punësimi dhe e drejta e punës
Rreth Tridens	15 Puna dhe qëndrimi në Shqipëri
Shënim i rëndësishëm	16 Rrugët e migracionit në praktikë
01 Shqipëria me pak fjalë	17 Pasuritë e paluajtshme dhe të drejtat pronësore
02 Panoramë ekonomike dhe perspektiva	18 Pronësia intelektuale
03 Argumentet pro dhe kundër	19 Kontabiliteti, raportimi dhe auditimi
04 Paketa e përafrimit me BE-në 2026	20 Konkurrenca dhe kontrolli i përqendrimeve
05 Kuadri ligjor për investimet e huaja	21 Mbrojtja e të dhënave dhe siguria kibernetike
06 Zgjedhja e strukturës	22 Zgjidhja e mosmarrëveshjeve dhe falimentimi
07 Krijimi i pranisë së biznesit	23 Mundësitë sipas sektorëve
08 Pronari përfitues dhe transparencë	A Marrëveshjet për shmangien e tatimit të dyfishtë
09 Bankat, pagesat dhe afati praktik	B Autoritetet dhe burimet kryesore
10 Tatimi mbi fitimin e korporatave	C Lista e hyrjes në treg
11 TVSH-ja, akcizat dhe doganat	D Legjislacioni kryesor
12 Tatimi i individëve	E Fjalorth
13 Nxjerrja e fitimit dhe tatimi ndërkufitar	Si mund të ndihmojë Tridens

Parathënie

Shqipëria ka kaluar pjesën më të madhe të një dekade duke u përshkruar si një treg në zhvillim. Ky përshkrim po bëhet i papërshtatshëm. Vendi është rritur më shpejt se pjesa më e madhe e Evropës për disa vite rresht, kishte hapur të gjashtë grupet e negociatave të anëtarësimit në Bashkimin Evropian deri në fund të vitit 2025 dhe, në korrik 2026, mbylli përkohësisht tre kapitujt e parë. Në vitin 2026, ajo gjithashtu transpozoi një pjesë të konsiderueshme të së drejtës tregtare të BE-së në legjislacionin vendas brenda një periudhe të vetme legjislative. Shqipëria në vitin 2026 është materialisht e ndryshme nga vendi me të cilin investitorët kanë hasur një dekadë më parë.

Gjithashtu nuk është ende ajo që thotë literatura promovuese. Një pjesë e madhe e materialeve në gjuhën angleze në dispozicion të një investitori të huaj është e vjetëruar dhe disa prej tyre janë thjesht të gabuara. Lehtësimet që kanë skaduar ende reklamohen. Procedurat që ndryshuan në vitin 2022 përshkruhen ende në formën e tyre para 2022. Pragjet kuotohen pa detyrimet që qëndrojnë pranë tyre. Një investitor që planifikon atë material merr vendime për një version të Shqipërisë që nuk ekziston më.

Kjo whitepaper është shkruar për të qenë e saktë dhe jo inkurajuese. Aty ku pozicioni është vërtet i favorshëm - dhe në disa aspekte është dukshëm i tillë - ne shpjegojmë pse. Aty ku ka fërkime, vonesa apo rrezik, e themi edhe këtë, sepse investitori që habitet nga një proces bankar gjashtëjavor, i shërben më keq se ai që e ka planifikuar. Ne përcaktuam disa pika mbi të cilat udhëzimet e përhapura gjerësisht nuk pasqyrojnë më pozicionin aktual dhe i identifikojmë ato si korrigjime në vend që ta lëmë lexuesin të zbulojë mospërputhjen më vonë.

Udhëzuesi pasqyron ligjin dhe pozicionin administrativ të publikuar në dispozicion më 9 shtator 2026, duke përfshirë paketën legjislative të miratuar midis prillit dhe gushtit 2026. Ligji shqiptar lëviz me shpejtësi; pjesa më e madhe e detajeve operative gjendet në legjislacionin nënligjor, udhëzimin ministror dhe praktikën administrative, ndërsa shifrat monetare rishikohen periodikisht. Asgjë këtu nuk zëvendëson këshillat për faktet e një çështjeje të caktuar.

Kristi Vako | Partner | Avokat
Tridens

Rreth Tridens

Tridens është një firmë ligjore me qendër në Tiranë që këshillon klientët ndërkombëtarë për themelimin, operimin dhe investimin në Shqipëri. Praktika jonë është ndërtuar rreth pyetjeve që na sjellin në fakt bizneset dhe individët e huaj: si të strukturojmë një hyrje në treg, si të fitojmë të drejtën për të jetuar dhe punuar këtu dhe si ndërveprojnë të dyja me pozicionin tatimor në Shqipëri dhe në vend.

Ne këshillojmë në anglisht, gjermanisht dhe shqip. Kjo pasqyron se nga vijnë klientët tanë dhe vlerën praktike të punës me një këshilltar i cili mund të lexojë statutin shqip, ta shpjegojë atë me saktësi në gjuhën e klientit dhe të koordinohet drejtpërdrejt me këshilltarin e juridiksionit të klientit pa ndërmjetës.

Fushat tona kryesore të punës janë:

Korporata dhe komerciale — formimi i kompanive, strukturimi i korporatave, filialet dhe degët e huaja, marrëveshjet e aksionarëve, kontratat tregtare dhe qeverisja e korporatës.

Tatimi - tatimi mbi fitimin e korporatave, TVSH, çmimi i transferimit, vendbanimi tatimor, nxjerrja e fitimit, analiza e traktatit të tatimit të dyfishtë dhe marrëdhëniet me administratën tatimore.

Migrimi - lejet e qëndrimit në të gjitha kategoritë statutores, autorizimi i punës, qëndrimi i përhershëm dhe shtetësia, si dhe koordinimi i migracionit me planifikimin e korporatave dhe taksave.

Pasuri të paluajtshme - blerja, kontrolli i duhur i titullit, lejet e zhvillimit dhe ndërtimi dhe dhënia me qira.

Punësimi — kontratat, detyrimet e listës së pagave, përfundimi dhe aspektet e punësimit të krijimit të një fuqie punëtore në Shqipëri.

Rregullator - licencimi në të gjithë sektorët e rregulluar, duke përfshirë energjinë, komunikimet elektronike, shërbimet financiare dhe turizmin.

Shënim i rëndësishëm

Kjo whitepaper ofrohet vetëm për informacion të përgjithshëm. Nuk është këshillë ligjore, tatimore apo investuese, nuk trajton rrethanat e ndonjë personi, subjekti apo transaksioni të caktuar dhe nuk duhet të mbështetet si zëvendësim për këshilla për faktet e një çështjeje specifike. Asnjë marrëdhënie avokat-klient nuk krijohet duke e lexuar atë.

Ligji shqiptar është subjekt i ndryshimeve të shpeshta. Një pjesë e konsiderueshme e detajeve operative në fushat e mbuluara këtu - pragjet e lejeve, bazat e kontributeve, kërkesat procedurale, standardet dokumentare - përcaktohen nga legjislacioni vartës, udhëzimi i ministrisë ose praktika administrative dhe jo nga statuti dhe mund të ndryshojnë pa ndryshime në ligjin në fuqi. Pragjet dhe normat monetare rishikohen çdo vit, më së shpeshti me efekt nga 1 janari.

Referencat statutores i referohen ligjit siç e kuptojmë se është në vitin 2026. Kur një dispozitë është kalimtare, ne e themi këtë dhe japim datën e skadencës. Aty ku udhëzimet e publikuara bien ndesh me të kuptuarit tonë për pozicionin aktual, ne e identifikojmë konfliktin në vend që ta kalojmë atë. Kur një shifër është vendosur në mënyrë administrative dhe jo statutores, ne e shënojmë atë si që kërkon verifikim në kohën e mbështetjes.

Të dhënat makroekonomike janë marrë nga Fondi Monetar Ndërkombëtar, Banka Botërore, Banka e Shqipërisë dhe INSTAT, Instituti Shqiptar i Statistikave. Shifrat e publikuara për Shqipërinë ndryshojnë midis burimeve, ndonjëherë materialisht, dhe vlerësimet rishikohen. Shifrat jepen si renditje treguese të madhësisë dhe jo si vlera të sakta.

Tridens nuk pranon asnjë përgjegjësi për çdo veprim të ndërmarrë ose jo në bazë të kësaj letre të bardhë.

1 — Shqipëria me pak fjalë

Shqipëria zë skajin perëndimor të Gadishullit Ballkanik, me afërsisht 450 kilometra të vijës bregdetare të Adriatikut dhe Jonit përballë Italisë përtej ngushticës së Otrantos. Është një vend me rreth 28,700 kilometra katrorë – i krahasueshëm në sipërfaqe me Belgjikën ose shtetin amerikan të Maryland-it – dhe me pak më shumë se dy milionë banorë. Është mjaft i vogël që një biznes të mund të mbulojë të gjithë tregun vendas nga një zyrë e vetme në Tiranë dhe mjaft afër Bashkimit Evropian që marrëdhëniet e tij kryesore tregtare të jenë me shtetet anëtare dhe jo me fqinjët e tij të afërt.

Gjeografia, klima dhe rajonet

Vendi ndahet në një ultësi bregdetare dhe një brendësi malore. Rripi fushor që shkon nga Shkodra në veri përmes Durrësit dhe Vlorës deri në Sarandë në jug përmban pjesën më të madhe të popullsisë, pjesën më të madhe të tokës së punueshme, portet dhe efektivisht të gjithë zhvillimin e turizmit. Pjesa e brendshme është malore, pak e populluar dhe e pasur me burime hidrologjike, prandaj Shqipëria prodhon shumicën dërrmuese të energjisë elektrike nga hidrocentralet.

Klima është mesdhetare në bregdet - verë të nxehtë të thatë, dimër të butë të lagësht - dhe kontinentale në brendësi, me dimër të vërtetë dhe borë në lartësi. Për një investitor të turizmit kjo ka rëndësi komerciale: sezoni bregdetar historikisht ka zgjatur nga maji deri në shtator dhe zgjatja e atij sezoni është një nga çështjet kryesore strategjike të sektorit.

Tirana është kryeqyteti dhe qendra ekonomike. Ajo mban një pjesë të madhe dhe në rritje të aktivitetit ekonomik kombëtar, shumicën dërrmuese të shërbimeve profesionale, zyrat qendrore të bankave dhe qeverisë. Për shumicën e bizneseve të huaja, pyetja praktike nuk është se ku të vendosen në Shqipëri, por nëse diçka kërkon një prani jashtë Tiranës.

Durrësi, tridhjetë e pesë kilometra në perëndim të Tiranës, është porti kryesor dhe pika kryesore logjistike e vendit. Vlora dhe Saranda ankorojnë bregdetin jugor dhe ekonominë turistike. Shkodra në veri dhe Korça në juglindje janë qendra rajonale. Elbasani ruan trashëgiminë e rëndë industriale të vendit.

Popullsia dhe gjuha

Popullsia rezidente e Shqipërisë ishte 2.4 milionë në regjistrimin e vitit 2023 dhe ka qenë në rënie, e nxitur kryesisht nga migracioni krahas ndryshimit natyror të popullsisë. Ky është një kufizim i vërtetë strukturor për ekonominë dhe diskutohet sinqerisht në Kapitullin 3, sepse lidhet drejtpërdrejt me disponueshmërinë e fuqisë punëtore dhe rritjen e pagave.

Shqipja është gjuha e vetme zyrtare. Është një gjuhë indo-evropiane pa të afërm, që do të thotë se një investitor i huaj duhet të supozojë se asnjë punonjës, palë ose dokument zyrtar nuk do të jetë i

kuptueshëm pa përkthim. Përkundër kësaj, aftësia e shqiptarëve për gjuhën e huaj është jashtëzakonisht e lartë për standardet rajonale. Gjuha italiane flitet gjerësisht, veçanërisht në mesin e atyre mbi të tridhjetat, kryesisht për shkak se televizioni italian ishte i pranueshëm gjatë periudhës komuniste dhe që atëherë Italia ka qenë destinacioni kryesor i emigrimit. Anglishtja është e përhapur në mesin e popullatave më të reja dhe të arsimuara. Greqishtja është e zakonshme në jug. Aftësia gjermane po rritet me shpejtësi, e nxitur nga migracioni në Gjermani, Austri dhe Zvicër dhe nga kërkesa që kjo ka krijuar për trajnime në gjuhën gjermane.

Për qëllime biznesi ky është një avantazh praktik. Është realiste të personelosh një operacion përballë klientit në italisht, anglisht ose gjermanisht në Tiranë në një mënyrë që do të ishte e vështirë në pjesën më të madhe të rajonit.

Një histori e shkurtër dhe pse ka rëndësi komerciale

Shqipëria shpalli pavarësinë nga Perandoria Osmane në vitin 1912. Periudha që formëson të tashmen, megjithatë, është regjimi komunist i viteve 1944-1991, i cili ishte jashtëzakonisht i ashpër edhe për standardet e bllokut lindor. Shqipëria u mbyll në fakt, prona private u shfuqizua plotësisht dhe nga fundi i viteve 1980 ishte vendi më i varfër në Evropë me një diferencë të konsiderueshme.

Tre pasoja komerciale pasojnë nga kjo dhe mbeten të gjalla.

Titulli i pasurisë. Për shkak se prona private u shfuqizua dhe më pas u rikthye, u privatizua ose u pushtua në mënyra të ndryshme pas vitit 1991, titulli shqiptar i tokës ka një histori më të ndërlikuar se në shumicën e juridiksioneve evropiane. Kjo është çështja e vetme më e rëndësishme e verifikimit të duhur në pronat e paluajtshme shqiptare dhe trajtohet në Kapitullin 17.

Rinia institucionale. Shumica e institucioneve me të cilat merret një investitor i huaj - regjistri tregtar, administrata tatimore, autoriteti i konkurrencës, autoriteti i mbrojtjes së të dhënave - janë ndërtuar ose rindërtuar pas vitit 1991 dhe disa janë reformuar në mënyrë thelbësore që nga viti 2015. Ato janë moderne në dizajn, shpesh më të dixhitalizuara se ekuivalentët e tyre në shtetet më të vjetra evropiane dhe përkatësisht më pak të vendosura në praktikë.

Rënia e vitit 1997. Dështimi i një sërë skemash piramidale në vitin 1997 fshiu një pjesë të konsiderueshme të kursimeve të familjeve dhe prodhoi një periudhë të shkurtër kolapsi të shtetit. Kjo mbahet mend dhe shpjegon pjesërisht kujdesin e bankave shqiptare dhe këmbënguljen e një ekonomie të konsiderueshme informale.

Qeverisja dhe sistemi politik

Shqipëria është një republikë unitare parlamentare. Pushteti legjislativ i takon Kuvendit njëdhomësh (Kuvendi) prej 140 anëtarësh, të zgjedhur për një mandat katërvjeçar. Presidenti është kreu i shtetit, i zgjedhur nga Kuvendi, me një rol kryesisht ceremonial, por me funksione të vërteta në shpalljen e

ligjeve dhe emërimeve të caktuara, duke përfshirë çështjet e shtetësisë. Pushteti ekzekutiv i takon Këshillit të Ministrave të kryesuar nga Kryeministri.

Administrativisht vendi është i ndarë në 12 qarqe (qarqe) dhe 61 bashki (bashkia). Bashkitë vendosin taksa të caktuara vendore dhe lëshojnë leje të caktuara, gjë që ka rëndësi për pronat e paluajtshme dhe ndërtimet.

Sistemi juridik dhe gjyqësor

Shqipëria është një juridiksion i së drejtës civile. Burimet kryesore të ligjit janë Kushtetuta, statutet e miratuara nga Kuvendi, aktet normative të Këshillit të Ministrave me fuqinë e ligjit, vendimet e Këshillit të Ministrave (VKM) dhe udhëzimet ministrore. Vendimet gjyqësore nuk janë formalisht të detyrueshme si precedent, megjithëse vendimet unifikuese të Gjykatës së Lartë kanë autoritet thelbësor në praktikë.

Sistemi gjyqësor përfshin gjykatat e shkallës së parë, gjykatat e apelit dhe Gjykatën e Lartë, me një degë të veçantë të gjykatës administrative që trajton mosmarrëveshjet me autoritetet publike, duke përfshirë mosmarrëveshjet tatimore dhe licencuese, e cila është dega më e rëndësishme për një investitor të huaj. Gjykata Kushtetuese shqyrton kushtetutshmërinë e legjislacionit dhe ka dëshmuar gatishmërinë për të hequr masat fiskale; Vendimi i tij Nr. 52 i datës 27 qershor 2024, i cili anuloi një pjesë të kuadrit të tatimit mbi të ardhurat, diskutohet në kapitullin 10 dhe është një ilustrim domethënës.

Që nga viti 2016, Shqipëria i është nënshtruar një reforme gjithëpërfshirëse në drejtësi, duke përfshirë vettingun e gjyqtarëve dhe prokurorëve dhe krijimin e strukturave të specializuara kundër korrupsionit (SPAK dhe Gjykata Speciale). Procesi nuk është i plotë dhe ka prodhuar periudha të boshllëqeve të konsiderueshme gjyqësore dhe lëndëve të prapambetura. Një investitor i huaj duhet të supozojë se procesi gjyqësor shqiptar është i ngadalshëm. Kjo është një arsye kryesore për t'i kushtuar vëmendje serioze klauzolave të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve në fazën e kontraktimit, dhe ajo trajtohet në Kapitullin 22.

Shqipëria është palë e Konventës së Apostillës së Hagës të vitit 1961, e Konventës së Nju Jorkut për Njohjen dhe Ekzekutimin e Vendimeve të Arbitrazhit të Huaj dhe e Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, me të drejtën e kërkesës individuale në Gjykatën Evropiane të të Drejtave të Njeriut në Strasburg.

Monedha dhe këmbimi

Monedha është leku shqiptar (ALL). Nuk ka kunj fiks; Banka e Shqipërisë operon një kurs të lirë me ndërhyrje për të zbutur luhatshmërinë dhe për të akumuluar rezerva. Leku është mbiçmuar ndjeshëm kundrejt euros gjatë viteve të fundit, mbështetur nga të ardhurat nga turizmi, remitancat dhe flukset hyrëse të investimeve të huaja.

Ky vlerësim është i rëndësishëm tregtar dhe shpesh neglizhohet. Për një eksportues që fiton në euro dhe paguan kosto në lekë, ka ngjeshur marzhet materialisht. Për një investitor që sjell kapital euro, ai ka ulur vlerën në lekë të atij kapitali. Çdo model financiar për një operacion shqiptar duhet të testohet me stres ndaj lëvizjes së kursit të këmbimit dhe jo të supozohet për stabilitet.

Nuk ka kontrolle të këmbimit në transaksionet e llogarisë rrjedhëse dhe investitorëve të huaj u garantohet e drejta për të riatdhesuar fitimet dhe kapitalin. Llogaritë në valutë mund të mbahen lirisht nga rezidentë dhe jorezidentë.

Trajektorja drejt Bashkimit Evropian

Shqipëria aplikoi për anëtarësim në BE në vitin 2009, iu dha statusi i kandidatit në 2014 dhe hapi negociatat e anëtarësimit në vitin 2022. Nga fundi i vitit 2025, të gjashtë grupet negociuese ishin hapur. Në korrik 2026 Shqipëria mbylli përkohësisht tre kapitujt e parë; Objektivi i deklaruar i qeverisë mbetet aderimi rreth vitit 2030.

Dy vëzhgime janë të përshtatshme. Së pari, ritmi i harmonizimit legjislativ ka qenë vërtet i shpejtë dhe Kapitulli 4 i këtij udhëzuesi i kushtohet pasojave: paketa e ligjeve e miratuar midis prillit dhe gushtit 2026 transpozoi një trup të konsiderueshëm të ligjit tregtar, korporativ dhe financiar të BE-së në një sezon të vetëm. Kjo ka efekte të drejtpërdrejta dhe të menjëhershme për bizneset e huaja, çfarëdo që të ndodhë me orarin e anëtarësimit.

Së dyti, një datë anëtarësimi është një parashikim politik dhe jo një fakt ligjor dhe nuk duhet të jetë baza e një vendimi investimi. Disa shtete kandidate i kanë gjetur fazat përfundimtare shumë më të gjata se ato të hershme. Anëtarësimi i mundshëm në BE është një faktor i arsyeshëm në një këndvështrim afatgjatë; nuk është plan.

Infrastruktura dhe lidhjet

Ajri. Aeroporti Ndërkombëtar i Tiranës (Nënë Tereza) është porta kryesore, me lidhje direkte në të gjithë Evropën dhe trafik që është rritur ndjeshëm me bumin e turizmit. Kapaciteti shtesë i aeroportit ka qenë në zhvillim e sipër, duke përfshirë Vlorën dhe Kukësin, me objektivin e shpërndarjes së trafikut dhe mbështetjen e korridorit të turizmit jugor.

Rruga. Rrjeti i trungut është rindërtuar ndjeshëm që nga viti 2000. Korridori Durrës–Tiranë është një autostradë moderne; rruga bregdetare veri-jug dhe autostrada Durrës-Kukës-Morinë që lidhet me Kosovën janë arteriet e tjera kryesore. Rrugët dytësore dhe malore mbeten të ndryshueshme, gjë që ka rëndësi për logjistikën në brendësi.

Portet. Durrësi është porti kryesor i mallrave dhe trajton pjesën më të madhe të mallrave detare; një rihzhvillim i madh i zonës së portit ka qenë një projekt infrastrukturor i rëndësishëm dhe i kontestuar politikisht. Vlorë, Sarandë dhe Shëngjini i shërbejnë trafikut të pasagjerëve, turizmit dhe ngarkesave dytësore.

Hekurudhor. Rrjeti hekurudhor është i kufizuar dhe i shërben kryesisht transportit të mallrave. Aktualisht, ky nuk është një opsion logjistik realist për shumicën e bizneseve.

Energjisë. Prodhimi i energjisë elektrike është në masë dërrmuese hidroelektrike, gjë që e bën Shqipërinë të pazakontë në rajon për profilin e karbonit të rrjetit të saj – një avantazh i vërtetë për bizneset me detyrime të raportimit të emetimeve në tregjet e tyre vendase. Gjithashtu e bën gjenerimin të varur nga moti: një vit i thatë e kthen Shqipërinë nga një eksportues neto në një importues neto. Prodhimi diellor është zgjeruar me shpejtësi. Sektori u riformulua nga një statut i ri kuadër në vitin 2026, i diskutuar në Kapitujt 4 dhe 23.

Telekomunikacioni dhe infrastruktura dixhitale

Mbulimi me brez të gjerë celular dhe fiks është i mirë sipas standardeve rajonale, me çmime konkurruese dhe mbulim të gjerë 4G. Rregullatori është Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP), dhe operatorët kërkojnë autorizim sipas regjimit të përgjithshëm të autorizimit.

Administrata publike dixhitalizohet në thelb përmes portalit e-Albania, i cili është pika e vetme e aksesit për një pjesë të madhe të shërbimeve qeveritare – regjistrimi i kompanive, depozitimi i taksave, aplikimet për leje, dokumentet e gjendjes civile. Një investitor i huaj duhet të presë që të ndërveprojë me shtetin kryesisht përmes kësaj platforme dhe jo në sportele. Sistemi funksionon, por ai merr një identitet elektronik shqiptar, i cili vetë duhet të merret.

Prakticitetet e biznesit

Java e punës është nga e hëna në të premte, në përgjithësi nga ora 08:00 ose 09:00 deri në 17:00. Bankat dhe zyrat publike mbajnë orë më të shkurtra. Gushti sheh aktivitete të reduktuar ndjeshëm dhe makineria legjislative shtetërore në thelb ndalon për një pjesë të tij - një pikë që ia vlen të ndërtohet në çdo plan kohor që varet nga një vendim i qeverisë.

Kultura e biznesit është e udhëhequr nga marrëdhëniet dhe relativisht formale në marrëdhëniet fillestare, duke u bërë e drejtpërdrejtë pasi të krijohet një marrëdhënie. Takimet personalisht kanë peshë joproporcionale në krahasim me korrespondencën.

Treguesit kryesorë

Emri zyrtar	Republika e Shqipërisë (Republika e Shqipërisë)
Kapitali	Tiranë
Zona	përafërsisht. 28,700 km ²
Popullsia rezidente	përafërsisht. 2.3-2.4 milion
Gjuha zyrtare	shqiptare
Monedha	Leke Shqiptare (leke), me notim të lire
Qeveria	Republika unitare parlamentare

Emri zyrtar	Republika e Shqipërisë (Republika e Shqipërisë)
Sistemi juridik	e drejta civile
Statusi i BE-së	Kandidati; u hapën të gjashtë grupet negociuese; tre kapitujt e parë u mbyllën përkohësisht në korrik 2026
Zona kohore	CET (UTC+1), CEST në verë
Kodi i thirrjes	+355
Tatimi mbi fitimin e korporatave	15% standard; brezi kalimtar 0% (shih Kapitullin 10)
Norma standarde e TVSH-së	20%
Tatimi mbi dividendin	8%

2 — Panoramë ekonomike dhe perspektiva

Ecuria e viteve të fundit

Shqipëria është rritur më shpejt se mesatarja e Bashkimit Evropian për disa vite radhazi. FMN vlerësoi rritjen reale të PBB-së në 3.5% në 2025 dhe parashikoi 3.6% për vitin 2026, ndërsa parashikuesit e tjerë kryesorë ishin në një interval të ngjashëm. Këto shifra e vendosin Shqipërinë midis ekonomive me rritje më të shpejtë të Evropës, megjithëse nga një bazë të ardhurash më të ulëta dhe subjekt i kualifikimeve strukturore të përcaktuara më poshtë.

GDP nominale është në rajonin prej 33 miliardë dollarë, duke dhënë një PBB për frymë prej afërsisht 12,000 deri në 13,000 USD me kursin e këmbimit të tregut dhe materialisht më shumë në bazë të barazisë së fuqisë blerëse, ku ekonomia vlerësohet në rreth 66 miliardë dollarë. Hendeku midis dy masave është në vetvete informues: nivelet e çmimeve vendase mbeten shumë nën mesataren evropiane, që është themeli i konkurrueshmërisë së kostos së Shqipërisë.

Rritja është nxitur kryesisht nga turizmi, ndërtimi dhe konsumi privat. Turizmi ka qenë i shquar, me numrat e vizitorëve që kalojnë dhjetë milionë në 2024 kundrejt një popullsie rezidente prej shumë më pak se tre milionë – një raport që pak vende e përputhen dhe që ka transformuar ekonominë bregdetare.

Përbërja e ekonomisë

Shërbimet dominojnë, duke zënë afërsisht 60% të prodhimit në masën më të gjerë, me turizmin, tregtinë, bankat dhe komunikimet komponentët kryesorë. Industria kontribuon rreth një të pestën, e përqendruar në materialet e ndërtimit, nxjerrjen, energjinë dhe prodhimin e lehtë - veçanërisht sektorin e veshjeve dhe këpucëve fason që punon me kontratë për markat italiane dhe të tjera evropiane. Bujqësia zë një pjesë më të vogël të prodhimit, por një pjesë shumë më të madhe të punësimit, duke reflektuar produktivitetin e ulët në një sektor të dominuar nga pronat e vogla familjare.

Kjo mospërputhje e fundit është fakti qendror strukturor i ekonomisë shqiptare. Një pjesë e madhe e fuqisë punëtore është e angazhuar në bujqësi me produktivitet të ulët. Transferimi i kësaj pune në një aktivitet me produktivitet më të lartë është mekanizmi me të cilin Shqipëria do të konvergohte me nivelet e të ardhurave të BE-së dhe po ndodh më ngadalë sesa sugjeron norma totale e rritjes.

Inflacioni dhe politika monetare

Banka e Shqipërisë është e pavarur dhe operon një kuadër të inflacionit të shënjestruar me një objektiv prej 3%. Inflacioni u rrit ndjeshëm në vitin 2022 pas goditjeve të çmimeve të energjisë dhe ushqimeve, dhe që atëherë është rikthyer dhe në përgjithësi ka mbetur nën objektivin, duke lëvizur në rajonin prej 2% deri në 3%.

Politika monetare është zhvilluar me kompetencë dhe Banka e Shqipërisë ka një reputacion të mirë institucional. Historia kryesore monetare e viteve të fundit nuk ka qenë inflacioni, por mbiçmimi i lekut, i nxitur nga hyrjet e forta valutore nga turizmi, remitancat dhe investimet. Banka ka ndërhyrë në tregun valutor për të zbutur këtë dhe për të krijuar rezerva, por nuk i ka rezistuar trendit.

Financat publike

Borxhi publik qëndron në rajonin prej 51% deri në 52% të PBB-së dhe ka qenë në një rrugë në rënie, me qeverinë që synon një reduktim gradual drejt 50% e më poshtë në periudhën afatmesme. Menaxhimi fiskal ka qenë gjerësisht i disiplinuar, me teprica parësore të regjistruara vitet e fundit dhe Shqipëria ka mbajtur marrëdhënie programore dhe mbikëqyrje të rregullt me Fondin Monetar Ndërkombëtar.

Mbledhja e të hyrave mbetet pika e dobët. Raporti i taksave ndaj PBB-së është i ulët sipas standardeve evropiane, gjë që pasqyron si bujarinë e regjimit të biznesit të vogël të përshkruar në kapitullin 10, ashtu edhe qëndrueshmërinë e një ekonomie të konsiderueshme informale. Formalizimi — nëpërmjet faturimit elektronik, fiskalizimit dhe zbatimit — ka qenë një prioritet i qëndrueshëm i politikave dhe ka pasoja të drejtpërdrejta të pajtueshmërisë për bizneset që operojnë këtu.

Sektori i jashtëm

Shqipëria është një ekonomi shumë e hapur, me tregti ekuivalente me afërsisht 80% të PBB-së. Bashkimi Evropian përbën rreth 70% të eksporteve, me Italinë deri tani partnerin më të madh të vetëm me afër 40%, e ndjekur nga Greqia, Gjermania dhe Spanja. Serbia dhe Kosova janë partnerët kryesorë rajonalë.

Eksportet janë të përqendruara në veshje dhe këpucë të prodhuara me kontratë, minerale dhe metale, materiale ndërtimi, produkte bujqësore dhe energji elektrike në vite të mira hidrologjike. Bilanci tregtar i mallrave është strukturor negativ; deficitin financohet nga shërbimet – kryesisht turizmi – së bashku me remitancat dhe investimet e huaja direkte.

Remitancat nga diaspora shqiptare arrijnë në rreth 8% të PBB-së dhe mbeten një mbështetje e rëndësishme për konsumin familjar dhe për llogarinë korrente.

Investimet e huaja direkte

Flukset hyrëse të IHD-ve kanë qenë afërsisht 6% të PBB-së, një shifër e lartë për standardet rajonale, të përqendruara në energji, turizëm dhe pasuri të paluajtshme, nxjerrje, banka dhe procese biznesi. Burimet kryesore të investimeve janë Italia, Zvicra, Turqia, Austria, Greqia, Holanda dhe Kanada, me investimet turke veçanërisht të dukshme në ndërtim, banka dhe infrastrukturë.

Sektori financiar

Sektori bankar është i qëndrueshëm, i mirëkapitalizuar, likuid dhe fitimprurës dhe dominohet nga institucionet me pronësi të huaj – kryesisht grupe austriake, turke dhe rajonale – pas raundeve të njëpasnjëshme të konsolidimit. Kreditë me probleme kanë rënë ndjeshëm nga kulmet e pas krizës.

Konservatorizmi i sektorit është një karakteristikë e dyfishtë për një investitor të huaj. Ai e ka mbajtur sistemin të qëndrueshëm përmes disa goditjeve rajonale. Kjo gjithashtu do të thotë se kredia nuk është e gatshme për një kompani të sapokrijuar pa siguri ose histori, dhe se procesi i hapjes së llogarisë është më kërkues sesa zakonisht një investitor i huaj pret. Kjo trajtohet drejtpërdrejt në Kapitullin 9.

Kredia sovrane dhe pozita ndërkombëtare

Shqipëria mban vlerësime të nivelit të nën-investimit të sovranëve nga agjencitë kryesore, me perspektiva që përgjithësisht kanë qenë të qëndrueshme deri në pozitive, duke reflektuar ecurinë e rritjes dhe trajektoren në rënie të borxhit kundrejt dobësive strukturore të përmendura më sipër. Ajo ka emetuar eurobono në tregjet ndërkombëtare.

Perspektiva dhe kualifikimet e ndershme

Perspektiva afatshkurtër është e favorshme: rritja rreth 3.5%, inflacioni në objektiv, borxhi në rënie, turizmi i fortë dhe një program legjislativ që po përafron kuadrin tregtar me Bashkimin Evropian.

Tre kualifikime i përkasin çdo vlerësimi serioz.

Demografia. Popullsia rezidente po bie, kryesisht për shkak të emigrimit, dhe fluksi është i përqendruar tek të rinjtë dhe të aftët. Kjo tashmë është e dukshme në presionin e pagave dhe në vështirësinë e rekrutimit në disa sektorë, dhe është kufizimi më serioz afatmesëm për ekonominë.

Produktiviteti. Rritja është nxitur kryesisht nga ndërtimi, turizmi dhe konsumi dhe jo nga fitimet e produktivitetit në sektorët e tregtueshëm. Konvergimi me nivelet e të ardhurave të BE-së kërkon këtë të fundit dhe progresi ka qenë i kufizuar.

Cilësia institucionale. Shqipëria ka rezultate të dobëta në masat e perceptimit ndërkombëtar të korrupsionit, reforma në drejtësi është e paplotë dhe ekonomia informale është e madhe. Këto janë fushat që procesi i anëtarësimit është projektuar për t'i trajtuar dhe ato janë fushat ku progresi është më i ngadalshëm.

Asnjë nga këto nuk argumenton kundër investimit në Shqipëri. Ai argumenton për të investuar me një pamje të saktë dhe jo me një foto promovuese.

3 — Argumentet pro dhe kundër

Shumica e udhërrëfyesve të investimeve bëjnë çështjen për vendin dhe ndalojnë. Ky kapitull i bën të dyja rastet, sepse një investitor që ka shqyrtuar kundërshtimet dhe ka proceduar është në pozicion më të mirë se ai që i plotëson ato pasi i ka kryer.

Rasti i Shqipërisë

Kostoja

Shqipëria është ndër vendet me kosto më të ulët në Evropë për fuqinë punëtore, ambiente dhe shërbime. Fitimet mesatare mujore bruto shkojnë në rreth 90,000 lekë - afërsisht 900 euro - me pagë mesatare neto materialisht më të ulët. Për operacionet intensive të punës që u shërbejnë tregjeve evropiane, arbitrazhi kundrejt kostove të Europës Perëndimore është shumë thelbësor dhe kundrejt kostove të Europës Qendrore mbetet kuptimplotë.

Qiratë komerciale, shërbimet profesionale, shërbimet komunale dhe kostot e ndërtimit janë përkatësisht të ulëta. Për një biznes, baza e kostos së të cilit është kryesisht njerëz dhe ambiente, diferenca në lidhje me një vendndodhje në BE nuk është marginale.

Pozita tatimore

Kjo është më e favorshme nga sa e kuptojnë shumica e investitorëve dhe është paraqitur plotësisht në kapitullin 10. Si përmbledhje: tatimi mbi fitimin e korporatave është 15%, por sipas një dispozite kalimtare në fuqi deri më 31 dhjetor 2029, subjektet me xhiro vjetore bruto jo më shumë se 14,000,000 lekë i nënshtrohen një norme prej 0%. Dividentët taten me 8%.

Për një biznes të menaxhuar nga pronari brenda atij pragu, e gjithë kostoja tatimore e fitimit dhe transferimit të tij te pronari është 8%. Ka pak pozicione të krahasueshme në Evropë.

Dy kualifikime të ndershme zbatohen menjëherë dhe të dyja zhvillohen në kapitullin 10. Lehtësimi është kalimtar dhe skadon në fund të vitit 2029. Dhe pragu është një skaj i shkëmbit dhe jo një kon: kalimi i tij i nënshton të gjithë fitimin e tatueshëm në 15%, jo vetëm tepicën.

Hapja ndaj pronësisë së huaj

Shqipëria në thelb nuk vendos asnjë pengesë për pronësinë e huaj të bizneseve. Një person fizik ose juridik i huaj mund të zotërojë 100% të një shoqërie shqiptare. Nuk ka asnjë kërkesë për një aksioner vendas, asnjë kërkesë për një drejtor rezident, asnjë regjim të përgjithshëm të shqyrtimit të investimeve dhe asnjë kërkesë miratimi për aktivitetin e zakonshëm tregtar. Regjistrimi është falas dhe zgjat disa ditë.

Ky është një regjim vërtet liberal dhe krahasohet në mënyrë të favorshme me disa shtete anëtare të BE-së.

Akses në treg

Shqipëria ka akses të tregtisë së lirë në Bashkimin Evropian sipas Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit, në rajon nën CEFTA, në Turqi dhe shtetet EFTA sipas marrëveshjeve dypalëshe dhe në fqinjësinë e menjëhershme sipas marrëveshjeve të Ballkanit të Hapur dhe Procesit të Berlinit. Për një prodhues që i shërben tregjeve evropiane, Shqipëria ofron akses tarifash të BE-së jashtë bazës së kostos së BE-së.

Vendndodhja dhe zona kohore

Shqipëria është një orë fluturim nga Roma, nëntëdhjetë minuta nga Vjena dhe dy orë nga Mynihu ose Milano. Ajo funksionon në kohën e Evropës Qendrore dhe në javën evropiane të punës. Për një grup evropian, një operacion shqiptar është një propozim i vërtetë afër bregut dhe jo një propozim në det të hapur, dhe kjo ka më shumë rëndësi se sa duket në një tabelë.

Aftësia gjuhësore

Siç u theksua në Kapitullin 1, aftësia për gjuhë të huaja është e lartë dhe në mënyrë të pazakontë në italisht, anglisht, gjermanisht dhe greqisht. Kjo është arsyeja pse sektori i kontraktimit të proceseve të biznesit është rritur ashtu siç është rritur dhe i bën të realizueshme këtu operacionet e përballjes me klientët që nuk do të ishin të realizueshme diku tjetër në rajon.

Profili energjetik

Prodhimi i energjisë elektrike është në masë të madhe hidroelektrike. Për një biznes me detyrime për raportimin e emetimeve të fushës 2, ose me klientët që vendosin kërkesa për zinxhirin e furnizimit, intensiteti i karbonit të rrjetit shqiptar është një avantazh real dhe i matshëm.

Argumentet kundër, të parashtruara siç duhet

Pengesat bankare

Ky është tipari më i nënvlerësuar i vendosjes në Shqipëri dhe meriton të jetë i pari.

Regjistrimi i kompanisë është falas dhe përfundon brenda disa ditësh. Llogaria bankare e korporatës nuk është pjesë e regjistrimit, trajtohet nga një bankë tregtare dhe jo nga regjistri dhe për një ent me pronësi të huaj përfshin shqyrtimin kundër pastrimit të parave të zinxhirit të pronësisë tek personi fizik përfundimtar, burimi i fondeve, aktiviteti i synuar dhe lidhjen me Shqipërinë. Për një strukturë të drejtpërdrejtë, dy javë janë një pritje e arsyeshme. Për një zinxhir pronësie ndërkombëtare me shtresa, më të gjatë.

Derisa të ekzistojë llogaria, kompania nuk mund të marrë një pagesë, nuk mund të ekzekutojë listën e pagave dhe nuk mund të mbështesë një aplikim për qëndrim të bërë në terrenin e punësimit.

Investitorët që planifikojnë nisjen komerciale rreth datës së regjistrimit humbasin vazhdimisht javë që nuk i kishin buxhetuar.

Barra e pajtueshmërisë nuk është proporcionale me taksën

Një kompani që nuk paguan fare tatimin mbi të ardhurat e korporatave i kërkohet gjithsesi të paraqesë një deklaratë vjetore deri më 31 mars, të mbajë libra kontabël dhe regjistrat e blerjeve dhe shitjeve, të përgatisë pasqyrat financiare, të lëshojë fatura përmes sistemit elektronik të fiskalizimit dhe — pasi xhiroja tejkalon 10,000,000 lekë, një prag të veçantë dhe më të ulët mujor — të regjistrohet për deklaratën e TVSH-së dhe.

Hendeku midis dy pragjeve krijon një brez në të cilin një biznes nuk detyrohet tatim mbi të ardhurat dhe mbart një detyrim të plotë mujor të pajtueshmërisë me TVSH-në. Bizneset në atë fashë zbulojnë në mënyrë rutinore pozicionin kur administrata tatimore e ngre atë.

Rreziku institucional dhe gjyqësor

Procesi gjyqësor është i ngadalshëm. Reforma në drejtësi është e paplotë. Shqipëria ka rezultate të dobëta në indекset e perceptimit të korrupsionit. Praktika administrative mund të jetë e paqëndrueshme, dhe një pjesë materiale e rregullave operative përfshihen në udhëzimet ministrore dhe jo në statut dhe ndryshojnë pa ndryshime legjislative.

Përgjigja praktike është të kontraktohet me kujdes, të merret në konsideratë arbitrazhi për kontrata të rëndësishme, të dokumentohen marrëdhëniet me autoritetet dhe të verifikohen në vend që të merren kërkesat procedurale në kohën e mbështetjes.

Demografia dhe rekrutimi

Popullsia po bie dhe migracioni është i përqendruar tek të rinjtë dhe të aftët. Rritja e pagave ka tejkaluar rritjen e produktivitetit. Një biznes që planifikon të zgjerojë një fuqi punëtore në Shqipëri duhet të testojë supozimet e tij të rekrutimit në vend që të ekstrapolojë nga papunësia totale.

Ekonomia informale

Një pjesë e konsiderueshme e aktivitetit mbetet joformale. Për një biznes të huaj formal dhe në përputhje, kjo paraqet si shtrembërim konkurrues - konkurrentë me kosto efektive më të ulëta - dhe si vështirësi në verifikimin e financave të palës tjetër.

Lehtësimi është kalimtar dhe vendi nuk është në BE

Brezi 0% skadon më 31 dhjetor 2029. Anëtarësimi në BE është një parashikim, jo një fakt. Një strukturë e ndërtuar mbi secilin supozim është ndërtuar në një datë.

Aty ku bilanci bie

Shqipëria i përshtatet një biznesi që synon të jetë vërtet i pranishëm këtu — tregtimi, punësimi, pagimi i taksave — në një shkallë ku avantazhi i koston është material dhe barra e pajtueshmërisë

është e menaxhueshme. Ai i përshtatet operacioneve pranë bregut që u shërbejnë tregjeve evropiane, turizmit dhe zhvillimit të pasurive të paluajtshme, energjisë, kontraktimit të proceseve të biznesit dhe bizneseve të menaxhuara nga pronarët që përshtaten brenda regjimit të biznesit të vogël.

Ai i përshtatet më pak një biznesi që kërkon një prani thjesht nominale, një biznesi që kërkon akses të shpejtë në kredinë bankare, një modeli i të cilit varet nga një grup i madh dhe lehtësisht i disponueshëm i punës specialistike, ose një biznesi që kërkon siguri ligjore të një lloji që një mjedis institucional me lëvizje të shpejtë dhe jo plotësisht të reformuar nuk e ofron ende.

Hapat e parë praktik

Përcaktoni nëse aktiviteti i synuar është i rregulluar dhe çfarë kërkon rregullatori sektorial.

Hartojeni zinxhirin e pronësisë tek personi fizik përfundimtar dhe mblidhni dokumentet e korporatës që evidentojnë çdo lidhje, të apostilluara dhe të përkthyer.

Modeloni pozicionin tatimor në, mbi dhe nën pragun 14 000 000 lekë.

Përcaktoni nëse ndonjë individ ka nevojë të banojë në Shqipëri dhe mbi çfarë baze ligjore.

Planifikoni oraret e korporatave, bankave dhe migracionit së bashku dhe jo në sekuencë.

Merrni këshilla në juridiksionin vendas për pozicionin e traktatit përpara, jo pasi struktura të jetë fikse.

4 — Paketa e përafrimit me BE-në, 2026

Midis prillit dhe gushtit 2026, Shqipëria miratoi një trup të konsiderueshëm legjislacioni që transpozonte ligjin tregtar, korporativ dhe financiar të Bashkimit Evropian. Vëllimi ishte i pazakontë dhe efektet në biznesin e huaj janë të drejtpërdrejta. Ky kapitull paraqet paketën, sepse në kohën e shkrimit ekziston shumë pak komente në gjuhën angleze për të dhe një investitor që punon nga materiale të vjetra nuk do ta dijë se ka ndodhur.

Programi është pjesë e detyrimeve të anëtarësimit të Shqipërisë dhe disa instrumente janë të lidhura me standardet përmbyllëse në kapitujt e veçantë të negociatave.

Liria e vendosjes dhe e shërbimeve - më e rëndësishmja

Ligji nr. 42/2026 “Për lirinë e vendosjes dhe ofrimit të shërbimeve në Republikën e Shqipërisë”, botuar më 18 maj 2026, transponon plotësisht Direktivën 2006/123/KE të BE-së, të njohur si Direktiva e Shërbimeve.

Objekti i tij është heqja e barrierave të autorizimit dhe barrës administrative për ofruesit e shërbimeve, si dhe vendosja e bashkëpunimit administrativ me shtetet anëtare të BE-së përmes sistemit të Informacionit të Tregut të Brendshëm (IMI) për shkëmbimin e informacionit mbi ofruesit, parandalimin e mashtrimit dhe mbrojtjen e shëndetit publik. Zbatimi është me faza dhe jo i menjëhershëm. Ligji është pjesë e standardeve përmbyllëse të Shqipërisë nën Klasterin 2, Kapitulli 3.

Për një biznes të shërbimeve të huaja, ky është zhvillimi më domethënës legjislativ shqiptar i viteve të fundit. Skemat e autorizimit duhet të vlerësohen kundrejt kërkesave të proporcionalitetit dhe jodiskriminimit të Direktivës, që do të thotë se një kërkesë licencimi që duket joproporcionale tani mund të jetë e hapur për t'u sfiduar. Një ofrues i huaj që furnizon në Shqipëri pa njësi vendase duhet të rivlerësojë nëse krijimi mbetet fare i nevojshëm.

Detajet operative - plani kohor i fazave dhe përjashtimet e fushëveprimit - gjenden në dispozitat e fillimit dhe në zbatimin e legjislacionit vartës, të cilat të dyja duhet të kontrollohen me tekstin aktual përpara se të mbështeten.

Format e reja shoqërore

Dy forma të korporatave mbikombëtare hynë në ligjin shqiptar në të njëjtën javë.

Ligji Nr. 78/2026 “Për Statutin e Shoqërisë Evropiane (SE)” prezanton Societas Europaea, në përputhje me Rregulloren (EC) Nr. 2157/2001 dhe, në mënyrë të zakonshme, me Direktivën 2001/86/EC për përfshirjen e punonjësve. SE lejon një kompani të operojë në të gjithë shtetet

pjesëmarrëse nën një strukturë të vetme ligjore, të transferojë selinë e saj të regjistruar midis tyre pa likuidim dhe të bashkojë ndërkufitare.

Ligji nr. 77/2026 “Për shoqëritë kooperative evropiane (SHEB)” prezanton formën përkatëse kooperative, duke u përafuar me Rregulloren (KE) nr. 1435/2003 dhe Direktivën 2003/72/KE.

Të dy ngrenë të njëjtën pyetje praktike, së cilës duhet t'i përgjigjen vetë statutet: në çfarë kushtesh janë të disponueshme këto formularë ndërsa Shqipëria mbetet jashtë Bashkimit Evropian. Derisa kjo të përcaktohet nga teksti, asnjëra nuk bën pjesë në menunë standarde të formave të korporatave shqiptare krahas Sh.p.k. dhe Sh.a. Dimensioni i përfshirjes së punonjësve gjithashtu meriton vëmendje, pasi regjimi i BE-së për të dyja format është i pandashëm nga marrëveshjet e pjesëmarrjes me negociata që nuk kanë analoge të afërt në praktikën aktuale shqiptare.

Transparenca e tregjeve financiare

Ligji nr. 80/2026 “Për kërkesat e transparencës për emetuesit e titujve”, botuar më 6 gusht 2026, përcakton detyrime periodike dhe të vazhdueshme për dhënien e informacionit nga emetuesit, në përafrim me Direktivën 2004/109/KE, të njohur si Direktiva e Transparencës.

Ky është një statut i ri dhe jo një ndryshim, kështu që detyrimet mund të bien mbi emetuesit që më parë nuk kishin asnjë. Instrumentet e këtij lloji zakonisht kërkojnë raporte financiare vjetore dhe gjashtëmujore, zbulimin e zotërimeve kryesore dhe ndryshimeve në të drejtat e votës, dhe disponueshmërinë publike jodiskriminuese të informacionit të rregulluar, nën mbikëqyrjen e autoritetit kompetent të tregjeve financiare.

Kontabiliteti

Ligji nr. 87/2026 ndryshon Ligjin nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, instrumenti shqiptar i përafrimit me Direktivën 2013/34/BE, të njohur si Direktiva e Kontabilitetit.

Ndryshimet e instrumenteve të këtij lloji zakonisht trajtojnë kategoritë e madhësisë së njësisë ekonomike, pragjet e raportimit, përmbajtjen e pasqyrave financiare dhe kërkesat e auditimit dhe publikimit. Dy pyetje përcaktojnë nëse ndryshimi ka rëndësi për një biznes të caktuar: cilat pragje u zhvendosën dhe nga cili vit financiar zbatohen ndryshimet. Ndryshimet e kontabilitetit zakonisht fillojnë duke iu referuar viteve financiare dhe jo datave kalendarike.

Detyrimet kontabël zbatohen pavarësisht nga norma e tatimit që paguan një njësi ekonomike, duke përfshirë njësitë ekonomike brenda intervalit 0%.

Vonesat në pagesa në transaksionet tregtare

Ligji nr. 81/2026 ndryshon Ligjin nr. 48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare”, instrumenti shqiptar i përafrimit me Direktivën 2011/7/BE.

Statuti themelor rregullon periudhat e pagesës në kontratat biznes-biznes dhe biznes-autoritë publik, interesin ligjor për pagesën e vonuar, kostot e rikuperimit dhe trajtimin e kushteve të kontratës jashtëzakonisht të padrejta ndaj kreditorit. Çdo biznes që kontraktonte kushtet e kredisë në Shqipëri duhet të rishikojë kushtet e tij standarde kundrejt pozicionit të rishikuar dhe të përcaktojë nëse ndryshimet arrijnë kontratat e lidhura përpara fillimit.

Pronësia industriale

Ligji nr. 88/2026 ndryshon ligjin nr. 9947/2008 “Për pronësinë industriale”, statutin që rregullon patentat, markat tregtare, dizenjtë industriale, treguesit gjeografikë dhe të drejtat e lidhura me to, të administruar nga Drejtoria e Përgjithshme e Pronësisë Industriale (DPPI). Ndryshimet zakonisht trajtojnë procedurën e regjistrimit dhe kundërshtimit, kushtet e mbrojtjes, ekzekutimit dhe rregullimet e tarifave dhe përfaqësimit. Mbajtësit e të drejtave me aplikime në pritje duhet të kontrollojnë për dispozitat kalimtare.

Energjisë

Ligji Nr. 59/2026 “Për sektorin e energjisë elektrike”, botuar më 30 qershor 2026, është një statut i ri kuadër dhe jo një ndryshim, që zëvendëson kuadrin që rregullonte më parë prodhimin, transmetimin, shpërndarjen dhe furnizimin.

Ai është pjesë e detyrimeve të Shqipërisë sipas Traktatit të Komunitetit të Energjisë dhe përafrimi i tij me Direktivën (BE) 2019/944 dhe Rregulloren (BE) 2019/943, të cilat rregullojnë dizajnin e tregut, ndarjen, të drejtat e konsumatorit, ndërrimin e furnizuesit dhe rolin e rregullatorit. Mbajtësit ekzistues të licencës duhet të përcaktojnë se si trajtohen autorizimet e tyre sipas dispozitave kalimtare.

Shtetësia

Ligji nr. 49/2026 ndryshon ligjin nr. 113/2020 “Për shtetësinë”. Amendamenti përqendrohet në nenin 9, i cili rregullon natyralizimin në raste të jashtëzakonshme, pa kushtet e zakonshme për sa i përket kohëzgjatjes së qëndrimit ose njohjes së gjuhës dhe historisë shqipe.

Reforma prezanton natyralizimin “në interes të shtetit”, i disponueshëm kur shteti shqiptar ka një interes të veçantë për të krijuar një lidhje të qëndrueshme me një shtetas të huaj për shkak të cilësive, aftësive ose rrethanave të veçanta të përfitimit të atij personi. Aplikimet duhet të mbështeten me dokumentacion të ministrit të kabinetit që mbulon fushën përkatëse dhe interesi i veçantë identifikohet dhe garantohet para Presidentit të Republikës nga ai ministër.

Reforma pason tërheqjen e një propozimi të mëparshëm të “pasaportës së artë” dhe është politikisht e ndjeshme në kontekstin e anëtarësimit. Nuk ndryshon rrugën e zakonshme të natyralizimit.

Turizmi, portet, akciza dhe bujqësia

Katër instrumente të tjera plotësojnë paketën:

Ligji nr. 83/2026 ndryshon ligjin nr. 93/2015 “Për turizmin”, kuadri që rregullon klasifikimin dhe certifikimin e sipërmarrjeve turistike. Kjo sjell pasoja direkte tatimore, pasi certifikimi është porta e uljes së normës së korporatës 5% për operatorët e agroturizmit dhe akomodimi tërheq normën e reduktuar të TVSH-së prej 6%.

Ligji nr. 36/2026 bën një shtesë të vetme në ligjin nr. 9710/2007 “Për portet turistike”, që rregullon marinat dhe koncesionet e porteve turistike.

Ligji nr. 47/2026 miraton aktin normativ nr. 1, datë 3 prill 2026, i cili shtoi ligjin nr. 61/2012 “Për akcizat”. Data e hyrjes në fuqi është data 3 prill 2026, kur ka hyrë në fuqi akti normativ dhe jo botimi në qershor i ligjit miratues.

Ligji Nr. 65/2026 “Për faturat tregtare për produktet bujqësore” është një statut i ri që vendos një kuadër për instrumentet dokumentare mbi prodhimet bujqësore, të llojit të përdorur për të lejuar që prodhimet e magazinuara të shërbejnë si siguri për financimin.

Çfarë do të thotë praktikisht

Kuadri i së drejtës tregtare po përafrohet me BE-në më shpejt sesa sugjeron kalendari i anëtarësimit. Një biznes i njohur me kërkesat e BE-së për shoqëritë, kontabilitetin dhe transparencën do ta gjejë kuadrin shqiptar gjithnjë e më të afërt.

Këshillat ekzistuese mund të zëvendësohen. Çdo analizë strukturore e përgatitur para mesit të vitit 2026 i paraprin kësaj pakete.

Legjislacioni vartës mbart detajin operativ. Shumica e këtyre statuteve kërkojnë rregullore zbatuese dhe disa parashikojnë fillimin me faza. Korniza është në vend; mekanika në disa raste nuk është ende.

5 — Kuadri ligjor për investimet e huaja

Trajtimi kombëtar

Ligji Nr. 7764, datë 2 nëntor 1993, “Për Investimet e Huaja” vendos pozicionin themelor: një investitor i huaj ka të drejtë të zhvillojë biznes në Shqipëri me kushte jo më pak të favorshme se ato që aplikohen për një shtetas shqiptar.

Më tej, statuti garanton të drejtën e riatdhesimit të fitimeve dhe kapitalit, mbrojtjen nga shpronësimi përveç kushteve dhe kompensimit që parashikon ligji, si dhe mosdiskriminimin ndërmjet investitorëve të huaj dhe vendas.

Nuk ka asnjë regjim të përgjithshëm të shqyrtimit të investimeve të huaja në Shqipëri, nuk ka kërkesë për miratim ministror për aktivitetin e zakonshëm tregtar dhe asnjë marrëveshje me aksion të artë për aplikim të përgjithshëm. Për shumicën dërrmuese të bizneseve, një investitor i huaj thjesht regjistron një kompani dhe tregon.

Çfarë nënkupton dhe çfarë nuk nënkupton trajtimi kombëtar

Do të thotë që një investitor i huaj përballet me të njëjtat kërkesa si ai shqiptar. Nuk do të thotë mungesë kërkesash.

Kur një aktivitet është i licencuar, kushtet e licencës zbatohen njësoj si për operatorët e huaj ashtu edhe për ata vendas dhe mund të vendosin kërkesa — mbi kapitalin, kualifikimin profesional, ndërmarrjen lokale — që shkojnë përtej ligjit të shoqërive. Shërbimet bankare, sigurimesh dhe financiare, komunikimet elektronike, gjenerimi dhe furnizimi me energji, lojërat e fatit dhe disa profesione të rregulluara të gjitha bëjnë pjesë në këtë kategori.

Prandaj, pyetja e saktë nuk është nëse lejohet pronësia e huaj, por çfarë kërkon rregullatori sektorial nga çdo operator.

Kuadri i Investimeve Strategjike

Ligji Nr. 55/2015 “Për Investimet Strategjike” parashikon një regjim të veçantë për investimet që plotësojnë kriteret e përcaktuara të vlerës dhe sektorit, duke ofruar mbështetje administrative të zgjeruar, procedura të përshpejtuara dhe në raste të përcaktuara, asistencë shtetërore për tokën dhe infrastrukturën. Sektorët e mbuluar kanë përfshirë energjinë dhe minierat, transportin dhe infrastrukturën e komunikimeve elektronike, turizmin, bujqësinë dhe zonat prioritare të zhvillimit.

Regjimi funksionon nëpërmjet aplikimit dhe përcaktimit nga autoriteti përgjegjës i investimit. Investitorët që mendojnë për një projekt të një shkalle që mund të kualifikohet duhet të përcaktojnë

kriteret aktuale dhe statusin e kornizës në kohën e investimit, pasi marrëveshjet kanë qenë subjekt i ndryshimit.

Sektorët e ndjeshëm dhe kufizimet

Toka bujqësore është zona kryesore në të cilën kufizohet pronësia e personave të huaj dhe pozicioni varet nga karakteri i tokës dhe statusi i blerësit. Kur një investim përfshin tokë, pozicioni duhet të vendoset përpara se të jepet ndonjë angazhim. Kjo është zhvilluar në Kapitullin 17.

Sektorët e rregulluar kërkojnë autorizim sektorial përveç regjistrimit të kompanive. Rregullatorët kryesorë janë Banka e Shqipërisë (bankara dhe pagesat), Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (sigurimet, pensionet, letrat me vlerë), Enti Rregullator i Energjisë (ERE), Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP) dhe ministritë e sektorit të turizmit, minierave dhe shëndetësisë.

Mbrojtja, siguria dhe disa aktivitete të monopolit shtetëror i nënshtrohen kufizimeve specifike.

Marrëveshjet dypalëshe për mbrojtjen e investimeve

Shqipëria ka lidhur një rrjet të konsiderueshëm traktatesh dypalëshe investimi që ofrojnë mbrojtje, duke përfshirë trajtim të drejtë dhe të barabartë, mbrojtje kundër shpronësimit të paligjshëm, transferim të lirë fondesh dhe, karakteristike, akses në arbitrazhin ndërkombëtar për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve investitor-shtet.

Rrjeti i traktatit është komercialisht i rëndësishëm për zgjedhjen e juridiksionit mbajtës. Një investim i mbajtur përmes një juridiksioni me një BIT të favorshëm shqiptar gëzon mbrojtje që një investim i mbajtur drejtpërdrejt nuk mund të mos jetë. Kjo i përket analizës së strukturimit dhe jo përgjigjes ndaj një mosmarrëveshjeje.

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve dhe garancitë e investimeve

Shqipëria është palë e Konventës së Nju Jorkut për Njohjen dhe Ekzekutimin e Vendimeve të Arbitrazhit të Huaj, në mënyrë që vendimet e arbitrazhit të huaj të njihen dhe të zbatohen në Shqipëri, në varësi të arsyeve të refuzimit të Konventës; në Konventën ICSID, duke lejuar arbitrazhin investitor-shtet kur traktati i zbatueshëm e parashikon atë; në Traktatin e Kartës së Energjisë; dhe në Konventën Apostile të Hagës të vitit 1961.

Duke pasur parasysh kohëzgjatjen e proceseve gjyqësore vendase, klauzolat e arbitrazhit meritojnë vëmendje të posaçme në kontratat me rëndësi. Një vendim arbitrazhi i marrë jashtë vendit njihet dhe ekzekutohet në Shqipëri sipas Konventës së Nju Jorkut; një vendim gjyqësor i marrë pas pesë vitesh procesi vendas paraqet një realitet tjetër tregtar.

Garancitë në praktikë

Garancitë statutores janë reale dhe rekordi i Shqipërisë për shpronësimin e investimeve të huaja nuk është rreziku kryesor. Rreziqet që materializohen në praktikë janë të një karakteri tjetër: ndryshimi rregullator, lejimi i vonesës, praktika administrative jokonsistente dhe kohëzgjatja e çdo mosmarrëveshjeje. Këto trajtohen nga strukturimi kontraktual, nga planifikimi i traktateve dhe nga dokumentimi i marrëdhënieve me autoritetet, në vend që të mbështetet në garancinë e shpronësimit.

6 — Zgjedhja e formës

Struktura që adopton një biznes i huaj përcakton se kush mban përgjegjësi për detyrimet e tij, si taten fitimet e tij, çfarë qeverisje duhet të mbajë dhe sa lehtë mund të shitet ose të mbyllet më vonë. Zgjedhja është e vështirë dhe e shtrenjtë për t'u rikthyer pasi të ketë filluar tregtimi.

Opsionet realiste

Struktura	Person juridik i veçantë	Përgjegjësia e prindërve	Kapitali minimal
Sh.p.k. (shoqëri me përgjegjësi të kufizuar)	po	I kufizuar në kapitalin e nënshkruar	100 lekë
Sh.a. (shoqëri aksionare)	po	I kufizuar në vlerën nominale të aksioneve	3 500 000 lekë / 10 000 000
Dega (degë)	Nr	E pakufizuar - prindi është tregtari	Asnjë
Zyra e Përfaqësimit	Nr	I pakufizuar, por tregtimi nuk lejohet	Asnjë
Tregtar i vetëm (person fizik)	Nr	Përgjegjësi personale e pakufizuar	Asnjë

Shoqëria me përgjegjësi të kufizuar

Shoqëria me gjithë ambientin është zgjedhja e paracaktuar për investitorët e huaj, dhe për arsye të mirë.

Kapitali ndahet në kuota dhe jo në aksione të transferueshme lirisht, gjë që i përshtatet pronës së ngushtë. Anëtarët janë përgjegjës vetëm deri në kontributin e tyre të abonuar. Kapitali minimal është 100 lekë - nën një euro - dhe nuk ka nevojë të depozitohet në një llogari të bllokuar përpara regjistrimit dhe as një certifikatë bankare nuk është kusht themelimi.

Qeverisja është e lehtë. Nuk ka asnjë kërkesë për një bord mbikëqyrës, asnjë numër minimal anëtarësh dhe asnjë kërkesë për rezidencë për anëtarët ose administratorët. Një anëtar i vetëm është i mjaftueshëm. Vendimet e asamblesë së përgjithshme dhe kompetencat e administratorit përcaktohen me statut, të cilin themeluesit e hartojnë brenda kufijve të ligjit nr.9901/2008.

I vetmi kufizim strukturor është transferueshmëria. Kuotat nuk janë të dizajnuara për tregtim të shpeshtë, dhe transfertat te personat jashtë kompanisë zakonisht i nënshtrohen kërkesave të parapërbljes dhe formalitetit. Për një biznes që pret raunde të njëpasnjëshme të investimeve të jashtme, kjo bëhet një pikë fërkimi.

Kapitalizimi në praktikë

Minimumi ligjor është një udhëzues i dobët se në çfarë duhet të kapitalizohet një kompani. Bankat vlerësojnë kapitalizimin gjatë hapjes së llogarive dhe zgjerimit të lehtësirave; palët dhe autoritetet e prokurimit publik bëjnë shpesh të njëjtën gjë; dhe një shoqëri, detyrimet e së cilës tejkalojnë vazhdimisht aktivet e saj, e ekspozon administratorin e saj ndaj detyrave sipas ligjit nr. 9901/2008 në lidhje me falimentimin dhe tregtimin e vazhdueshëm. Kapitali duhet të pasqyrojë shkallën e synuar të biznesit në vend të dyshemesë ligjore.

Shoqëria aksionare

Shoqëria aksionare ekziston për mbledhjen e kapitalit. Kapitali i saj ndahet në aksione lirisht të transferueshme dhe është e vetmja formë që mund t'i ofrojë aksione publikut.

Kapitali minimal është 3 500 000 lekë ku shoqëria formohet me ofertë private dhe 10 000 000 lekë ku aksionet ofrohen publikisht. Qeverisja është në përputhje me rrethanat më e rëndë: ligji lejon ose një strukturë me një nivel me bord drejtues ose një strukturë me dy nivele me një bord mbikëqyrës dhe një organ drejtues, dhe aksionerët duhet të zgjedhin në statut.

Për shumicën e investitorëve të huaj, Sh.a. është e panevojshme. Bëhet e përshtatshme kur aktiviteti rregullohet dhe rregullatori e kërkon atë, ku disa aksionarë institucionalë do të mbajnë aksione, ku një sipërmarrje e përbashkët kërkon përfaqësim në bordin e secilit pjesëmarrës, ose kur një listim ose rritje publike është menduar realisht. Vini re gjithashtu se regjimi i ri i transparencës në bazë të ligjit nr. 80/2026 i bashkon detyrime emetuesve të letrave me vlerë.

Dega

Një degë nuk është një kompani. Është prindi i huaj që operon drejtpërdrejt në Shqipëri me një regjistrim shqiptar. Ajo mund të kontraktojë, të punësojë, të mbajë një llogari bankare dhe të tregtojë në emër të saj, por nuk ka personalitet juridik të ndryshëm nga prindi dhe prindi është përgjegjës pa kufizim për gjithçka që bën dega.

Regjistrimi është në QKB, si me një kompani, por barra dokumentare është më e rëndë. Certifikata e themelimit të prindit, dokumentet kushtetuese dhe rezoluta e korporatës për krijimin e degës dhe emërimin e përfaqësuesve të saj duhet të jenë të gjitha, të apostiluara ose legalizuara dhe të përkthyer në shqip nga një përkthyes i certifikuar. Regjistrat zakonisht kërkojnë që këto të jenë të fundit.

Grupet e huaja ndonjëherë zgjedhin një degë me supozimin se është më e lehtë ose më e shpejtë. Zakonisht nuk është asnjëra. Paketa e dokumenteve është më kërkuese sesa për një Sh.p.k., prindi pranon ekspozim të pakufizuar ndaj detyrimeve shqiptare dhe vetë dokumentet kushtetuese të prindit hyjnë në regjistrin publik shqiptar.

Zyra e përfaqësimit

Një zyrë përfaqësuese nuk mund të ushtrojë veprimtari tregtare. Ai ekziston për të promovuar prindin, për të lidhur me palët lokale, për të kryer hulumtime të tregut dhe për të ofruar një pikë kontakti. Ajo nuk gjeneron të ardhura dhe nuk lidh kontrata për llogari të saj.

Ai është një instrument legjitim për një fazë të mirëfilltë para tregut. Nuk është një mjet tregtimi në Shqipëri pa u regjistruar për të tregtuar dhe trajtimi i tij si i tillë krijon ekspozim si ndaj administratës tatimore, ashtu edhe ndaj rrezikut që prindi të zbulohet se ka një prani të tatueshme në Shqipëri, pavarësisht nga etiketa në regjistrim.

Tregtari i vetëm

Personi fizik regjistrohet shpejt dhe me çmim të ulët dhe përdoret nga individë të vetëpunësuar, përfshirë shtetas të huaj që aplikojnë për qëndrim në terren të vetëpunësimit.

Ai mbart përgjegjësi personale të pakufizuar, nuk mund të pranojë partnerë ose investitorë dhe është i papërshtatshëm për shumë palë të tjera institucionale dhe të sektorit publik. Konvertimi në kompani më vonë nënkupton mbylljen e një regjistrimi dhe hapjen e një tjetri, me certifikata të reja fiskalizimi dhe një llogari të re bankare. Aty ku një objektiv qëndrimi mund të përmbushet në mënyrë të barabartë nëpërmjet punësimit nga një Sh.p.k., rruga e kompanisë është përgjithësisht e preferueshme në çdo terren jo migrimi.

Dimensioni tatimor i zgjedhjes

Struktura ndikon në trajtimin e taksave dhe analiza i takon para zgjedhjes dhe jo pas.

Një Sh.p.k. ose Sh.a. është një subjekt rezident shqiptar, i tatuar mbi të ardhurat në mbarë botën sipas ligjit nr. 29/2023. Një degë nuk është një tatimpagues i veçantë në të njëjtin kuptim: fitimet e saj shqiptare taten në Shqipëri si fitimet me origjinë shqiptare të shoqërisë mëmë të huaj dhe atribuimi i fitimit ndërmjet mëmës dhe degës bëhet një çështje me të cilën nuk përballlet një filial.

Nxjerrja e fitimit gjithashtu ndryshon. Shpërndarjet nga një kompani shqiptare te aksioneri i saj i nënshtrohen tatimit me 8%, subjekt i uljes sipas një traktati të tatimit të dyfishtë në fuqi. Një degë nuk ka aksioner dhe nuk bën shpërndarje; fitimet e saj i përkasin drejtpërdrejt shoqërisë mëmë. Se cili prodhon rezultatin më të mirë varet tërësisht nga juridiksioni i vetë prindit dhe traktati i zbatueshëm dhe duhet të modelohet përpara se të zgjidhet struktura.

Një sekuencë vendimi

A do të tregtojë subjekti shqiptar? Nëse jo, një zyrë përfaqësuese mund të mjaftojë. Nëse po, nuk duhet të jetë një.

A mund të pranojë prindi përgjegjësi të pakufizuar për detyrimet shqiptare? Nëse jo, dega është e përjashtuar.

A do të ofrohen publikisht aksionet apo një rregullator kërkon Sh.a. formë? Nëse jo, kapitali shtesë dhe qeverisja janë kosto pa përfitim.

A ekziston një arsye që lidhet me marrëveshjet tatimore për të parapëlqyer fitimet e degës ndaj dividendëve? Kjo është arsyeja kryesore për të cilën një degë mund të ketë përparësi ndaj një filiali dhe kërkon modelim në juridiksionin e shoqërisë mëmë.

Si pritjet të përfundojë investimi? Një filial mund të shitet si një njësi ekonomike. Një degë nuk mund; biznesi i tij duhet të transferohet aktiv për aktiv.

Ndryshimi i formës më vonë

Ligji Nr. 9901/2008 lejon konvertimin ndërmjet formave të shoqërisë — një Sh.p.k. mund të bëhet Sh.a. dhe anasjelltas - me vendim të anëtarëve dhe reregjistrimi në QKB.

Lëvizja midis një dege dhe një filiali është e ndryshme. Për shkak se dega nuk ka personalitet të veçantë, nuk ka asgjë për të konvertuar: dega duhet të çregjistrohet dhe të themelohet një kompani, me transferimin e biznesit midis tyre. Kjo do të thotë kontrata ose detyra të reja, certifikata të reja fiskalizimi, një llogari e re bankare dhe pasojat e punësimit që vijnë nga transferimi i ndërmarrjes. Kostoja e bërjes së strukturës që në fillim është një pjesë e vogël e kostos së ndryshimit të saj.

7 — Themelimi i pranisë

Kuadri i regjistrimit

Regjistrimi i shoqërive rregullohet nga Ligji nr. 9723, datë 3 maj 2007, “Për regjistrimin e biznesit”, i cili krijoi regjistrin tregtar dhe procedurën me një ndalesë të administruar nga Qendra Kombëtare e Biznesit (QKB).

QKB funksionon si një dritare e vërtetë e vetme. Një aplikim i vetëm bën regjistrimin në regjistrin tregtar dhe njëkohësisht regjistron shoqërinë në administratën tatimore, skemën e sigurimeve shoqërore dhe skemën e sigurimeve shëndetësore dhe njofton inspektoratin e punës.

Kush mund të inkorporojë

Të dy personat fizikë dhe juridikë mund të jenë anëtarë të një Sh.p.k. Shqiptare dhe nuk kërkohet që secili të jetë shqiptar apo rezident në Shqipëri. Një shoqëri mund të jetë në pronësi të plotë të një personi fizik të vetëm të huaj, ose nga një mëmë e huaj, pa asnjë pjesëmarrje vendase.

E njëjta gjë vlen për administrimin. Administratori mund të jetë shtetas i huaj me rezidencë jashtë vendit. Ligji nuk kërkon që administratori të jetë rezident në Shqipëri dhe as që të ketë leje shqiptare qëndrimi për t’u emëruar.

Ky është një avantazh i vërtetë i regjimit shqiptar. Kufijtë e tij janë praktikë dhe jo ligjorë: një administrator rezident jashtë vendit duhet të jetë i arritshëm për korrespondencën tatimore dhe rregullatore, duhet të jetë në gjendje të ekzekutojë dokumentet kur kërkohet dhe të mbetet subjekt i detyrave që Ligji Nr. 9901/2008 i bashkëngjitet zyrës. Në veçanti, bankat shqyrtojnë marrëveshjet ku asnjë anëtar i drejtimit nuk ka ndonjë lidhje fizike me Shqipërinë.

Aktet themeluese

Një Sh.p.k. përbëhet nga dy instrumente:

akti i themelimit (akti i themelimit), që regjistron identitetin e themeluesve, emrin e shoqërisë, selinë, objektin e veprimtarisë, kapitalin themeltar dhe ndarjen e tij dhe emërimin e administratorit; dhe statuti (statuti), që përmban kushtetutën e brendshme të shoqërisë - kompetencat e asamblesë së përgjithshme, kompetencat dhe mandati i administratorit, shumicat e nevojshme për vendime të veçanta, procedurat për transferimin e kuotave dhe trajtimin e fitimeve.

Të dy ekzekutohen në gjuhën shqipe para një noteri shqiptar.

Kur një themelues është një person juridik i huaj, certifikata e regjistrimit të prindit, dokumentet kushtetuese dhe rezoluta e korporatës që autorizon themelimin duhet të paraqiten, apostilohen ose

legalizohen ndryshe dhe të përkthehen në shqip nga një përkthyes i certifikuar. Kur një themelues është një person fizik i huaj, zakonisht mjafton një pasaportë.

Statuti i kushton vëmendje. Investitorët e huaj zakonisht miratojnë një tekst minimal standard në inkomporim dhe zbulojnë, në pikën e një mosmarrëveshjeje ose një daljeje, se ai nuk përmban asnjë mekanizëm parandalimi, asnjë dispozitë bllokimi dhe asnjë kufizim në autoritetin e administratorit për të detyruar kompaninë. Ndryshimi i statutit më pas kërkon marrëveshjen e anëtarëve, sjellja e të cilëve deri atëherë është bërë problem.

Procedura e regjistrimit

Aplikimi bëhet në QKB, ose në sportelin e shërbimit ose nëpërmjet portalit e-Albania.

Me regjistrimin e shoqërisë i jepet një numër unik identifikimi (NIPT, i quajtur edhe NUIS), i cili shërben njëherësh si numër i regjistrimit tregtar dhe numër identifikimi tatimor. Regjistrimi fillestar nuk ka tarifë shtetërore. Aty ku dokumentet janë të plota dhe të legalizuara siç duhet, regjistrimi kryhet zakonisht brenda një numri të vogël ditësh pune.

Selia

Çdo kompani duhet të deklarojë një adresë të regjistruar shqiptare, e cila bëhet adresa e shërbimit të komunikimeve zyrtare, përfshirë njoftimet nga administrata tatimore. Adresa duhet të jetë e verifikueshme. Regjistrimi në një adresë banimi të paautorizuar për përdorim tregtar tenton të krijojë vështirësi më vonë, si me administratën tatimore, ashtu edhe për çdo ndryshim adrese të mëvonshme.

Inkomporimi pa udhëtuar ne Shqipëri

Një investitor i huaj nuk duhet të marrë pjesë personalisht. Inkomporimi mund të plotësohet nga një avokat shqiptar që vepron me autorizim të posaçëm, i ekzekutuar përpara një noteri në juridiksionin e vetë investitorit, i apostilluar sipas Konventës së Hagës të vitit 1961 (ose legalizuar nëpërmjet kanaleve konsullore kur Konventa nuk zbatohet midis dy shteteve) dhe përkthehet në shqip nga një përkthyes i certifikuar.

Prokura duhet të hartohet sipas procedurës shqiptare dhe të shtrihet jo vetëm në ekzekutimin e aktit të themelimit dhe statutit, por edhe në aplikimin e regjistrimit, depozitimin e pronësisë përfituese dhe çdo korrigjim të mëvonshëm që mund të kërkojë QKB-ja. Një prokurë e hartuar në terma të përgjithshëm jashtë vendit shpesh kthehet si e pamjaftueshme dhe riekzekutimi jashtë vendit shton javë të tëra.

Shkaku më i zakonshëm i vonësës janë dokumentet që vijnë në Tiranë pa apostile. Përpunimi i apostilit në juridiksionin e shtetësisë së investitorit zakonisht zgjat një deri në tre javë dhe përkthimi i

certifikuar disa ditë të tjera. Paketa e dokumenteve duhet të mblidhet dhe legalizohet përpara udhëtimit ose përpara se të jepen udhëzimet për të vazhduar, jo më pas.

Licencimi

Regjistrimi në QKB lejon veprimtarinë e përgjithshme tregtare. Aty ku aktiviteti i synuar është i rregulluar, një licencë sektoriale ose autorizim kërkohet shtesë nga rregullatori i identifikuar në Kapitullin 5. Aplikimi për licencë është një procedurë e veçantë me kriteret, orarin dhe kërkesat e veta provuese dhe në disa sektorë kërkon shumë më shumë kohë se inkuorpmi.

Kostot treguese të konfigurimit

Artikulli	Pozicioni
Regjistrimi në QKB	Asnjë tarifë shtetërore
Kapitali aksionar minimal (Sh.p.k.)	100 lekë
Tarifat noteriale (akt themelues dhe statut)	Ndryshon me kompleksitetin dhe numrin e themeluesve
Apostile në juridiksionin e shtëpisë	Ndryshon; 1-3 javë tipike
Përkthim i vërtetuar në shqip	Për dokument
Zyra e regjistruar, nëse rregullohet nga një ofrues	Vjetore
Certifikata e fiskalizimit dhe softueri	Fillestare dhe e përsëritur
Kontabiliteti	Mujore
Tarifat ligjore	Cituar kundër fakteve

Ne nuk publikojmë një shifër të vetme all-in për formimin e kompanisë dhe do të trajtonim me kujdes çdo ofrues shqiptar që e bën këtë. Puna e kërkuar për një person fizik të vetëm të huaj që përfshin një shoqëri tregtare të drejtpërdrejtë nuk është puna e kërkuar për një prind të huaj me një zinxhir pronësie të shtresëzuar, dokumente nga tre juridiksione dhe një aktivitet të rregulluar. Një shifër fikse e titullit ose e mbingarkon të parin ose e shërben më pak të dytën.

Qeverisja dhe marrëveshjet mes ortakëve

Ligji Nr. 9901/2008 ofron një kornizë të paracaktuar të qeverisjes, e cila statuti mund të ndryshojë brenda kufijve. Për një sipërmarrje të përbashkët ose çdo kompani me më shumë se një anëtar, një marrëveshje e aksionarëve së bashku me statutin është fuqimisht e këshillueshme, duke adresuar të paktën:

çështjet e rezervuara që kërkojnë unanimitet ose shumicë të cilësuar;
zgjidhja e bllokimit;
kufizimet e transferimit, të drejtat e parablerjes, zvarritje dhe tag-along;
detyrimet e financimit dhe pasojat e dështimit të financimit;
mekanika e daljes dhe vlerësimi;

ligji qeverisës dhe zgjidhjen e mosmarrëveshjeve.

Dispozitat që synojnë të lidhin palët e treta duhet të paraqiten përgjithësisht në statutin e regjistruar; një marrëveshje private lidh palët në të, por jo botën.

Kalendari i pajtueshmërisë pas themelimit

Kur	Detyrim
Para tregimit	Ilogari bankare; certifikatën dhe softuerin e fiskalizimit; aranzhimet e kontabilitetit; çdo licencë sektoriale
Para se të fillojë ndonjë punonjës	Deklarata e punonjësit tek autoritetet; kontratë pune me shkrim
Mujore	Deklaratat e listës së pagave dhe pagesa e tatimit në burim dhe kontributeve; Deklarata e TVSH-së deri në datën 14 ku është regjistruar
Mbi kalimin e 10 000 000 lekëve të xhiros	Regjistrimi i TVSH-së brenda afatit ligjor
Për çdo ndryshim të të dhënave të regjistruara	Dorëzimi në QKB, duke përfshirë ndryshimet e pronësisë përfituese
Deri më 31 mars / 31 korrik	Deklarata vjetore e tatimit mbi fitimin dhe pasqyrat shoqëruese deri më 31 mars; Depozitimi i QKB-së i pasqyrave financiare vjetore dhe i raporteve të aplikueshme deri më 31 korrik

Ndryshimet, prishja dhe likuidimi

Ndryshimet në të dhënat e regjistruara - selia, administratori, objekti i veprimtarisë, anëtarët, kapitali aksioner - duhet të depozitohen në QKB. Zakonisht humbasin dy: ndryshimi i adresës së regjistruar, sepse adresa është vendi ku dërgohen njoftimet zyrtare; dhe një ndryshim në pronësinë përfituese, i diskutuar në Kapitullin 8, ku dënimi për paraqitjen e vonuar është thelbësor.

Shpërbërja dhe likuidimi vullnetar ndjek procedurën në ligjin nr. 9901/2008: vendim i anëtarëve, emërim likuiduesi, njoftim i kreditorëve, shlyerje e detyrimeve, zhdoganim tatimor dhe çregjistrim. Pastrimi i taksave është përgjithësisht faza më e gjatë dhe një kompani nuk duhet të supozohet e mbyllur derisa të çregjistrohet.

8 — Pronari përfitues dhe transparencë

Regjimi

Ligji Nr. 112/2020 “Për Regjistrin e Pronarëve Përfitues” kërkon që subjektet e regjistruara në Shqipëri të tregojnë personat fizikë që i zotërojnë apo i kontrollojnë përfundimisht. Regjistri mbahet nga QKB dhe është publik.

Legjislacioni u miratua pas rekomandimeve nga MONEYVAL, organi i vlerësimit të Këshillit të Evropës kundër pastrimit të parave, dhe administrohet sipas Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 1088, datë 24 dhjetor 2020.

Kush duhet të regjistrohet

Detyrimi bie mbi subjektet raportuese të regjistruara në Shqipëri: shoqëritë tregtare dhe personat e tjerë juridikë në regjistrin tregtar, degët e shoqërive të huaja dhe organizatat jofitimprurëse, përfshirë fondacionet, shoqatat dhe qendrat, së bashku me degët e organizatave jofitimprurëse të huaja.

Subjektet aksioner i vetëm i të cilëve është një institucion qendror ose vendor i Republikës së Shqipërisë janë jashtë detyrimit. Subjektet në të cilat një institucion i tillë zotëron aksione së bashku me persona të tjerë shqiptarë ose të huaj mbeten brenda tij.

Kush është pronar përfitues

Pronari përfitues është personi fizik që zotëron ose kontrollon në fund njësinë ekonomike, ose në emër të të cilit kryhet një transaksion ose aktivitet. Pasojnë dy pasoja.

Pronari përfitues është gjithmonë një person fizik. Regjistrimi i një shoqërie të huaj holding si anëtar i një shoqërie shqiptare nuk e përmbush detyrimin; zbulimi kalon përmes zinxhirit tek individi në fund të tij.

Kontrolli nuk kufizohet vetëm në aksione. Një person që kontrollon njësinë ekonomike me mjete të tjera - nëpërmjet marrëveshjeve të votimit, të drejtave kontraktuale ose aftësisë për të emëruar ose hequr menaxhmentin - mund të jetë një pronar përfitues pavarësisht se ata nuk kanë interes të regjistruar.

Ndryshimet procedurale që mungojnë më së shumti udhëzimet e publikuara

Kjo është një pikë për të cilën një pjesë e madhe e materialeve në gjuhën angleze, përfshirë shënimet këshilluese të publikuara nga firmat ndërkombëtare, mbeten të pasakta.

Përpara ligjit nr. 6/2022, një subjekti i sapo regjistruar i kërkohej të dorëzonte të dhënat e pronësisë përfituese brenda 30 ditëve nga themelimi, si një hap i veçantë pas inkorporimit.

Që nga data 2 mars 2022, regjistrimi fillestar i të dhënave të pronësisë përfituese kryhet njëkohësisht me aplikimin për regjistrimin e subjektit në regjistrin tregtar dhe QKB miraton regjistrimin e pronësisë përfituese brenda dy ditëve pune nga marrja e aplikimit. Nuk ka një dritare të veçantë 30-ditore, sepse nuk ka dosje të veçantë.

Pse kjo ka rëndësi praktikisht. Një investitor që mbështetet në udhëzime të vjetruara supozon se ka një muaj në të cilin duhet të identifikojë dhe dokumentojë pronarin përfitues pasi kompania të ekzistojë. Nuk ka. Informacioni duhet të mbledhet përpara se të dorëzohet aplikimi për inkorporim, i cili në një strukturë ndërkombëtare të shtresuar mund të kërkojë dokumente të korporatës nga disa juridiksione. Zbulimi i kësaj në sportelin e QKB-së vonon vetë inkorporimin.

Ndryshimet dhe dënimet

Ndryshimet në të dhënat e regjistruara të pronësisë përfituese duhet të depozitohen brenda afatit ligjor. Dështimi tërheq 400 000 lekë gjobë. Statuti parashikon gjoba në disa nivele, sipas natyrës dhe kohëzgjatjes së mospërbushjes, me 600,000 lekë që aplikohen për dështimet e specifikuar të regjistrimit fillestar.

Gjobat vendosen nga kreu i QKB-së dhe janë të ankimeshme në gjykatën administrative kompetente sipas Kodit të Procedurave Administrative.

Pasoja më e rëndë nuk është gjoba. Kur një penaltet mbetet i papaguar, QKB-ja ka të drejtë të ndryshojë statusin e subjektit nga aktiv në të pezulluar derisa të kryhet pagesa dhe të regjistrohen të dhënat. Një njësi ekonomike e pezulluar nuk mund të funksionojë normalisht: pajtueshmëria bankare, kontraktuese dhe tatimore preken të gjitha.

Ndryshimet nuk kufizohen në transferimet e aksioneve. Një ndryshim në individët që kontrollojnë njësinë ekonomike, një ristrukturim më i lartë në zinxhirin e pronësisë, ose një ndryshim në të dhënat personale të një pronari përfitues të regjistruar mund të shkaktojë detyrimin. Grupet që ristrukturohen në nivel mëmë shpesh anashkalojnë efektin në dosjet e filialeve shqiptare.

Detyrimi i vetë pronarit përfitues

Ligji vendos një detyrë përkatëse për pronarët përfitues për t'u ofruar subjekteve raportuese informacionin e nevojshëm për t'u pajtuar. Një individ që kontrollon një subjekt shqiptar nuk mund të refuzojë ligjërisht të identifikohet tek ai dhe një administrator shqiptar përballë një pronari të huaj që nuk do të japë informacionin është në një pozicion që kërkon këshilla dhe jo vonesë.

Asnjë anonimitet i korporatës

Investitorët e mësuar me juridiksionet që ofrojnë aksione të emëruara ose struktura jo transparente mbajtëse duhet t'i drejtohen Shqipërisë duke kuptuar se individit përfundimtar do të identifikohet dhe se regjistri është publik. Shtresimi i pronësisë nëpërmjet kompanive të huaja holding nuk e mposht detyrimin.

9 — Bankat, pagesat dhe kalendari real

Ky kapitull ekziston sepse hendeuku midis shpejtësisë së regjistrimit të një kompanie në Shqipëri dhe shpejtësisë së funksionimit të saj është veçoria e vetme më e nënvlerësuar e themelimit këtu.

Ajo që ndodh shpejt

Regjistrimi në QKB është vërtet i shpejtë. Një aplikim i vetëm e fut shoqërinë në regjistrin tregtar, e regjistron atë në organet tatimore dhe të sigurimit dhe prodhon NIPT-in. Nuk ka tarifë shtetërore. Kur dokumentet janë të plota dhe të legalizuara siç duhet, kjo kërkon një numër të vogël ditësh pune.

Shqipëria e meriton meritën që merr për këtë.

Çfarë nuk bën

Llogaria bankare e korporatës nuk është pjesë e regjistrimit. Është një aplikim i veçantë për një bankë tregtare, e cila zbaton procedurat e veta kundër pastrimit të parave — dhe i zbaton ato me kujdes të veçantë kur pronësia është e huaj.

Në mënyrë tipike, banka do të ekzaminojë zinxhirin e plotë të pronësisë tek personi fizik përfundimtar, burimin e fondeve që do të futen, aktivitetin e synuar të biznesit dhe palët e tij, si dhe lidhjen midis kompanisë dhe Shqipërisë. Kur menaxhimi është tërësisht jorezident, kjo tërheq hetime të mëtejshme.

Për një strukturë të drejtpërdrejtë - një ose dy persona fizikë të huaj, një aktivitet tregtar i qartë, dokumentacion në rregull - dy javë është një pritshmëri e arsyeshme pune. Për një zinxhir të shtresëzuar pronësie ndërkombëtare, një aktivitet të rregulluar ose një strukturë për të cilën banka ka pyetje, ajo funksionon më gjatë.

Problemi është i rrallë vetë dy javët. Është që investitorët e trajtojnë certifikatën e regjistrimit si vijën e fundit dhe angazhohen rreth saj - nënshkrimi i një qiraje, dakordimi për një datë fillimi me punonjësin e parë, premtimi i një klienti një faturë, rezervimi i një fluturimi për në shtëpi. Kompania atëherë ekziston, ka një numër tatimor dhe nuk mund të marrë një pagesë të vetme. Çdo gjë në drejtim të rrymës rrëshqet dhe rrëshqitja kushton më shumë se formacioni.

Çfarë e shkurton kalendarin bankar

Shumë pak është nën kontrollin e kompanisë pasi të jetë futur aplikacioni. Pothuajse e gjithë është nën kontrollin e kompanisë paraprakisht:

zinxhiri i pronësisë i lidhur me personin fizik përfundimtar, me dokumente të korporatës që evidentojnë secilën hallkë, të apostilluara dhe të përkthyer;

burimi i fondeve i shpjegueshëm me dokumente dhe jo me pohim;
biznesi, klientët e tij dhe flukset e pritshme të tij të përshkrueshme konkretisht;
një adresë origjinale të regjistruar shqiptare, e përshtatshme për përdorim komercial;
aty ku është e mundur, dikush i lidhur me menaxhmentin i pranishëm në Shqipëri.

Fiskalizimi

Shqipëria operon një sistem faturimi dhe fiskalizimi elektronik nëpërmjet të cilit faturat i transmetohen administratës tatimore në kohë reale. Një kompani duhet të ketë certifikatën e saj të fiskalizimit dhe softuerin e përputhshëm përpara se të lëshojë faturën e saj të parë.

Ky nuk është një formalitet që mund të rregullohet më pas. Faturat e lëshuara jashtë sistemit janë të parregullta dhe pozita nuk shërohet me fiskalizimin e mëvonshëm. Rikuperimi i TVSH-së së hyrjes varet gjithashtu nga mbajtja e dokumentacionit në përputhje. Kompanitë e reja duhet ta trajtojnë fiskalizimin si parakusht tregtimi, njësoj si llogaria bankare.

Pika e renditjes për aplikimet për qëndrim

Kjo ka rëndësi veçanërisht për një pronar të huaj i cili gjithashtu synon të jetojë në Shqipëri.

Rruga e zakonshme për një leje qëndrimi për një pronar-menaxher është punësimi nga kompania e tyre, e cila kërkon që kompania të ekzekutojë listën e pagave - gjë që kërkon një llogari bankare.

Prandaj, aplikacioni i migrimit qëndron prapa orarit bankar. Një investitor, të cilit periudha pa viza po i mbaron ndërkohë që banka kryen rishikimin e saj, është në një pozicion vërtet të vështirë dhe është plotësisht i shmangshëm duke planifikuar të dyja oraret së bashku që nga fillimi.

Pagesat, devizat dhe riatdhesimi

Nuk ka kontrole të këmbimit për transaksionet e llogarisë rrjedhëse. Llogaritë në valutë mund të mbahen nga rezidentë dhe jorezidentë. Investitorëve të huaj u garantohet e drejta për të riatdhesuar fitimet dhe kapitalin sipas ligjit nr. 7764/1993.

Bankat aplikojnë një kontroll kundër pastrimit të parave për transfertat hyrëse dhe dalëse, veçanërisht ato më të mëdha dhe ato që përfshijnë juridiksione me rrezik më të lartë, dhe do të kërkojnë dokumentacion që mbështet transaksionin themelor. Kjo është normale dhe parashikohet më së miri duke pasur gati dokumentet mbështetëse në vend që t'i grumbulloni ato pasi të kërkohet një transferim.

Qasja në kredi

Kredia bankare nuk është lehtësisht e disponueshme për një kompani të sapokrijuar pa siguri ose një histori të demonstruar. Ndërmarrjet fillestare në pronësi të huaj duhet të supozojnë se

operacionet do të financohen nga kapitali aksioner ose huamarrja brenda grupit dhe jo nga borxhi i bankës vendase, të paktën fillimisht.

Kur përdoret kreditimi brenda grupit, vini re kufizimin e zbritjes së interesit dhe dispozitat e çmimit të transferimit të ligjit nr. 29/2023, të diskutuar në kapitullin 13.

Një sekuencë realiste

Mblidhni dhe legalizoni paketën e dokumenteve - para çdo gjëje tjetër dhe përpara udhëtimit.

Inkorporoni. Ditët.

Aplikoni menjëherë për llogarinë bankare. Rreth dy javë; më gjatë nëse struktura është komplekse.

Vendosni fiskalizimin dhe kontabilitetin paralelisht, jo më pas.

Vetëm atëherë angazhohu për qiratë, punonjësit, afatet e klientit dhe, sipas rastit, aplikimin për qëndrim.

10 — Tatimi mbi fitimin

Shqipëria zëvendësoi legjislacionin e saj për tatimin mbi të ardhurat me fuqi nga 1 janari 2024 dhe Gjykata Kushtetuese më pas rrëzoi një pjesë të kuadrit zbatues gjashtë muaj më vonë. Një sasi e konsiderueshme e udhëzimeve të publikuara përshkruan pozicionin ashtu siç ishte përpara një ose të dy ngjarjeve. Ky kapitull tregon pozicionin ashtu siç është tani dhe identifikon pjesët e këshillave të publikuara që nuk janë më të sakta.

Ligji në fuqi

Ligji nr. 29/2023 “Për tatimin mbi të ardhurat”, miratuar më 30 mars 2023, ka hyrë në fuqi më 1 janar 2024 dhe ka zëvendësuar ligjin nr. 8438/1998. Ai rregullon tatimin e të ardhurave të individëve dhe subjekteve dhe të ardhurat nga trashëgimitë, dhurimet dhe lojërat e fatit. Dispozitat në zbatim përmbahen në Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 753, datë 20 dhjetor 2023.

Statuti është ndryshuar që nga hyrja në fuqi, duke përfshirë me ligjin nr. 9/2025 dhe ligjin nr. 81/2025, së bashku me Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 160, datë 12 mars 2025 dhe udhëzimin nr. 4, datë 4 shkurt 2025. Tarifat dhe kufijtë duhet të konfirmohen kundrejt teksteve të përmbledhura dhe jo të dyta.

Subjektet rezidente janë të tatueshme mbi të ardhurat në mbarë botën. Subjektet jorezidente taten vetëm mbi të ardhurat me burim në Shqipëri. Viti tatimor është viti kalendarik.

Vendbanimi tatimor i subjekteve

Një subjekt është rezident në Shqipëri nëse është i regjistruar këtu, ose nëse vendi efektiv i menaxhimit dhe kontrollit është në Shqipëri. Testi statutor shikon se ku merren në të vërtetë vendimet e menaxhimit, përbërjen dhe vendbanimin e organit drejtues, vendndodhjen e kapitalit dhe të drejtat e votës.

Për një grup të huaj kjo ka rëndësi në të dy drejtimet. Një filial shqiptar është qartazi rezident. Por rezidente në Shqipëri mund të gjendet edhe një kompani me inkorporim të huaj, e menaxhuar nga Tirana, me pasojë që të ardhurat e saj botërore të bien në neto shqiptare. Grupet që zhvendosin një drejtori në Shqipëri duhet të testojnë pozicionin e vendbanimit të subjekteve që kontrollojnë ai person.

Norma standarde

Tatimi mbi fitimin e korporatave ngarkohet me 15% mbi fitimin e tatueshëm, duke qenë të ardhura të tatueshme minus shpenzimet e zbritshme të llogaritura në përputhje me statutin. Kjo normë zbatohet për subjektet, qarkullimi i të cilave tejkalon pragun kalimtar të diskutuar më poshtë.

Regjimi kalimtar 0%.

Neni 69 i ligjit nr. 29/2023 përmban dispozitat kalimtare dhe pika 1, germa “dh” përmban lehtësimin më domethënës në sistemin shqiptar. Subjektet dhe individët, xhiroja bruto vjetore e të cilëve nuk kalon 14 000 000 lekë - përgjithësisht 135 000 deri në 140 000 euro në varësi të kursit të këmbimit - i nënshtrohen një kursi prej 0% deri më 31 dhjetor 2029.

Dy veçori meritojnë theksim. Ajo përcaktohet nga qarkullimi bruto, jo nga fitimi. Dhe është i disponueshëm pavarësisht nga forma ligjore: tregtarët individualë, personat e vetëpunësuar dhe shoqëritë me përgjegjësi të kufizuar janë të gjithë të aftë për t'u kualifikuar.

Pragu është një buzë shkëmbi, jo një kon. Një kompani me xhiro bruto prej 13 900 000 lekësh nuk paguan fare tatimin mbi të ardhurat. Një shoqëri me xhiro 14 100 000 lekë paguan 15% mbi të gjithë fitimin e tatueshëm. Kalimi i pragut me një lek të vetëm ndryshon trajtimin e të gjithë vitit, jo thjesht të tejkalimit. Për një biznes që tregon afër linjës, koha e faturimit dhe e njohjes së të ardhurave afër fundit të vitit është një çështje e një pasoja reale dhe duhet të adresohet përpara dhjetorit dhe jo në mars.

Një ilustrim i punuar

Dy biznese me struktura të njëjta kostosh, secili me 8 000 000 lekë shpenzime të zbritshme:

Qarkullimi bruto	Fitimi i tatueshëm	Tatimi mbi fitimin e korporatave
13 900 000 lekë	5 900 000 lekë	0 lekë
14 100 000 lekë	6 100 000 lekë	915 000 lekë

Një diferencë prej 200 000 lekësh në xhiro prodhon një diferencë prej 915 000 lekësh në taksë. Biznesi i dytë fitoi më shumë dhe mbajti ndjeshëm më pak.

Korrigjim: nuk përjashtohen profesionet e lira

Me hyrjen në fuqi të regjimit të ri, Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 753/2023 kërkoi të përjashtonte një grup të caktuar ofruesish të shërbimeve profesionale nga norma 0%, në mënyrë që ata të tatoheshin me 15% dhe 23% ndërsa bizneset e tjera nën pragun nuk paguanin asgjë. Grupi i përjashtuar mbulonte një listë të konsiderueshme të profesioneve të rregulluara dhe të lira, duke përfshirë avokatë, noterë, kontabilistë, arkitektë, inxhinierë, mjekë, dentistë, farmacistë dhe veterinerë.

Masa u kundërshtua. Me Vendimin nr. 52, datë 27 qershor 2024, Gjykata Kushtetuese shfuqizoi fjalinë e dytë dhe të tretë të nenit 69, pika 1, shkronja “dh”, të Ligjit nr. 29/2023, së bashku me nenin 4 të Vendimit nr. 753/2023, si të papajtueshme me Kushtetutën.

Efekti është se përjashtimi nuk funksionon më. Anëtarët e profesioneve të lira me xhiro bruto deri në 14 000 000 lekë përfitojnë normën 0% deri në fund të vitit 2029 në të njëjtin nivel si çdo biznes tjetër.

Kjo është pika e vetme në të cilën udhëzimet e publikuara në gjuhën angleze janë më shpesh të gabuara. Materiali i shkruar në fillim të vitit 2024, duke përfshirë shënime këshilluese nga firmat ndërkombëtare, e përshkruan përjashtimin si operativ. nuk është.

Korrigjim: nuk ka normë 5% për shoqëritë e softuerit

Një normë e reduktuar prej 5% aplikohej më parë për prodhimin dhe zhvillimin e softuerit. Ai rrjedh nga Vendimi Nr. 730/2018, zbatohet vetëm për personat juridikë të regjistruar para hyrjes në fuqi të Ligjit Nr. 29/2023 dhe skadon më 31 dhjetor 2025.

Një pjesë e madhe e materialeve promovuese vazhdon ta prezantojë Shqipërinë si një normë prej 5% për kompanitë e teknologjisë. Nuk ka. Bizneset e programeve kompjuterike nën prapagandën e xhiros tani bien brenda regjimit të përgjithshëm 0% - i cili është më i favorshëm, jo më pak - dhe ato mbi të tatohen me standardin 15%.

Tarifa të reduktuara që zbatohen

Një normë e reduktuar prej 5% zbatohet deri më 31 dhjetor 2029 për veprimtari të caktuara, duke përfshirë subjektet e certifikuara si operatorë të agroturizmit sipas legjislacionit të turizmit dhe shoqëritë e bashkëpunimit bujqësor sipas Ligjit nr. 38/2012.

Vini re ndërveprimin me Kapitullin 4: Ligji Nr. 83/2026 amendoi legjislacionin e turizmit dhe certifikimi sipas atij legjislacioni është porta e normës së agroturizmit.

Përcaktimi i bazës së tatueshme

Fitimi i tatueshëm llogaritet nga rezultati kontabël i përcaktuar në ligjin nr. 25/2018, i rregulluar për diferencat që përcakton legjislacioni tatimor.

Shpenzimet e zbritshme janë ato që kryhen tërësisht për qëllime biznesi, të dokumentuara dhe të regjistruara siç duhet. Kërkesa e dokumentacionit zbatohet në mënyrë rigoroze: shpenzimet e evidentuara nga faturat e pa lëshuara përmes sistemit të fiskalizimit janë një burim i përsëritur moslejimi.

Zërat e pazbritshëm zakonisht përfshijnë shpenzime që nuk mbështeten nga dokumentacioni në përputhje, gjokat dhe gjokat, dispozita të caktuara, shpenzime të karakterit personal dhe shuma të ndaluara sipas rregullave specifike të kufizimit më poshtë.

amortizimi

Asetet fikse amortizohen për qëllime tatimore sipas kategorive dhe normave ligjore, të cilat nuk korrespondojnë domosdoshmërisht me normat e aplikuara për qëllime kontabël. Diferenca midis amortizimit kontabël dhe tatimor është një rregullim standard në llogaritje.

Ndërtesat dhe strukturat në përgjithësi amortizohen në mënyrë lineare për një periudhë të gjatë; sendet e paprekshme, makineritë, pajisjet dhe automjetet ndahen në kategori me tarifat e tyre dhe, në disa raste, një bilanc në rënie ose metodë e bashkuar. Kategoritë dhe tarifat aktuale duhet të konfirmohen kundrejt statutit dhe vendimit zbatues të tij.

Humbjet, kufizimi i interesit dhe inventari

Humbjet mund të barten dhe të vendosen kundrejt fitimit të tatueshëm në të ardhmen për një numër të kufizuar vitesh. Bartja në përgjithësi humbet kur ka një ndryshim thelbësor në pronësinë e shoqërisë, një rregull i drejtuar për tregtimin e humbjeve dhe i rëndësishëm për çdo blerje të një njësie ekonomike shqiptare me humbje të akumuluar.

Zbritja e interesit është e kufizuar. Ligji Nr. 29/2023 përmban një rregull kufizimi të llojit të paraqitur në të gjithë Evropën nën kuadrin e erozionit bazë të OECD, duke kufizuar zbritjen e kostove neto të huamarrjes duke iu referuar një mase të fitimeve të tatueshme. Kjo lidhet drejtpërdrejt me kompanitë me pronësi të huaj të financuara nga borxhi brenda grupit.

Inventari vlerësohet sipas metodave që lejon kuadri kontabël, të zbatuara në mënyrë të vazhdueshme.

Kompanitë e huaja kundër shmangies dhe kontrollit

Ligji Nr. 29/2023 prezantoi regjimin e parë formal të kontrolluar të shoqërive të huaja në Shqipëri, në nenin 19.

Kur një rezident tatimor shqiptar kontrollon një njësi ekonomike të huaj — në përgjithësi, ka më shumë se gjysmën e pronësisë, të drejtave të votës ose të drejtës për fitime — dhe ajo njësi ekonomike mbart shumë më pak taksë sesa do të kishte mbajtur në Shqipëri, fitimet e saj të pashpërndara mund t'i atribuohen kontrolluesit si të ardhura.

Atribuiimi ndodh në vitin kur fitohen fitimet dhe jo kur ato shpërndahen, gjë që e mposht supozimin se lënia e fitimeve në një kompani të huaj shtyn pyetjen. Regjimi diskutohet më tej në Kapitullin 13, sepse zbatimi praktik i tij më i zakonshëm është për individët që zhvendosen në Shqipëri ndërsa mbajnë një kompani operuese diku tjetër.

Statuti përmban gjithashtu një rregull të përgjithshëm kundër abuzimit që lejon administratën tatimore të shpërfillë marrëveshjet që nuk kanë përmbajtje komerciale, qëllimi kryesor i të cilave është përfitimi i një avantazhi tatimor.

Transferimi i çmimeve

Transaksionet ndërmjet palëve të lidhura duhet të kryhen sipas kushteve të pafavorshme dhe Ligji Nr. 29/2023 përmban dispozita për çmimet e transfertave të përafruara me praktikën ndërkombëtare,

duke përfshirë detyrimet e dokumentacionit për tatimpaguesit që tejkalojnë kufijtë e përcaktuar dhe, për grupet më të mëdha, raportimin sipas vendit.

Për një filial shqiptar me pronësi të huaj, transaksionet që shqyrtohen më së shpeshti janë tarifatat e menaxhimit dhe shërbimeve nga kompania mëmë, interesat brenda grupit, honoraret dhe tarifatat e licencës, si dhe çmimi i mallrave të blera ose të shitura tek kompanitë e grupit. Secili është i aftë të jetë një shpenzim legjitim i zbritshëm dhe secila mund të mos lejohet kur nuk është afërsisht ose nuk mbështetet nga dokumentacioni.

Mbajtja e taksave

Pagesat për jorezidentët i nënshtrohen mbajtjes në burim në burim, subjekt i reduktimit sipas një traktati të zbatueshëm të tatimit të dyfishtë. Tarifatat kryesore të brendshme janë:

Pagesa	Norma e brendshme
Dividentët dhe shpërndarja e fitimit	8%
Interesi	15%
Honorare	15%
Tarifatat teknike, menaxheriale dhe konsulence	15%
Pagesat për subjektet në juridiksione të caktuara me taksa të ulëta	Mund të aplikohet një tarifë më e lartë

Lehtësimi i traktatit nuk është automatik. Në përgjithësi, ai kërkon dëshmi të vendbanimit të marrësit dhe respektimin e kushteve procedurale që vendos ligji shqiptar, dhe ato duhet të jenë të vendosura përpara pagesës dhe jo të rindërtohen më pas.

Njësi e përhershme

Një jorezident që kryen biznes në Shqipëri nëpërmjet një selie të përhershme është i tatueshëm këtu mbi fitimet që i atribuohen. Përkufizimi ndjek modelin e njohur ndërkombëtar: një vend fiks biznesi dhe një agjent i varur që lidh zakonisht kontrata, me përjashtimet e zakonshme për aktivitetin përgatitor dhe ndihmës dhe, për projektet e ndërtimit dhe instalimit, një prag kohëzgjatjeje.

Grupet e huaja rregullisht krijojnë një seli të përhershme pa dashje — nëpërmjet një projekti që zgjat më shumë se sa pritej, nëpërmjet personelit që shpenzon periudha të gjata në terren, ose nëpërmjet një përfaqësuesi shqiptar, autoriteti i të cilit tejkalon atë që synohet. Kur zbatohet një traktat, përkufizimi i tij rregullon dhe mund të jetë më i ngushtë se ai i brendshëm.

Administrata tatimore, pagesa dhe mosmarrëveshje

Procedura tatimore rregullohet nga ligji nr. 9920, datë 19 maj 2008, “Për procedurat tatimore”, i ndryshuar.

Deklarata vjetore e tatimit mbi fitimin duhet të bëhet deri më 31 mars të vitit pas vitit tatimor dhe duhet të dorëzohet edhe kur tatimi i pagueshëm është zero. Paradhëniet e tatimit mbi të ardhurat e korporatave bëhen gjatë vitit në bazë të detyrimit të vitit të kaluar. Regjistrimi është elektronik.

Ndëshkimet administrative aplikohen për paraqitjen e vonuar, pagesën e vonuar dhe nënvlerësimin, dhe interesi shkon për pagesën me vonesë. Ndëshkimet për dështimin e depozitimit zbatohen pavarësisht nëse detyrimi tatimor është ose jo - një pikë që kap me njëfarë rregullsi subjektet në brezin 0%.

Vlerësimi mund të kundërshtohet fillimisht me ankim administrativ në administratën tatimore dhe më pas në gjykatat administrative. Ligji Nr. 84/2025 prezantoi një marrëveshje vullnetare me administratën tatimore për bizneset mbi kufirin 14,000,000 lekë, në fuqi nga 1 janari 2026, kushtet e së cilës duhet të përcaktohen nga statuti.

Çfarë nuk e heq norma 0%.

Norma zero nuk është një përjashtim nga sistemi tatimor. Një njësi ekonomike brenda pragut duhet ende:

të dorëzojë deklaratën vjetore të tatimit mbi fitimin deri më 31 mars;

të mbajë librat kontabël dhe regjistrat e blerjeve dhe shitjeve;

përgatit pasqyrat financiare vjetore;

lëshon fatura përmes sistemit elektronik të fiskalizimit;

regjistroheni për TVSH-në dhe bëni deklaratë mujore pasi qarkullimi kalon 10 000 000 lekë; dhe

llogari për mbajtjen e listës së pagave dhe kontributet sociale dhe shëndetësore në lidhje me punonjësit.

Lehtësia është kalimtare

Neni 69 kryesohet nga dispozitat kalimtare dhe norma 0% skadon më 31 dhjetor 2029. Struktura e përhershme e normës në statut është e ndryshme: 15% tatim mbi të ardhurat e korporatave dhe norma progresive për individët.

Aktualisht nuk ka asnjë propozim për ta zgjatur atë. Një strukturë e ndërtuar mbi supozimin se relievi është i përhershëm është ndërtuar në një datë.

11 — TVSH-ja, akcizat dhe doganat

Tatimi mbi vlerën e shtuar

TVSH-ja rregullohet nga ligji nr. 92/2014 “Për tatimin mbi vlerën e shtuar”, i ndryshuar, i administruar nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Sistemi është reformuar në mënyrë thelbësore si pjesë e përafrimit të Shqipërisë me acquis të BE-së dhe ndjek strukturën e njohur të taksës së prodhimit mbi furnizimet, rikuperimin e taksave të inputeve dhe kthimet periodike.

Regjistrimi

Regjistrimi bëhet i detyrueshëm kur xhiroja vjetore kalon 10,000,000 lekë, afërsisht 96,000 euro, e matur në baza dymbëdhjetëmuajore dhe jo duke iu referuar vitit kalendarik. Regjistrimi vullnetar nën pragun është i disponueshëm dhe ndonjëherë është i favorshëm për bizneset me taksa të konsiderueshme mbi të ardhurat dhe klientët e biznesit.

Matja e vazhdueshme i tërheq bizneset. Detyrimi mund të fillojë në mes të një viti duke iu referuar dymbëdhjetë muajve të mëparshëm, pa tërhequr vëmendjen ndonjë gjë në ciklin kontabël.

Tarifat

Vlerësoni	Aplikimi
20%	Norma standarde për furnizimet e tatueshme të mallrave dhe shërbimeve
6%	Norma e reduktuar për furnizimet e specifikuar duke përfshirë shërbimet e akomodimit
0%	Eksportet dhe kategoritë e tjera të përcaktuara në statut

Diferenca ndërmjet dy pragjeve

Pragu i TVSH-së është 10 000 000 lekë dhe pragu i tatimit mbi të ardhurat e korporatave është 14 000 000 lekë. Ato përcaktohen nga statute të ndryshme dhe funksionojnë krejtësisht të pavarura.

Një biznes që xhiron mbi 12,000,000 lekë, pra, ulet mes tyre: pa asnjë taksë mbi të ardhurat e korporatave, dhe njëkohësisht një detyrim për t'u regjistruar për TVSH-në, për të ngarkuar 20% për furnizimet e brendshme, për të lëshuar fatura të fiskalizuar dhe për të paraqitur një deklaratë çdo muaj. Mungesa e një fature tatimore bën që shumë biznese të supozojnë se asgjë nuk kërkohet, dhe pozicioni i TVSH-së zbulohet kur administrata tatimore e rrit atë - kohë në të cilën kthimet disa muajsh janë të papaguara.

Pajtueshmëria

Një person i regjistruar duhet të ngarkojë TVSH-në me normën e duhur, të lëshojë fatura tatimore në përputhje përmes sistemit të fiskalizimit, të mbajë regjistrat e blerjeve dhe shitjeve, të paraqesë një

deklaratë për çdo muaj kalendarik deri në datën 14 të muajit pasardhës dhe të paguajë çdo TVSH neto të detyrueshme deri në të njëjtën datë.

Kthimi bëhet nëse ka pasur apo jo furnizime në periudhë. Deklaratat zero duhet të dorëzohen ende, dhe gjobat për mos-deklarim zbatohen pavarësisht nëse taksa ishte e pagueshme.

Vendi i furnizimit dhe klientët e huaj

Kur një shërbim i ofrohet një klienti të vendosur jashtë Shqipërisë, pa rezidencë ose vend biznesi në Shqipëri, furnizimi përgjithësisht mbetet jashtë fushës së TVSH-së shqiptare.

Kjo ka shumë rëndësi për konsulentët e regjistruar në Shqipëri, zhvilluesit, operacionet e kontraktimit dhe ofruesit e tjerë të shërbimeve, klientët e të cilëve janë të gjithë jashtë vendit: furnizimet e tyre mund të bien jashtë tarifës, pavarësisht se qarkullimi tejkalon pragun e regjistrimit. Analiza tregon rregullat e vendit të furnizimit dhe statusin dhe vendosjen e klientit dhe nuk zgjidhet në mënyrë të sigurt me supozim.

Për transaksionet e brendshme biznes-me-biznes në kategori të caktuara, mund të zbatohet një mekanizëm i anasjelltë i tarifës, duke e zhvendosur detyrimin kontabël te marrësi.

Taksa e hyrjes dhe rimbursimet

Një person i regjistruar në përgjithësi mund të rikuperojë TVSH-në e krijuar për blerjet e përdorura për të bërë furnizime të tatueshme, në varësi të kushteve dhe përjashtimeve në statut. Rikuperimi varet nga mbajtja e dokumentacionit të vlefshëm, që në sistemin shqiptar nënkupton faturat e lëshuara siç duhet nëpërmjet sistemit të fiskalizimit. Blerjet e evidentuara nga dokumentet që nuk janë në përputhje janë një burim i përsëritur i tatimit mbi të ardhurat e ndaluara.

Kur taksa e hyrjes tejkalon tatimin e prodhimit, lind një pozicion rimbursimi. Kërkesat për rimbursim i nënshtrohen verifikimit dhe bizneset duhet të planifikojnë fluksin e parave me supozimin se rimbursimi kërkon kohë. Për projektet me intensitet kapital në një fazë ndërtimi, kredia e akumuluar e TVSH-së mund të jetë e rëndësishme dhe orari i rikuperimit të tij duhet të përfshihet në modelin financiar.

Akciza

Akciza rregullohet nga ligji nr. 61/2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar dhe administruar nga autoriteti doganor. Ai zbatohet kryesisht për produktet energjetike, alkoolin dhe pijet alkoolike, produktet e duhanit dhe disa kategori të tjera.

Akciza vendoset në prodhim dhe në import, me marrëveshje pezullimi për mallrat e mbajtura në magazina të autorizuar në pritje të lëshimit për konsum. Operatorët kërkojnë autorizim dhe duhet të mbajnë shënime dhe të japin garanci.

Vini re ndryshimin e bërë me aktin normativ nr. 1 të datës 3 prill 2026, miratuar me ligjin nr. 47/2026 dhe diskutuar në kreun 4. Data operative e përputhshmërisë është data 3 prill 2026, jo botimi në qershor i ligjit miratues.

Dogana dhe tregtia

Dogana administrohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave sipas Kodit Doganor, i cili në thelb është në përputhje me kuadrin doganor të BE-së. Tarifa ndjek Sistemin e Harmonizuar dhe janë të disponueshme procedurat standarde doganore – lëshimi në qarkullim të lirë, tranziti, magazinimi, përpunimi i brendshëm dhe i jashtëm, lejimi i përkohshëm.

Qasja tregtare preferenciale e Shqipërisë është e gjerë:

Marrëveshja e Stabilizim Asociimit me Bashkimin Evropian, duke siguruar akses pa tarifa për shumicën dërrmuese të mallrave industriale;

CEFTA, që mbulon Ballkanin Perëndimor;

marrëveshjet dypalëshe me Turqinë dhe shtetet e EFTA-s;

marrëveshjet rajonale në kuadër të Ballkanit të Hapur dhe Procesit të Berlinit.

Qasja preferenciale varet nga respektimi i rregullave të origjinës dhe mbajtja e provave të sakta dokumentare. Për një prodhues që importon komponentë dhe eksporton mallra të gatshme në BE, analiza e origjinës është qendrore tregtare dhe duhet të vendoset përpara fillimit të prodhimit dhe jo në pikën e eksportit të parë.

Fiskalizimi dhe faturimi elektronik

Sistemi i fiskalizimit në Shqipëri kërkon që faturat t'i transmetohen administratës tatimore në kohë reale dhe mbulon transaksionet biznes me biznes, biznes me konsumator dhe biznes me qeveri.

Pasojat praktike rrjedhin përgjatë këtij udhëzuesi: certifikata dhe softueri duhet të jenë në vend përpara faturës së parë; faturat e lëshuara jashtë sistemit janë të parregullta dhe nuk shërohen nga fiskalizimi i mëvonshëm; dhe rikuperimi i TVSH-së në hyrje varet nga mbajtja e dokumentacionit të fiskalizuar. Për një investitor të huaj të mësuar të lëshojë fatura nga një sistem ERP grupor, integrimi me platformën shqiptare të fiskalizimit është një detyrë reale zbatimi dhe duhet të trajtohet herët.

Taksat vendore

Bashkitë vendosin një sërë taksash dhe tarifash vendore, ku ato kryesore janë:

tatimi mbi pronën e paluajtshme, i vendosur mbi ndërtesat dhe tokat, i llogaritur duke iu referuar vlerës ose sipërfaqes me tarifa që ndryshojnë sipas kategorisë dhe komunës;

Taksa e ndikimit në infrastrukturë për ndërtimet e reja, e llogaritur mbi vlerën e investimit dhe e pagueshme në fazën e lejes - një zë i rëndësishëm kostoje për projektet e zhvillimit;

taksa e biznesit lokal ("taksa e thjeshtuar mbi fitimin" për bizneset e vogla në disa kategori);

sinjalistika, zënia e hapësirës publike dhe tarifa të tjera.

Tarifat dhe bazat ndryshojnë ndërmjet komunave. Për një projekt zhvillimi, taksa e ndikimit në infrastrukturë në veçanti duhet të modelohet që në fillim, pasi vendoset mbi vlerën e investimit dhe jo mbi fitimin.

12 — Tatimi i individëve

Rezidenca dhe fusha e zbatimit

Neni 8 i ligjit nr. 29/2023 përcakton nëse një individ është rezident tatimor shqiptar. Ekzistojnë dy teste alternative dhe mjafton të kënaqësh njërën.

Testi 183-ditor. Një individ i pranishëm në Shqipëri për një total prej 183 ditësh ose më shumë gjatë vitit tatimor është rezident. Ditët nuk duhet të jenë të njëpasnjëshme; udhëtimi brenda dhe jashtë nuk rivendos numërimin; dhe numërohen ditët e mbërritjes dhe nisjes.

Testi i shtëpisë së përhershme dhe qendrës së interesave jetike. Një individ me banesë të përhershme në Shqipëri është rezident dhe kriteri i qendrës së interesave jetike shikon se ku ndodhen lidhjet kryesore familjare të personit, vendbanimi kryesor, aktiviteti kryesor ekonomik dhe profesioni i zakonshëm. Ky test mund të plotësohet në më pak se 183 ditë dhe vlerësohet në tërësinë e rrethanave.

Dy pasoja meritojnë theksim. Një leje qëndrimi aktive nuk kërkohet për të aplikuar për asnjërin nga testet – mjafton vetëm prania, kështu që një shtetas i huaj mund të bëhet rezident tatimor shqiptar pa kërkuar ndonjëherë asgjë. Dhe testi i dytë mposht supozimin e zakonshëm të planifikimit se mbajtja e pranisë nën 183 ditë është në vetvete e mjaftueshme.

Banorët janë të tatueshëm mbi të ardhurat në mbarë botën. Jorezidentët taten vetëm mbi të ardhurat me burim në Shqipëri.

Leja e qëndrimit nuk është status tatimor. Statusi i migracionit jepet nga autoritetet kufitare dhe të migracionit sipas ligjit nr. 79/2021. Vendbanimi tatimor përcaktohet nga administrata tatimore sipas nenit 8 mbi faktet. Të dyja shpesh përkojnë, kjo është arsyeja pse dallimi kaq shpesh mungon, por ato vendosen veçmas dhe secila mund të ekzistojë pa tjetrën.

Struktura e normave

Ligji Nr. 29/2023 i takson tre kategoritë e të ardhurave personale sipas strukturave të veçanta të normave në vend që t'i grumbullojë ato.

Të ardhurat nga punësimi taten në mënyrë progresive, me një brez zero në fund dhe me norma 13% dhe 23% mbi të. Fashat monetare përcaktohen nga legjislati, aplikohen çdo muaj në listën e pagave dhe jo çdo vit, dhe janë ndryshuar që nga hyrja në fuqi e statutit. Shifrat e publikuara ndryshojnë ndërmjet burimeve dytësore; brezat aktualë duhet të merren nga teksti i konsoliduar i ligjit dhe udhëzimet e listës së pagave në fuqi dhe jo nga përmbledhjet, dhe të konfirmohen përpara se të mbështetet në çdo llogaritje të listës së pagave.

Të ardhurat nga biznesi i të vetëpunësuarve dhe tregtarëve individualë bien në regjimin kalimtar në nenin 69: të ardhurat bruto vjetore deri në 14 000 000 lekë tatohen me 0% deri më 31 dhjetor 2029, me norma progresive që zbatohen mbi këtë.

Të ardhurat nga investimet tatohen me 8% mbi dividendët dhe shpërndarjet e fitimit dhe 15% mbi të ardhurat e tjera nga investimet, duke përfshirë interesin dhe fitimet kapitale.

Riklasifikimi i të ardhurave nga biznesi

Një dispozitë që kërkon vëmendje të posaçme nga profesionistët e pavarur dhe konsulentët: sipas nenit 12 të Ligjit nr. 29/2023, kur një pjesë shumë e lartë e të ardhurave të një personi nga veprimtaria vjen nga një klient i vetëm ose nga një numër shumë i kufizuar klientësh, administrata tatimore mund t'i trajtojë ato si të ardhura nga punësimi dhe jo si të ardhura nga biznesi.

Dallimi ka rëndësi sepse të dy kategoritë tatohen sipas strukturave të ndryshme. Një person i vetëpunësuar me një klient dominues, i cili është strukturuar mbi supozimin e normës 0%, mund të përballet me një rezultat materialisht të ndryshëm në riklasifikimin.

Kjo ka të bëjë edhe me marrëveshjen e përbashkët në të cilën një punëdhënës i huaj angazhon një individ në Shqipëri si kontraktor dhe jo si punonjës. Ekspozimi i riklasifikimit ekziston në faqen e statutit, pavarësisht nga çdo analizë e marrëdhënies së punës.

Zbritjet, lehtësimet dhe të ardhurat e përjashtuara

Statuti parashikon zbritje dhe shtesa personale të përcaktuara, duke përfshirë në lidhje me personat në ngarkim dhe shpenzime të caktuara për arsimin dhe shëndetin, duke iu nënshtruar kufijve të të ardhurave. Disa kategori të ardhurash përjashtohen ose përfitojnë nga trajtimi i favorshëm dhe përfitimet në natyrë përgjithësisht tatohen me rregullat e përcaktuara të vlerësimit.

Të ardhurat e huaja nga pensionet marrin trajtim të favorshëm, gjë që është një pjesë e rëndësishme e apelit të Shqipërisë për pensionistët europianë. Shtrirja e lehtësimit dhe kushtet që i bashkëngjiten atij duhet të përcaktohen nga teksti aktual i legjislacionit dhe rrethanat e individit dhe jo nga përshkrimi i përgjithshëm - dhe, në mënyrë kritike, pozicioni i shtetit të origjinës sipas traktatit të zbatueshëm duhet të përcaktohet veçmas. Kjo është zhvilluar në Kapitullin 16.

Kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore

Kontributet lindin sipas legjislacionit të sigurimeve shoqërore dhe mblidhen nga administrata tatimore.

I bartur nga	Sigurimet shoqërore	Sigurimi shëndetësor	Gjithsej
Punëdhënësi	15%	1.7%	16.7%
Punonjës	9.5%	1.7%	11.2%

Kontributet llogariten në një bazë që i nënshtrohet një dysHEMEJE dhe një TAVANI. Nga 1 janari 2026 baza minimale mujore është 50 000 lekë dhe maksimumi 186 416 lekë. Paga nën dysheme megjithatë vlerësohet në dysheme; paga mbi tavan tërheq kontribute vetëm deri në tavan.

Paga minimale mujore kombëtare nga 1 janari 2026 është 50 000 lekë.

Këto shifra rishikohen çdo vit, më së shpeshti me efekt nga 1 janari dhe duhet të konfirmohen çdo janar.

Deklarata vjetore

Individët që plotësojnë kriteret ligjore - duke përfshirë ata me të ardhura nga më shumë se një burim, të ardhura mbi kufijtë e përcaktuar ose të ardhura të huaja - duhet të paraqesin një deklaratë vjetore të të ardhurave personale. Afati i fundit ndjek ciklin e përgjithshëm vjetor dhe depozitimi është elektronik.

Një individ, të ardhurat e vetme të të cilit janë të ardhurat nga punësimi, të tatuara saktë në burim, mund të bien jashtë detyrimit të depozitimit, por pozicioni duhet të kontrollohet në vend që të merret, veçanërisht kur përfshihen të ardhurat e huaja ose aktivet e huaja.

Mërgimtarët dhe punonjësit ndërkufitarë

Për një shtetas të huaj që punon në Shqipëri, analiza zhvillohet në tre faza: nëse individ është rezident tatimor shqiptar sipas nenit 8; çfarë parashikon traktati i zbatueshëm i taksimit të dyfishtë, duke përfshirë rregullat e tij të ndërprerjes kur individ është rezident në të dy shtetet sipas ligjit të brendshëm; dhe nëse lehtësimi është i disponueshëm për tatimin e paguar në shtetin tjetër.

Shqipëria aplikon metodën e kreditimit, kështu që tatimi i paguar në një shtet kontraktues për të njëjtat të ardhura kreditohet kundrejt detyrimit shqiptar në vend që të ardhurat të përjashtohen. Prandaj, të qenit rezident shqiptar nuk prodhon domosdoshmërisht një kosto tatimore shqiptare kur taksa e huaj është më e lartë — por prodhon një detyrim regjistrimi në Shqipëri dhe një analizë shqiptare.

Sigurimet shoqërore janë një çështje e veçantë nga tatimi mbi të ardhurat dhe ndjek rregullat e veta. Kur ekziston një marrëveshje dypalëshe e sigurimeve shoqërore midis Shqipërisë dhe shtetit të origjinës, ajo mund të lejojë mbulim të vazhdueshëm nga shteti vendas për një punëtor të dërguar. Kur jo, kontributet mund të paguheshin në të dy shtetet.

13 — Nxjerrja e fitimit dhe tatimi ndërkufitar

Tre rrugët

Fitimi i arrin pronarit të një kompanie shqiptare në një nga tre mënyrat: si shpërndarje fitimi, si shpërblim për shërbimet, ose nëpërmjet marrëveshjeve ndërmjet kompanisë dhe personave të lidhur si hua, qira ose tarifa brenda grupit. Secili trajtohet ndryshe dhe zgjedhja ka një efekt material në koston totale.

Dividentët

Dividentët dhe shpërndarja e fitimit i nënshtrohen tatimit me 8% sipas ligjit nr. 29/2023. Taksa zbatohet në pikën e shpërndarjes dhe, për një aksioner individual rezident, zakonisht përfaqëson tatimin përfundimtar mbi atë të ardhur.

Një shpërndarje është një akt korporativ, jo një tërheqje. Kërkon fitim të shpërndarjes, të përcaktuar duke iu referuar pasqyrave financiare të miratuara dhe një vendim të asamblesë së përgjithshme të marrë në përputhje me ligjin nr. 9901/2008 dhe statutin e shoqërisë. Shumat e nxjerra pa këtë proces nuk janë dividendë dhe mund të karakterizohen nga administrata tatimore si diçka më pak e favorshme - zakonisht si të ardhura nga punësimi ose si hua për një palë të lidhur.

Kostoja e kombinuar

Norma efektive e fitimit të shpërndarë varet tërësisht nga pozicioni i tatimit mbi të ardhurat e korporatës së kompanisë dhe diferenca është e konsiderueshme.

Pozicioni i kompanisë	Efekti në fitimin e shpërndarë
Qarkullim mbi 14 000 000 lekë	15% tatim mbi të ardhurat e korporatave mbi fitimin, pastaj 8% mbi shpërndarjen - një barrë efektive mbi fitimin e shpërndarë prej rreth 21.8%
Qarkullim që nuk kalon 14 000 000 lekë	0% tatim mbi të ardhurat e korporatave deri më 31 dhjetor 2029, më pas 8% në shpërndarje - një barrë efektive prej 8%

Kjo është rëndësia praktike e pragut të nenit 69 për një biznes të administruar nga pronari. Nuk është thjesht se kompania paguan më pak tatim; e gjithë kostoja e marrjes së parave të pronarit bie nga afërsisht një e pesta në nën një të dhjetën. Është gjithashtu një arsye tjetër pse pragu meriton vëmendje para fundit të vitit dhe jo pas tij.

Paga

Shpërblimi është i zbritshëm për kompaninë, duke ulur fitimin e tatueshëm. Ajo tërheq tatimin mbi të ardhurat personale me normat progresive të punësimit dhe kontributet sociale dhe shëndetësore prej 16.7% të përballuara nga punëdhënësi dhe 11.2% nga punonjësi, të llogaritura midis bazës minimale dhe maksimale ligjore mujore.

Për një kompani tashmë brenda intervalit 0%, paga nuk ka asnjë avantazh tatimor të korporatës për të ofruar, sepse nuk ka tatim fitimi për të ulur. Zbritja është e pavlefshme dhe kontributet janë një kosto reale. Vetëm në bazë të taksave, shpërndarja është përgjithësisht rruga më efikase në atë situatë.

Pse paga është ende shpesh e nevojshme. Efiçenca tatimore nuk është konsiderata e vetme. Një pronar-menaxher i huaj që kërkon një leje qëndrimi shqiptar në terrenin e punës ka nevojë për një kontratë pune të mirëfilltë me një pagë të deklaruar dhe një dosje kontributi. Një person që fiton të drejtën për përfitimet e sigurimeve shoqërore shqiptare ka nevojë për kontribute. Një kompani që kërkon lehtësi bankare vlerësohet ndryshe ku paguhet menaxhimi i saj. Dhe një aksioner që nuk merr rrogë ndërsa punon me orar të plotë në biznes, fton argumentin se shpërndarjet janë shpërblim në thelb.

Përgjigja e zakonshme është një kombinim: një pagë e vërtetë në një nivel të mbrojtur, me balancën e shpërndarë.

Aksionarët jorezidentë dhe lehtësim traktati

Kur aksioneri është rezident jashtë Shqipërisë, lindin dy pyetje të tjera.

A e ul marrëveshja e zbatueshme normën shqiptare të tatimit në burim nën normën e brendshme prej 8%? Shqipëria ka një rrjet të gjerë marrëveshjesh tatimore — rreth 46 të nënshkruara, shumica në fuqi — dhe normat për dividendët ndryshojnë e shpesh kushtëzohen nga madhësia e pjesëmarrjes.

Si trajtohet shpërndarja në vendin e vetë aksionerit? Kjo është pyetja më e shpeshtë e neglizhuar dhe ligji shqiptar nuk i përgjigjet. Një dividend i taksuar lehtë në Shqipëri mund të taksohet rëndë me marrje, dhe planifikimi shqiptar më pas shpërdorohet. Kur aksionari është një kompani, përjashtimet e pjesëmarrjes në juridiksionin e shoqërisë mëmë mund të prodhojnë një përgjigje shumë të ndryshme nga pozicioni i një aksionari individual në të njëjtin shtet.

Lehtësimi i traktatit nuk është automatik. Në përgjithësi, ai kërkon dëshmi të vendbanimit të marrësit dhe respektimin e kushteve procedurale që vendos ligji shqiptar, dhe këto duhet të jenë të vendosura përpara shpërndarjes dhe jo të rindërtohen më pas.

Huatë dhe marrëveshjet e palëve të lidhura

Pronarët ndonjëherë nxjerrin fonde si kredi nga kompania, duke synuar të rregullojnë pozicionin më vonë. Kjo kërkon kujdes. Huatë për palët e lidhura tërheqin shqyrtimin, mund të rikarakterizohen si shpërndarje ku u mungon substanca tregtare ose nuk shërbejnë, dhe përfshijnë dispozitat e çmimit të transferimit dhe kufizimit të interesit të ligjit nr. 29/2023.

E njëjta gjë vlen edhe për qiranë, tarifat e menaxhimit dhe tarifat e licencës që i paguan kompania pronarit të saj ose një entiteti të lidhur. Secili është i aftë të jetë një shpenzim legjitim i zbritshëm dhe secili është i aftë të mos lejohet aty ku nuk është afër krahut ose nuk mbështetet.

Kompanitë e huaja të kontrolluara në praktikë

Neni 19 haset më shpesh jo nga grupe, por nga individë. Modeli është i njohur: një sipërmarrës zhvendoset në Shqipëri, bëhet rezident tatimor shqiptar sipas nenit 8 dhe mban një kompani operuese të inkuorporuar diku tjetër – një United States LLC, një OÛ estoneze, një kompani e Mbretërisë së Bashkuar – duke lënë fitime në të.

Aty ku ai individ kontrollon njësinë e huaj dhe ai mban shumë më pak taksë sesa do të kishte përballuar në Shqipëri, fitimet e tij të pashpërndara mund t'i atribuohen atij si të ardhura personale në vitin kur fitohen. Kompania e huaj nuk është jashtë sistemit shqiptar vetëm sepse është e regjistruar jashtë vendit.

Kushdo që zhvendoset në Shqipëri ndërkohë që mban një kompani operuese të huaj duhet ta rishikojë pozicionin përpara se të bëhet rezident tatimor shqiptar dhe jo pas mbylljes së vitit të parë tatimor.

Marrëveshjet për shmangien e tatimit të dyfishtë

Shqipëria ka rreth 46 marrëveshje të nënshkruara për taksimin e dyfishtë, pjesa më e madhe në fuqi, duke mbuluar pjesën më të madhe të Evropës dhe një sërë juridiksionesh të tjera. Lista aktuale është në Shtojcën A.

Aty ku zbatohet një traktat, ai shpërndan të drejta tatimore midis dy shteteve dhe përmban dispozita të ndërprera për personat rezidentë në të dyja sipas ligjit të brendshëm. Shqipëria aplikon metodën e kreditimit në vend të përjashtimit.

Traktatet janë gjithashtu mekanizmi më të cilin marrin përgjigje disa prej pyetjeve të ngritura në këtë udhëzues: norma e mbajtjes në burim të dividendëve, interesit dhe honorareve; nëse një pension i huaj mbetet i tatueshëm në shtetin pagues; nëse një projekt ndërtimi krijon një seli të përhershme; dhe cili shtet ka të drejtën parësore për taksimin e të ardhurave nga punësimi.

Një sekuencë për vendimin

Përcaktoni nëse shoqëria është brenda ose mbi pragun prej 14 000 000 lekësh për vitin.

Përcaktoni nëse pronari kërkon një pagë për arsye migrimi, sigurimesh shoqërore ose bankare dhe në çfarë niveli.

Konfirmoni që fitimi i shpërndarjes ekziston dhe se pasqyrat financiare e mbështesin atë.

Identifikoni vendbanimin tatimor të vetë aksionerit dhe traktatin e zbatueshëm.

Modeloni koston e kombinuar shqiptare dhe të huaj të secilës rrugë përpara se të vendosni, jo pas shpërndarjes.

Dokumentoni siç duhet vendimin e korporatës.

14 — E drejta e punës

Punësimi është fusha në të cilën kompanitë me pronësi të huaj ndeshen më shpesh me gjoba në Shqipëri dhe rrallë për shkak se rregullat janë të vështira. Detyrimet fillojnë përpara se punonjësi të fillojë punën, përsëriten çdo muaj dhe nuk shmangen duke e etiketuar marrëdhënien një konsulencë.

Kuadri

Marrëdhënia e punës rregullohet nga ligji nr. 7961, datë 12.07.1995, “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar. Taksimi i të ardhurave nga punësimi bie në ligjin nr. 29/2023 dhe kontributet sociale dhe shëndetësore lindin sipas legjislacionit të sigurimeve shoqërore dhe mblidhen nga administrata tatimore.

Regjistrimi i një shoqërie në QKB e regjistron njëkohësisht atë në administratën tatimore dhe në skemat e sigurimeve, ndaj nuk kërkohet regjistrim i veçantë i punëdhënësit. Ajo që kërkohet është deklarimi i secilit punonjës individual.

Përpara se punëmarrësi të fillojë

Një punonjës duhet të deklarohet pranë autoriteteve përpara se të fillojë punën.

Ky është detyrimi i vetëm që shkelet më shpesh në mesin e kompanive të sapokrijuara me pronësi të huaj, zakonisht sepse punëdhënësi supozon se deklarata shoqëron listën e parë të pagave në fund të muajit. Jo, dhe dënimi për punë të padeklaruar nuk varet nga fakti nëse punëdhënësi kishte ndërmend të deklaronte më vonë.

Kërkohet një kontratë pune me shkrim, duke trajtuar çështjet e parashikuara në Kodin e Punës: identitetin e palëve, pozicionin dhe detyrat, shpërblimin, kohën e punës, vendin e punës, kohëzgjatjen, njoftimin dhe çdo periudhë prove.

Llojet e kontratave

Kontratat mund të jenë për një afat të pacaktuar ose të caktuar. Kontrata e pacaktuar është mospagimi; një kontratë me afat të caktuar kërkon justifikim objektiv dhe kontratat e njëpasnjëshme me afat të caktuar për të njëjtin rol përtej periudhës ligjore mund të trajtohen si të pacaktuara.

Periudhat e provës lejohen, duke iu nënshtruar maksimumit ligjor, gjatë së cilës kërkesat e njoftimit reduktohen. Marrëveshjet me kohë të pjesshme, në distancë dhe fleksibël lejohen dhe përdoren gjithnjë e më shumë, veçanërisht në sektorin e kontraktimit.

Koha e punës dhe jashtë orarit

Java standarde e punës është 40 orë, përgjithësisht mbi pesë ditë. Zbatohen maksimalet ditore dhe javore, së bashku me periudhat minimale të pushimit ditor dhe javor dhe një pushim minimal gjatë ditës së punës.

Orari jashtë orarit lejohet brenda kufijve ligjorë dhe tërheq pagesën e primit, me prime më të larta për punën e kryer gjatë natës, në ditët e pushimit javor dhe në festat publike. Disa kategori punonjësish - veçanërisht ata në pozicione të larta ose autonome - mund të jenë jashtë pjesëve të regjimit të kohës së punës, por përjashtimi është më i ngushtë sesa supozojnë shpesh punëdhënësit.

Paga dhe pagesa minimale

Paga minimale mujore kombëtare nga 1 janari 2026 është 50 000 lekë. Ai rishikohet periodikisht, më së shpeshti me efekt nga 1 janari.

Pagat duhet të paguhen në lekë në intervalet e dakorduara dhe të lëshohen fletëpagesat. Zbritjet nga paga lejohen vetëm në rastet kur ligji e lejon.

Kontributet dhe lista e pagave

I bartur nga	Sigurimet shoqërore	Sigurimi shëndetësor	Gjithsej
Punëdhënësi	15%	1.7%	16.7%
Punonjës	9.5%	1.7%	11.2%

Kontributet llogariten ndërmjet bazës mujore minimale dhe maksimale, të cilat nga 1 janari 2026 janë përkatësisht 50 000 lekë dhe 186 416 lekë.

Pjesa e punonjësit mbahet nga punëdhënësi, i cili i llogarit të dyja aksionet në organet tatimore çdo muaj. Pjesa e punëdhënësit është një kosto shtesë ndaj pagës bruto: një pagë e kuotuar bruto për një kandidat e nënvlerëson koston e punëdhënësit me afërsisht një të gjashtë. Çdo buxhet i fuqisë punëtore duhet të ndërtohet mbi pagën bruto plus 16.7%.

Detyrimet mujore përfshijnë llogaritjen e pagës bruto, mbajtjen e tatimit mbi të ardhurat dhe pjesën e kontributit të punonjësit, depozitimin e deklaratës së listës së pagave, pagesën e tatimit në burim dhe të dy pjesëve të kontributeve deri në datën e përcaktuar me ligj, lëshimin e fletëpagesave, mbajtjen e regjistrave të listës së pagave dhe deklarimin e anëtarëve të bashkimit përpara fillimit dhe atyre që largohen në nisje.

Leje dhe pushime

Punonjësit kanë të drejtë për pushim vjetor të paguar jo më pak se minimumi i parashikuar me ligj, i llogaritur në bazë të shërbimit në vitin kalendarik, dhe leje me pagesë në ditët e festave publike.

Shqipëria kremton një numër të konsiderueshëm festash publike, duke përfshirë festat laike, të krishtera dhe myslimane, disa prej të cilave bien në data që ndryshojnë nga viti në vit.

Pushimi mjekësor paguhet në përputhje me skemën e sigurimeve shoqërore, me punëdhënësin që mban një periudhë fillestare dhe skema e merr përsipër më pas, duke iu nënshtruar vërtetimit mjekësor.

Leje lehonie, prindërore dhe familjare

Pushimi i lehonisë ofrohet për një periudhë ligjore që përfshin periudhën para dhe pas lindjes, me përfitime të paguara nëpërmjet skemës së sigurimeve shoqërore dhe jo nga punëdhënësi, duke iu nënshtruar një rekordi kontributi kualifikues. Mbrojtja kundër pushimit nga puna zbatohet gjatë shtatzënisë dhe pushimit të lehonisë.

Ekzistojnë gjithashtu dispozita për lejen e atësisë dhe prindërimit dhe për lejen në rrethana të përcaktuara familjare. Punëdhënësit me staf në Shqipëri duhet të vendosin të drejtat aktuale nga Kodi i Punës dhe legjislacioni i sigurimeve shoqërore, pasi këto dispozita janë ndryshuar dhe parashikohet përafrimi i mëtejshëm me standardet e BE-së.

Përfundimi i marrëdhënies

Kjo është ajo ku punëdhënësit e huaj më shpesh gabojnë, dhe ekspozimi është material.

E drejta shqiptare dallon pushimin e zakonshëm me njoftim nga zgjidhja e menjëhershme për shkaqe të justifikuara. Pushimi i zakonshëm nuk kërkon domosdoshmërisht shkelje nga punëmarrësi, por kërkon respektimin e procedurës së Kodit të Punës — zakonisht një takim me punëmarrësin, i thirrur me njoftim paraprak me shkrim, ku diskutohen arsyet, i ndjekur nga njoftimi i zgjidhjes brenda afatit të përcaktuar pas takimit.

Dështimi për të ndjekur procedurën tërheq kompensim në vetvete, pavarësisht nëse arsyeja themelore ishte e mirë.

Më vete, një shkarkim mund të kundërshtohet si i paarsyeshëm. Kur gjykata konstaton se përfundimi ka qenë pa shkaqe të arsyeshme, punëdhënësi mund të jetë përgjegjës për dëme deri në pagën e një viti, përveç pagesës për periudhën e njoftimit. Punonjësi ka një dritare të konsiderueshme për të paraqitur një kërkesë.

Pasojnë dy pika praktike. Dokumentacioni ka më shumë rëndësi se meritat: humbet një punëdhënësi me një arsye të mirë dhe një procedurë të gabuar. Dhe një mbledhje disiplinore nuk është një konsultim përfundimi - thirrja e njërit dhe trajtimi i tij si i kënaqshëm i tjetrit është një gabim i zakonshëm dhe i kushtueshëm.

Periudhat e njoftimit ndryshojnë me kohëzgjatjen e shërbimit. Largimi paguhet në rrethana të përcaktuara, kryesisht me përfundimin pas një periudhe kualifikuese shërbimi.

Pushimi kolektiv

Kur një punëdhënës propozon të pushojë një numër punonjësish brenda një periudhe të caktuar, zbatohen procedurat e largimit kolektiv nga puna, që kërkojnë njoftim dhe konsultim me përfaqësuesit e punonjësve dhe autoritetet e punës, me një periudhë pritjeje përpara se shkarkimet të hyjnë në fuqi. Pragjet përcaktohen duke iu referuar madhësisë së fuqisë punëtore.

Marrëdhëniet me kontraktorë

Punëdhënësit e huaj shpesh angazhojnë individë në Shqipëri si kontraktorë të vetëpunësuar, me mendimin se kjo shmang listën e pagave, kontributet dhe mbrojtjen e punësimit. Dy dispozita e bëjnë atë pikëpamje të pasigurt.

Së pari, kur marrëdhënia ka thelbin e punësimit - drejtim dhe kontroll, integrim në biznes, ekskluzivitet, orë fikse - mund të trajtohet si punësim pavarësisht nga etiketa, me pasojat që pasojnë në mënyrë retrospektive.

Së dyti, neni 12 i ligjit nr. 29/2023 lejon administratën tatimore të riklasifikojë të ardhurat nga biznesi si të ardhura nga punësimi, kur një pjesë disproporcionale rrjedh nga një klient i vetëm ose një numër shumë i vogël klientësh. Një kontraktues, të ardhurat e të cilit vijnë në masë të madhe nga një i angazhuar, i ekspozohet riklasifikimit në bazë të statutit, pavarësisht nga çdo analizë e marrëdhënies së punës.

Antidiskriminimi dhe trajtimi i barabartë

Ligji shqiptar ndalon diskriminimin në punësim për shkaqe që përfshijnë gjininë, racën, përkatësinë etnike, fenë, opinionin politik, aftësinë e kufizuar, moshën dhe orientimin seksual dhe parashikon pagë të barabartë për punë me vlerë të barabartë. Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi ka juridiksion për ankesat, krahas gjykatave.

Siguria dhe shëndeti në punë

Punëdhënësit kanë detyrime ligjore në lidhje me shëndetin dhe sigurinë në vendin e punës, duke përfshirë vlerësimin e rrezikut, sigurimin e informacionit dhe trajnimin, sigurimin e pajisjeve mbrojtëse aty ku kërkohet dhe raportimin e aksidenteve. Inspektorati Shtetëror i Punës mbikëqyr respektimin dhe ka kompetenca inspektimi dhe sanksionimi. Detyrimet janë më kërkuese në veprimtarinë ndërtimore, prodhuese dhe nxjerrëse.

Sindikatat dhe negociatat kolektive

Liria e organizimit është e mbrojtur me kushtetutë dhe punonjësit kanë të drejtë të formojnë dhe të anëtarësohen në sindikata. Marrëveshjet kolektive mund të lidhen në nivel ndërmarrje ose sektori. Dendësia e sindikatës është e ulët në sektorin privat jashtë industrive të caktuara, por një

punëdhënës i huaj që krijon një fuqi punëtore të konsiderueshme duhet të përcaktojë nëse zbatohet ndonjë marrëveshje sektoriale.

Punësimi i shtetasve të huaj

Një shtetas i huaj i punësuar në Shqipëri kërkon autorizim për të punuar. Sipas ligjit nr. 79/2021 kjo sigurohet nëpërmjet Lejes Unike, e cila kombinon autorizimin e qëndrimit dhe të punës në një dokument të vetëm. Detyrimet e pagave të punëdhënësit janë identike me ato të një punonjësi shqiptar.

Kur punonjësi i huaj është pronar-menaxher i punësuar nga kompania e tyre, punësimi duhet të jetë i vërtetë: një kontratë e deklaruar, një pagë në ose mbi minimumin e zbatueshëm dhe kontributet e paguara realisht. Një marrëveshje nominale e krijuar vetëm për të mbështetur një aplikim migrimi është e cenueshme si në frontin e punësimit ashtu edhe në atë të migracionit.

15 — Puna dhe qëndrimi në Shqipëri

Legjislacioni

Hyrja, qëndrimi dhe qëndrimi i shtetasve të huaj rregullohen kryesisht nga ligji nr. 79/2021 “Për të huajt”, i cili zëvendësoi kuadrin e mëparshëm dhe hyri në fuqi në tetor 2021. Që atëherë ai është ndryshuar, duke përfshirë ligjin nr. 43/2025. Detajet zbatuese – procedurat, kërkesat dokumentare dhe trajtimi i aplikimeve – përmbahen në Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 858, datë 29 dhjetor 2021.

Për shkak se si statuti ashtu edhe legjislacioni nënligjor janë ndryshuar, dhe për shkak se një pjesë e konsiderueshme e detajeve procedurale përcaktohen nga udhëzimi i ministrisë dhe jo nga vetë ligji, kërkesat duhet të verifikohen përkundrejt pozicionit aktual në momentin e aplikimit në vend që të supozohen nga udhëzimet e publikuara. Një projektligj tjetër për të huajt ka qenë në konsultim publik, i cili mund të zëvendësojë pjesë të këtij kuadri.

Hyrja dhe kur kërkohet leje

Leja e qëndrimit kërkohet kur një shtetas i huaj synon të qëndrojë përtej periudhës së lejuar nga regjimi i vizave që zbatohet për shtetësinë e tij. Për shumicën e kombësive kjo është 90 ditë brenda çdo periudhe 180-ditore. Disa kombësi përfitojnë nga marrëveshjet më të gjata pa viza, të përcaktuara me vendim të qeverisë dhe të rishikuara periodikisht.

Dy pika zakonisht keqkuptohen. Një marrëveshje e favorshme pa viza nuk është një status qëndrimi: ai lejon praninë, jo vendosjen dhe nuk jep të drejtën për të punuar. Dhe skadimi i një periudhe pa viza nuk është një çështje që mund të rregullohet në mënyrë retrospektive.

Shtetasit e BE-së nuk kanë më nevojë për leje qëndrimi

Ky është ndryshimi më domethënës i viteve të fundit dhe i pason udhëzimet më të publikuara. Ligji Nr. 43/2025, datë 26 qershor 2025, futi një nen të ri 33/1 në ligjin nr. 79/2021. Shtetasit e vendeve anëtare të Bashkimit Evropian kanë tashmë të drejtën të qëndrojnë në Shqipëri për periudha më të gjata se tre muaj pa leje qëndrimi dhe pa leje unike, ku janë të punësuar ose të vetëpunësuar, ose kanë burime të mjaftueshme për veten dhe familjen së bashku me sigurimin shëndetësor të vlefshëm në Shqipëri, ose janë të regjistruar në një institucion arsimor të akredituar.

Një kërkesë regjistrimi zëvendëson procedurën e lejes: regjistrimi bëhet online me autoritetin kufitar dhe të migracionit jo më vonë se tre muaj pas mbërritjes dhe lëshohet një certifikatë regjistrimi. Familjarët që nuk janë shtetas të BE-së marrin një “Kartë qëndrimi të një anëtarit të familjes së një qytetari të BE-së”, e vlefshme për pesë vjet. Pas pesë viteve të qëndrimit të ligjshëm të

vazhdueshëm, lind e drejta e qëndrimit të përhershëm, dhe më herët për kategoritë e përcaktuara - duke përfshirë ata që mbushin moshën e pensionit dhe ata të paaftë për punë.

Shtetasit zviceranë nuk mbulohen, pasi Zvicra nuk është një vend anëtar i BE-së. Për shkak se dispozita është e re, gjendja e rregullave zbatuese dhe praktika administrative duhet të konfirmohet përpara se të mbështetet në të.

Struktura e lejeve

Kategoria	Karakteri
Lloji A	Leje qëndrimi e lëshuar për një periudhë të caktuar dhe e pa rinovueshme
Lloji B - Leje unike	Leje e rinovueshme që kombinon autorizimin e qëndrimit dhe të punës; kategoria në të cilën bien shumica e aplikantëve në aplikimin e parë
Lloji C	Qëndrim i përhershëm, i disponueshëm pas periudhës kualifikuese të qëndrimit të vazhdueshëm të ligjshëm

Rëndësia e Lejes Unike (Leje Unike) është se ajo hoqi ndarjen e mëparshme midis një autorizimi qëndrimi dhe një autorizimi pune. Një shtetas i huaj i punësuar në një kompani shqiptare, ose i vetëpunësuar në Shqipëri, merr një dokument të vetëm që i jep të dyja.

Bazat e aplikimit

Leja jepet mbi një bazë të deklaruar, dhe baza përcakton provat e kërkuara dhe atë që mbajtësi mund të bëjë ligjërisht:

Punësimi — ku aplikanti është i angazhuar nga një punëdhënës shqiptar;

Vetëpunësimi - kur aplikanti ushtron aktivitet ekonomik në emër të tij;

Investimi - sipas nenit 39, shkronja (k), kur aplikanti kryen një investim të një vlere të përcaktuar me udhëzim të përbashkët të ministrave përgjegjës, në varësi të kushteve që përfshijnë raportin e parashikuar të punonjësve shqiptarë me shtetasit e huaj dhe shpërblim jo më pak se paga mesatare;

Pronësia e pasurisë së paluajtshme - sipas nenit 39, germa (i), që kërkon dëshmi të titullit të regjistruar përmes kadastrës shtetërore;

Pensioni - sipas nenit 39, shkronja (j), për shtetasit e huaj që marrin pension nga vendi i tyre;

Puna e lëvizshme dixhitale — për punëtorët në distancë që u shërbejnë punëdhënësve ose klientëve të huaj;

Bashkim familjar - për anëtarët e familjes së mbajtësit të lejes;

Baza studimore, kërkimore, humanitare dhe baza të tjera ligjore.

Ligji Nr. 79/2021 prezantoi shprehimisht disa kategori që nuk ekzistonin në kuadrin e mëparshëm, duke përfshirë punëtorët me lëvizje dixhitale, pensionistët, au pairs dhe personat pa shtetësi, së bashku me lejen e bazuar në pronësinë e pronës së paluajtshme.

Baza e aplikimit nuk është formalitet. Ai përcakton provat që kërkojnë autoritetet, kushtet që i bashkëngjiten lejes dhe çfarë mund të bëjë ligjërisht mbajtësi në Shqipëri. Leja e një pensionisti sipas nenit 39, shkronja (j), për shembull, nuk e lejon mbajtësin e saj të kryejë veprimtari ekonomike ose profesionale. Një aplikant që synon të punojë nuk duhet të aplikojë mbi një bazë që e ndalon atë, dhe korrigjimi i pozicionit më vonë do të thotë një aplikim i ri dhe jo një ndryshim.

Procedura

Aplikimet bëhen nëpërmjet portalit e-Albania dhe përcaktohen nga autoritetet e kufirit dhe migracionit. Leja fillestare lëshohet zakonisht për një vit dhe është e rinovueshme, me aplikime për rinovim të bëra para skadimit.

Dokumentet me origjinë jashtë vendit – certifikata të dosjeve kriminale, dokumente të gjendjes civile, konfirmime pensioni, dokumente korporative – kërkojnë legalizim apostile ose konsullore dhe përkthim të vërtetuar në gjuhën shqipe.

Pse refuzohen aplikimet

Refuzimet janë shumë më shpesh dokumentare sesa thelbësore. Aplikanti zakonisht kualifikohet; dosja jo. Shkaqet e përsëritura janë:

Mungon apostili ose legalizimi. Përpunimi në juridiksionin e shtëpisë zakonisht zgjat një deri në tre javë, dhe përkthimi i certifikuar disa ditë më shumë.

Një certifikatë e skaduar e dosjeve kriminale. Këto kanë vlefshmëri të kufizuar dhe ora fillon kur lëshohen, jo kur depozitohen. Aplikantët marrin në mënyrë rutinore fillimisht certifikatën, kalojnë javë në apostile dhe përkthim dhe paraqesin një dokument afër ose të kaluar nga jeta e tij e dobishme.

Sigurimi shëndetësor që nuk mbulon Shqipërinë. Politikat e shkruara si "me përjashtim të vendit të rezidencës në mbarë botën" nuk kualifikohen pasi Shqipëria të bëhet vendi i rezidencës.

Dëshmi akomodimi nën standardin e kërkuar. Një qira në përgjithësi duhet të noterizohet, dhe për arsye të caktuara prona duhet të plotësojë një sipërfaqe minimale dysHEMEJE për banor.

Baza e gabuar e aplikimit.

Dështimi më i shmangshëm nga të gjithë është aplikimi aq afër skadimit të prezencës së ligjshme sa që një kërkesë për informacion të mëtejshëm nuk mund të përgjigjet në kohë. Autoritetet kërkojnë në mënyrë rutinore një dokument të mëtejshëm. Nëse aplikantit i kanë mbetur tre javë prani të ligjshme dhe dokumentit i duhen katër javë për të apostilluar jashtë vendit, aplikimi dështon për arsye që nuk kanë të bëjnë me kualifikimin e aplikantit. Ndërtoni afatin kohor pas skadimit, me ngadalësi të vërtetë në të.

Afatet, mungesat dhe rinovimi

Statuti është më i saktë në këto pika sesa sugjerojnë shumica e përmbledhjeve të publikuara, dhe shifrat vijnë drejtpërdrejt nga teksti i konsoliduar.

Aplikimi fillestar - sipas nenit 37, brenda 30 ditëve nga hyrja, ose brenda periudhës së pranisë së ligjshme pa viza për ata që hyjnë pa vizë.

Rinovimi - brenda 60 ditëve para skadimit të lejes ekzistuese.

Vendim — Sipas nenit 56, një kërkesë për leje unike shqyrtohet dhe lëshohet brenda katër javësh kur plotësohen kriteret.

Mungesa — sipas nenit 34, një leje mund të refuzohet ose anulohet kur mbajtësi ka kaluar më shumë se 180 ditë jashtë Shqipërisë brenda një viti nga marrja e lejes. Neni 36 lejon një mungesë deri në 180 ditë për arsye të justifikuara, me kusht që autoritetet të jenë njoftuar paraprakisht për arsyet e largimit.

Ky njoftim paraprak anashkalohet lehtësisht dhe i përket planifikimit të çdo udhëtimi të zgjatur, veçanërisht për pensionistët dhe punëtorët në distancë që kalojnë muaj në një kohë në vendin e tyre.

Një pikë tjetër që shpëton argumentin. Neni 56, paragrafi 2 parashikon se veprimet përgatitore për hapjen e një biznesi ose veprimtarie shërbimi nuk konsiderohen punë. Një shtetas i huaj që viziton ambientet e zbulimit, takohet me këshilltarë ose inkorporon një kompani nuk po punon në këtë mënyrë pa autorizim.

Qëndrimi i përhershëm

Qëndrimi i përhershëm bëhet i disponueshëm pas pesë vjetësh qëndrimi të ligjshëm të vazhdueshëm. Vitet akumulohen përmes lejeve të përkohshme të njëpasnjëshme dhe në parim është e parëndësishme se në çfarë baze është dhënë secila leje.

Vazhdimësia është pika në të cilën aplikacionet më së shpeshti dështojnë dhe për dy arsye të dallueshme.

Mungesa. Periudhat e zgjatura jashtë Shqipërisë mund të prishin vazhdimësinë e qëndrimit. Pensionistët dhe punëtorët në distancë janë veçanërisht të ekspozuar, pasi që të dy shpesh kalojnë muaj çdo vit në vendin e origjinës.

Boshllëqet ndërmjet lejeve. Kur një leje skadon përpara se të jepet rinovimi, periudha ndërmjet tyre mund të mos jetë fare qëndrim i ligjshëm dhe periudha e kualifikimit mund të rifillojë në vend që të ndalet. Aplikimet për rinovim duhet të dorëzohen shumë përpara skadimit - tre muaj është një diferencë e ndjeshme.

Asnjë njoftim nuk lëshohet në asnjë rast. Pozicioni zbulohet në pikën e aplikimit për qëndrim të përhershëm në vitin e pestë, kohë në të cilën vitet nuk mund të rikupërohen.

Koha pa viza nuk vlen asgjë. Vendbanimi kualifikues është qëndrimi i mbajtur me leje. Koha e kaluar në Shqipëri në mënyrë të ligjshme por pa leje qëndrimi nuk akumulon asgjë për pesë vjet. Kjo kap shtetasit e vendeve me marrëveshje bujare pa viza, të cilët ndonjëherë kalojnë një vit ose më shumë në Shqipëri përpara se të aplikojnë dhe supozojnë se kjo periudhë ka rëndësi. Pesë vitet fillojnë në datën e hyrjes në fuqi të lejes së parë.

Shtetësia

Shtetësia shqiptare me natyralizim rregullohet nga Ligji nr. 113/2020 “Për shtetësinë”, i ndryshuar me Ligjin nr. 77/2023 dhe, së fundmi, me Ligjin nr. 49/2026, të trajtuar në Kapitullin 4.

Natyralizimi kërkon një periudhë më të gjatë qëndrimi të ligjshëm të vazhdueshëm sesa qëndrimi i përhershëm, së bashku me kushtet e mëtejshme që vendos legjislacioni i shtetësisë - mjetet tipike të ligjshme të mbështetjes, mungesë e të dhënave përkatëse penale dhe lidhje me vendin.

Aplikantët duhet gjithashtu të marrin në konsideratë pozicionin sipas shtetësisë së tyre ekzistuese. Nëse natyralizimi shqiptar ndikon në një shtetësi ekzistuese është një pyetje për ligjin e atij shteti tjetër, jo për ligjin shqiptar, dhe përgjigja ndryshon në mënyrë të konsiderueshme.

16 — Rrugët e migracionit në praktikë

Ky kapitull merr kuadrin ligjor të Kapitullit 15 dhe trajton se si funksionojnë në të vërtetë rrugët kryesore për tre grupet që pyesin më shpesh: pronarët e bizneseve, pensionistët dhe punëtorët në distancë.

Keqkuptimi më i kushtueshëm

Zotërimi i një kompanie shqiptare nuk i jep të drejtë një shtetasi të huaj të jetojë në Shqipëri.

Sipas ligjit nr. 9901/2008, një shtetas i huaj mund të mbajë dhe drejtojë një kompani shqiptare pa banim këtu dhe pa asnjë status migrimi shqiptar. Shumë investitorë të huaj bëjnë pikërisht këtë, duke menaxhuar biznesin nga jashtë dhe duke vizituar brenda të drejtës së tyre pa viza.

Regjistrimi i korporatave kryhet nga QKB sipas legjislacionit tregtar. Vendbanimi jepet nga autoritetet e kufirit dhe migracionit sipas ligjit nr. 79/2021, me kriterë të veçanta dhe prova të veçanta. Asgjë në skedarin e korporatës nuk zëvendëson një aplikacion migrimi.

Dëmi që shkakton kjo nuk është vetë keqkuptimi, por kur ai zbulohet. Zakonisht investitori arrin, inkorporon, fillon të operojë dhe adreson statusin e tyre vetëm kur periudha pa viza është afër skadimit - në këtë moment kompania mund të mos jetë ende e bankuar, lista e pagave nuk mund të funksionojë, terreni i punësimit është i padisponueshëm dhe nuk ka kohë për të marrë dhe legalizuar dokumente nga jashtë.

Pronari i biznesit

Tre arsye janë relevante, të gjitha të shërbyera përmes Lejes Unike.

Punësimi në kompaninë e vet

Rruga më e përdorur për një pronar-menaxher. Shoqëria lidh një kontratë pune me individin, deklaron punësimin, operon listën e pagave dhe llogarit kontributet sociale dhe shëndetësore dhe individi aplikon në terren.

Kjo rrugë funksionon sepse prodhon saktësisht provat që autoritetet ekzaminojnë: një punëdhënës shqiptar i regjistruar, një marrëdhënie pune të deklaruar, një pagë mbi ose mbi minimumin e zbatueshëm dhe një rekord kontributi.

Ka edhe pasoja që duhen kuptuar paraprakisht. Të ardhurat nga punësimi janë të tatueshme në Shqipëri dhe i nënshtrohen mbajtjes në burim dhe kontributeve që nga muaji i parë, dhe marrëveshja duhet të jetë e vërtetë dhe jo nominale.

Një problem i renditjes. Rruga e punësimit kërkon një kompani funksionale — të regjistruar, të bankuar, të fiskalizuar dhe të aftë për të drejtuar listën e pagave. Meqenëse llogaria bankare e korporatës zakonisht merr dy javë ose më shumë për një njësi ekonomike në pronësi të huaj dhe lista e pagave nuk mund të funksionojë pa të, aplikacioni i migrimit qëndron prapa orarit bankar. Oraret e korporatës dhe të migracionit duhet të planifikohen së bashku që në fillim.

Vetëpunësimi

Një shtetas i huaj mund të regjistrohet si tregtar i vetëm dhe të aplikojë në bazë të vetëpunësimit. Regjistrimi është i shpejtë dhe i lirë.

Formulari mbart përgjegjësi personale të pakufizuar, nuk mund të pranojë partnerë ose investitorë dhe është i papërshtatshëm për shumë palë institucionale. Aty ku objektivi i migrimit mund të përmbushet në mënyrë të barabartë përmes punësimit nga një Sh.p.k., rruga e kompanisë është e preferueshme në çdo terren jo-emigrues.

Rruga e investitorit sipas nenit 69

Neni 69 parashikon dhënien e një Leje unike për investitorët. Statuti nuk e përcakton vetë pragu e investimit; ai përcaktohet me udhëzim të përbashkët të ministrave përgjegjës dhe për rrjedhojë është i aftë të ndryshojë pa ndryshim të ligjit. Çdo shifër e cituar në udhëzimin e publikuar duhet të verifikohet në përputhje me udhëzimin aktual.

Investimi nuk është kushti i vetëm. Ligji parashikon që aktiviteti të mbajë një raport të parashikuar të shtetasve shqiptarë me shtetas të huaj në të gjithë fuqinë punëtore dhe drejtuese dhe që punonjësit të paguhet jo më pak se paga mesatare. Këto kushte shpesh anashkalohen nga përmbledhjet e itinerarit dhe ato ndikojnë materialisht nëse një investim i caktuar kualifikohet.

Shqipëria nuk operon një program vendbanimi për investim në kuptimin që mbart termi në disa juridiksione të tjera. Materiali i marketingut që përshkruan një "vizë të artë" shqiptare duhet të trajtohet me kujdes.

Pensionisti

Neni 39, shkronja (j) ofron një bazë të dedikuar për shtetasit e huaj që kanë të drejtë të marrin pension në vendin e tyre. Kategoria u prezantua nga reforma e vitit 2021 dhe pasqyron një politikë të qëllimshme të tërheqjes së pensionistëve të huaj.

Kërkesat e zbatuara në praktikë — të përcaktuara nga legjislacioni nënligjor dhe udhëzimi administrativ dhe jo nga statuti, dhe për këtë arsye që kërkojnë konfirmim në momentin e aplikimit — përfshijnë:

Kërkesa	Detaj
Të ardhurat nga pensionet	Dëshmi për pension vjetor të paktën 1 200 000 lekë, afërsisht 11 600 euro. Shifra është administrative dhe i nënshtrohet rishikimit.
Bankare	Një deklaratë nga një bankë shqiptare që konfirmon pensionin transferohet në Shqipëri
Akomodimi	Një qira e noterizuar ose dëshmi e pronës në pronësi, që plotëson një sipërfaqe minimale dysHEMEJE për banor
Sigurimi shëndetësor	Mbulesa e vlefshme në Shqipëri për periudhën e lejes
Dokument penal	Leje policore nga vendi i origjinës, apostilluar dhe përkthyer

Pensioni nuk duhet të rrjedhë nga një burim i vetëm; marrëveshjet shtetërore, profesionale dhe private janë përgjithësisht të afta të plotësojnë kërkesën me kusht që e drejta të evidentohet dhe të ardhurat të jenë të qëndrueshme.

Gjendja që i befason njerëzit. Një leje e dhënë sipas nenit 39, shkronja (j) nuk i jep të drejtë mbajtësit të saj për të ushtruar veprimtari ekonomike ose profesionale në Shqipëri. Një pensionist që synon të konsultohet herë pas here, të lërë pronë si biznes ose të marrë punë me kohë të pjesshme nuk mbulohet nga kjo leje dhe kërkon një bazë tjetër. Puna për lejen e një pensionisti e vë vetë lejen në rrezik për rinovimin.

Pyetja tatimore duhet të bëjnë fillimisht pensionistët

Trajtimi i Shqipërisë për të ardhurat nga pensionet e huaja është i favorshëm dhe është një pjesë thelbësore e apelit të vendit. Është gjithashtu më e ndërlikuar nga sa përçon "pa taksë mbi pensionet" dhe kërkon tre pyetje të veçanta.

A është pensionisti një banor tatimor shqiptar? Sipas nenit 8 të ligjit nr. 29/2023, një person me banesë të përhershme në Shqipëri, ose prezent 183 ditë ose më shumë, është rezident dhe i tatueshëm mbi të ardhurat mbarëbotërore.

A e takson Shqipëria pensionin? Ligji shqiptar parashikon trajtim favorizues për të ardhurat e kualifikimit të pensioneve me burim të huaj; fushëveprimi dhe kushtet duhet të përcaktohen nga teksti aktual.

A e takson ende vendi i origjinës? Kjo është pyetja e neglizhuar më shpesh dhe ligji shqiptar nuk i përgjigjet fare. Shumë traktate të taksimit të dyfishtë ia ndajnë të drejtën e taksimit mbi pensionet e shërbimit qeveritar shtetit pagues, kështu që një ish-punonjës publik mund të mbetet i tatueshëm në shtëpi, pavarësisht se ku jeton. Pensionet private dhe ato profesionale shpesh trajtohen ndryshe nga pensionet shtetërore brenda të njëjtit traktat.

Një destinacion që ofron trajtim të favorshëm të pensioneve nuk vlen asgjë nëse traktati ia lë të drejtën tatimore shtetit të origjinës. Kjo analizë i përket para lëvizjes, jo pas mbylljes së vitit të parë tatimor.

Punonjësi në distancë

Shqipëria nuk ka një dokument të quajtur “vizë nomad dixhitale”. Ajo ka një kategori të shtetasve të huaj - punëtorin me lëvizje dixhitale - të prezantuar me Ligjin Nr. 79/2021 dhe të shërbyer përmes Lejes Unike.

Kategoria mbulon një person që banon në Shqipëri ndërsa kryen punë në distancë për një punëdhënës të vendosur jashtë Shqipërisë ose për klientë jashtë Shqipërisë. Provat zakonisht trajtojnë ekzistencën dhe vazhdimësinë e angazhimit të huaj, të ardhurat e mjaftueshme për të mbështetur aplikantin, akomodimin, sigurimin shëndetësor të vlefshëm në Shqipëri dhe një certifikatë të rekordit penal.

Përrjashtimi për dymbëdhjetë muaj dhe çfarë e pason atë

Tipari që dallon Shqipërinë nga shumica e juridiksioneve konkurruese është trajtimi i vendbanimit tatimor. Sipas ligjit nr. 25/2022, një shtetas i huaj që zotëron një leje nomade dixhitale të kualifikuar përfiton një përrjashtim prej dymbëdhjetë muajsh nga rezidenca tatimore në Shqipëri.

Gjatë asaj periudhe individi nuk është rezident tatimor shqiptar dhe Shqipëria nuk ka asnjë pretendim për të ardhurat e tij në mbarë botën. Për një punonjës në distancë, të ardhurat e të cilit vijnë tërësisht jashtë Shqipërisë, ky është një përfitim real dhe thelbësor.

Çfarë ndodh në vitin e dytë. Përrjashtimi është një afat dymbëdhjetë mujor, jo një tipar i qëndrueshëm i lejes. Pasi të skadojë, zbatohen testet e zakonshme në nenin 8 dhe një punonjës në distancë, i cili deri atëherë ka krijuar një numërim shtëpie dhe ditësh në Shqipëri, bëhet rezident dhe i tatueshëm mbi të ardhurat në mbarë botën. Kushdo që planifikon një qëndrim dy ose tre-vjeçar në fuqinë e pozicionit të vitit të parë duhet të modelojë vitin e dytë përpara se të arrijë.

Dy dispozita të tjera kanë të bëjnë veçanërisht me punëtorët në distancë. Kur individi kontrollon një shoqëri të themeluar jashtë vendit, neni 19 mund t'i atribuojë fitimet e saj të pashpërndara pasi të bëhen rezidentë. Dhe neni 12 lejon riklasifikimin e të ardhurave nga biznesi si të ardhura nga punësimi, ku ato janë të përqendruara në shumë pak klientë - një ekspozim real për një profesionist të pavarur me një angazhim dominues.

Anëtarët e familjes

Ribashkimi familjar është një bazë e veçantë sipas Ligjit Nr. 79/2021, që u lejon anëtarëve të familjes së mbajtësit të lejes të marrin lejet e tyre. Qëndrimi i grumbulluar në bazë të një leje ribashkimi është në vetvete qëndrim i ligjshëm dhe llogaritet në periudhat kualifikuese të atij personi.

Aty ku objektivi afatgjatë i një familjeje përfshin qëndrimin e përhershëm ose shtetësinë për më shumë se një person, renditja e aplikimeve ia vlen të planifikohet që në fillim, pasi secili individ grumbullon periudhën e tij të kualifikimit nga data kur leja e tij hyn në fuqi.

Pika praktike në të gjitha rrugët

Mbani një regjistrim të njëkohshëm për çdo hyrje dhe dalje që nga dita e parë. Rindërtimi i lëvizjeve pesëvjeçare nga vulat e pasaportave është jo i besueshëm dhe ndonjëherë i pamundur.

Diarizoni çdo rinovim të paktën tre muaj para skadimit. Trajtoni datën e skadencës si afatin e fundit për vendimin, jo për aplikimin.

Mbani çdo leje, vendim dhe dokument mbështetës. Aplikimi për qëndrim të përhershëm kërkon dëshmi që mbulojnë të gjithë periudhën.

Merrni këshilla para një mungese të gjatë, jo pas kthimit.

Rishikoni veçmas pozicionin tatimor. Qëndrimi afatgjatë dhe rezidenca tatimore vendosen sipas statuteve të ndryshme dhe përgjigjet nuk përkojnë gjithmonë.

17 — Pasuritë e paluajtshme

Pse prona shqiptare është ndryshe

Titulli i pronësisë në Shqipëri mbart një histori më të ndërlikuar se në shumicën e juridiksioneve evropiane dhe kjo është çështja e vetme praktike më e rëndësishme në pronat e paluajtshme shqiptare.

Prona private u hoq tërësisht nën regjimin komunist. Pas vitit 1991, ajo u restaurua përmes një kombinimi të kthimit të ish-pronarëve, privatizimit tek pushtuesit, shpërndarjes së tokës bujqësore për anëtarët e kooperativës dhe legalizimit të ndërtimeve informale. Këto procese u zhvilluan paralelisht, u administruan nga organe të ndryshme dhe jo gjithmonë dhanë rezultate të qëndrueshme. Rezultati është se një parcelë e caktuar mund të ketë pretendime konkurruese që dalin nga procese të ndryshme të pas vitit 1991.

Asnjë blerje e pronës shqiptare nuk duhet të vazhdojë pa kontrollin e duhur të titullit, dhe kujdesi duhet të shkojë pas regjistrimit aktual në vend që të mbështetet në të.

Kadastra

Agjencia Shtetërore e Kadastrës mban regjistrin e pasurive të paluajtshme, duke regjistruar pronësinë, kufijtë, barrët dhe të drejtat reale. Regjistrimi është konstituiv për kalimin e pronësisë: shitja kryhet me regjistrim dhe jo me nënshkrimin e kontratës.

Regjistri është dixhitalizuar ndjeshëm dhe besueshmëria e tij është përmirësuar ndjeshëm. Sidoqoftë, nuk është një garanci për titull të mirë në mënyrën se si është një regjistër anglez ose gjerman, dhe të dhënat historike mbeten të paplota në disa vende.

Blerja nga persona të huaj

Ndërtesat dhe pronat e ndërtuara përgjithësisht mund të fitohen nga persona fizikë dhe juridikë të huaj pa kufizime.

Toka bujqësore i nënshtrohet kufizimit. Pozicioni varet nga karakteri i tokës dhe statusi i blerësit, dhe strukturat që përfshijnë një kompani shqiptare përdoren zakonisht. Kur një investim përfshin tokë bujqësore, pozicioni duhet të vendoset përpara se të jepet ndonjë angazhim.

Toka në përgjithësi mund t'i nënshtrohet kushteve, duke përfshirë në disa raste një kërkesë që blerësi të ndërmarrë një investim të një vlere të përcaktuar. Zonat bregdetare dhe ato kufitare mund të kenë kufizime shtesë.

Transaksioni

Transferimi kryhet me kontratë të lidhur pranë një noteri shqiptar dhe të regjistruar në kadastër. Noteri verifikon identitetin, kapacitetin dhe pozicionin e regjistruar, por roli i noterit nuk e zëvendëson kujdesin për historinë e titullit.

Pikat kryesore të kujdesit janë:

zinxhiri i titullit dhe origjina e tij në kthim, privatizim ose legalizim;

pretendimet konkurruese nga ish-pronarët ose shfrytëzuesit;

barrët e regjistruara, hipotekat dhe servitutet;

kufijtë dhe korrespondenca e tyre me pronën fizike;

statusi i planifikimit dhe përdorimi i lejuar;

për ndërtesat, pavarësisht nëse ndërtimi është lejuar ligjërisht apo është legalizuar më pas;

taksat e papaguara vendore dhe detyrimet e shërbimeve komunale.

Taksat në pronë

Taksa	Pozicioni
Taksa e transfertave	E pagueshme në transfertë, e llogaritur duke iu referuar vlerës ose sipërfaqes në varësi të kategorisë së pronës
Tatimi mbi pasurinë e paluajtshme	Taksa vjetore komunale për ndërtesat dhe tokën
Taksa e ndikimit në infrastrukturë	E ngarkuar për ndërtimet e reja, e llogaritur mbi vlerën e investimit dhe e pagueshme me leje - një kosto e konsiderueshme për projektet e zhvillimit
Fitimet kapitale	Fitimet nga nxjerrja jashtë përdorimit tashmë sipas ligjit nr. 29/2023
Të ardhurat nga qiraja	E tatueshme; trajtimi varet nëse aktiviteti përbën një biznes
TVSH	Disa transaksione në pasuri të paluajtshme janë të përjashtuara; ndërtimi i ri mund të jetë i tatueshëm

Ndërtimi dhe dhënia e lejeve

Zhvillimi kërkon leje planifikimi dhe ndërtimi nga autoriteti kompetent, përgjithësisht bashkia, sipas legjislacionit të planifikimit të territorit dhe ndërtimit. Procesi përfshin përputhjen me planin territorial vendor në fuqi, miratimet teknike, vlerësimin mjedisor aty ku kërkohet dhe pagesën e taksës së ndikimit në infrastrukturë.

Oraret e lejeve janë burimi kryesor i rrezikut të projektit dhe zhvillimet bregdetare dhe turistike kanë shtresa shtesë, duke përfshirë mjedisin dhe, në zonat e mbrojtura, miratimet specifike.

Qiratë

Qiratë tregtare rregullohen nga Kodi Civil dhe nga marrëveshja e palëve, me mbrojtje të detyrueshme relativisht të kufizuar në krahasim me disa juridiksione evropiane. Pikat kryesore tregtare - afati, rinovimi, rishikimi i qirasë, tarifat e shërbimit, riparimi, caktimi dhe përfundimi - janë çështje për negociim dhe duhet të adresohen shprehimisht.

Qiratë me kohëzgjatje të përcaktuar dhe qiratë e mbështetura për aplikimet për leje qëndrimi kërkojnë noterizimin dhe për qëllime qëndrimi duhet të plotësojnë standardin e zbatueshëm të sipërfaqes së dyshemesë.

18 — Pronësia intelektuale

Kuadri

Pronësia industriale rregullohet nga Ligji nr. 9947, datë 7 korrik 2008, “Për pronësinë industriale”, i ndryshuar — së fundmi me Ligjin nr. 88/2026, të trajtuar në Kapitullin 4 — dhe administrohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Pronësisë Industriale (DPPI).

E drejta e autorit dhe të drejtat e lidhura rregullohen nga legjislacioni i veçantë dhe administrohen nëpërmjet autoritetit të së drejtës së autorit dhe gjykatave.

Shqipëria është palë e instrumenteve kryesore ndërkombëtare, duke përfshirë Konventën e Parisit, Konventën e Bernës, Traktatin e Bashkëpunimit të Patentave, Protokollin e Madridit për markat tregtare dhe Marrëveshjen e Hagës për dizajnet industriale, dhe është anëtare e Organizatës Botërore të Pronësisë Intelektuale dhe Organizatës Botërore të Tregtisë, me detyrimet TRIPS që vijojnë.

Të drejtat e mbrojtshme

E drejta	Afati	Shënime
Patentat	20 vjet nga depozitimi, subjekt i tarifave të rinovimit	Regjistrimi kombëtar, faza kombëtare e PCT-së ose rrugët e vlefshmërisë
Modelet e shërbimeve	Afat më të shkurtër	Pragu më i ulët i shpikës
Markat tregtare	10 vjet, i rinovueshëm pafundësisht	Regjistrimi kombëtar ose përcaktimi i Protokollit të Madridit
Dizenjot industriale	E rinovueshme në periudha deri në një maksimum ligjor	Emërtimi kombëtar ose i Hagës
Treguesit gjeografikë	Në vazhdim	E rëndësishme për produktet bujqësore dhe ushqimore
E drejta e autorit	Jetë plus 70 vjet, përgjithësisht	Ndodh pa regjistrim

Pika praktike për një mbajtës të huaj të të drejtave

Regjistrohu herët. Shqipëria operon një sistem të parë në dosje për markat tregtare. Një markë e huaj që hyn në treg pa regjistrim paraprak shqiptar është e ekspozuar ndaj paraqitjes paraprake nga një palë e tretë dhe rikuperimi i pozicionit më pas është i shtrenjtë dhe i pasigurt.

Zgjerimi i regjistrimeve ndërkombëtare. Për shumicën e grupeve të huaja, përcaktimi i Shqipërisë sipas Protokollit të Madridit është rruga efektive për markat tregtare dhe Marrëveshja e Hagës për dizajnet.

Merrni parasysh licencën brenda grupit. Kur një subjekt shqiptar përdor pronësi intelektuale në grup, licenca duhet të dokumentohet dhe, sipas rastit, të regjistrohet. Çmimi duhet të jetë i mbrojtshëm sipas dispozitave të çmimit të transferimit të ligjit nr. 29/2023, dhe honoraret e paguara jashtë vendit tërheqin tatimin në burim që i nënshtrohet lehtësimit të traktatit.

Shikoni dispozitat kalimtare. Ligji Nr. 88/2026 ndryshoi kornizën dhe ndryshimet procedurale zakonisht përmbajnë dispozita kalimtare për aplikimet në pritje.

Zbatimi

Rrugët e përmbarimit përfshijnë procedurat civile për shkelje, duke përfshirë masat e përkohshme; masat administrative, veçanërisht masat kufitare doganore që u lejojnë mbajtësve të të drejtave të regjistrojnë të drejtat e tyre dhe kanë dyshuar për shkelje të mallrave të ndaluara gjatë importimit; dhe procedura penale për falsifikim dhe pirateri në raste të përcaktuara.

Masat kufitare janë mjeti praktikisht më efektiv për një pronar marke të shqetësuar për mallrat e falsifikuara dhe regjistrimi në doganë duhet të jetë pjesë e çdo plani hyrjeje në treg për një markë konsumatore.

Përmbarimi civil i nënshtrohet vëzhgimit të përgjithshëm në lidhje me ritmin e procesit gjyqësor shqiptar të bërë në Kapitullin 22.

19 — Kontabiliteti, raportimi dhe auditimi

Kuadri

Kontabiliteti dhe raportimi financiar rregullohen nga Ligji nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, i ndryshuar me Ligjin nr. 87/2026, i cili është instrumenti shqiptar i përafrimit me Direktivën 2013/34/BE.

Subjektet zbatojnë ose Standardet Kombëtare të Kontabilitetit ose SNRF, në varësi të kategorisë së madhësisë së tyre dhe natyrës së aktivitetit të tyre. Njësitë ekonomike më të mëdha dhe ato në sektorë të rregulluar përgjithësisht u kërkohet të zbatojnë SNRF; subjektet më të vogla zbatojnë standardet kombëtare, me një kuadër të thjeshtuar të disponueshëm për më të vegjlit.

Regjistrimet kontabël duhet të mbahen në gjuhën shqipe dhe në lekë, megjithëse regjistrimet paralele në një gjuhë dhe monedhë tjetër lejohen për qëllime raportimi në grup.

Detyrimet

Çdo subjekt i regjistruar duhet:

- të mbajë librat kontabël dhe regjistrat e blerjeve dhe shitjeve;
- lëshon fatura përmes sistemit elektronik të fiskalizimit;
- të përgatisë pasqyrat financiare vjetore; dhe
- ruajnë të dhënat për periudhën ligjore.

Këto detyrime zbatohen pavarësisht nga norma e tatimit që paguan njësia ekonomike, duke përfshirë edhe subjektet brenda intervalit 0%, sipas nenit 69 të ligjit nr. 29/2023. Kjo është një pikë në të cilën investitorët e huaj gabohen rregullisht dhe shtrenjtë.

Regjistrimi dhe publikimi

Pasqyrat financiare vjetore duhet të depozitohen dhe për subjektet mbi kufijtë e përcaktuar duhet të publikohen. Cikli i depozitimit shkon së bashku me deklaratën vjetore tatimore, e cila duhet të përfundojë deri më 31 mars.

Auditimi i detyrueshëm

Auditimi kërkohet për njësitë ekonomike që tejkalojnë kufijtë e madhësisë së përcaktuar - të matur me qarkullimin, totalin e bilancit dhe numrin e punonjësve - dhe për njësitë ekonomike në sektorë të rregulluar dhe ato që zbatojnë SNRF, pavarësisht nga madhësia.

Auditimet duhet të kryhen nga auditorë ligjorë të regjistruar në Shqipëri dhe profesioni mbikëqyrës nga organi i mbikëqyrjes publike. Auditorët e grupeve nga juridiksione të tjera nuk mund të

nënshkruajnë një auditim ligjor shqiptar pa regjistrim shqiptar, gjë që është një pikë me rëndësi praktike për grupet e huaja që planifikojnë marrëveshjet e tyre të auditimit.

Ligji Nr. 87/2026 mund të ketë lëvizur kufijtë e madhësisë dhe çdo njësi ekonomike afër njërës duhet të përcaktojë pozicionin aktual dhe vitin financiar nga i cili zbatohen ndryshimet.

Vërejtje praktike për grupet e huaja

Viti kontabël shqiptar është viti kalendarik. Një grup me një vit raportues të ndryshëm do të duhet të rakordojë.

Integrimi i fiskalizimit është një detyrë reale zbatimi, jo një formalitet — ERP-ja e grupit ose duhet të ndërlihet me platformën shqiptare ose njësia ekonomike duhet të operojë një proces të veçantë faturimi në përputhje.

Kontabiliteti lokal përgjithësisht kontraktohet nga subjekte me pronësi të huaj dhe cilësia e atij ofruesi ka rëndësi në mënyrë disproporcionale. Shumica e gjobave tatimore të shkaktuara nga kompanitë me pronësi të huaj në vitet e tyre të para lindin nga mbajtja e kontabilitetit dhe dështimet e dosjeve sesa nga pozicionet e rëndësishme tatimore.

20 — Konkurrenca dhe kontrolli i përqendrimeve

Kuadri

Konkurrenca rregullohet nga ligji nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar dhe zbatuar nga Autoriteti Shqiptar i Konkurrencës. Kuadri është modeluar sipas ligjit të BE-së për konkurrencën dhe praktika e Autoritetit mbështetet në precedentin e BE-së.

Marrëveshjet kufizuese dhe abuzimi me pozitën dominuese

Ndalimet pasqyrojnë nenet 101 dhe 102 të Traktatit për Funksionimin e Bashkimit Evropian:

Marrëveshjet kufizuese - Marrëveshjet, vendimet dhe praktikat e bashkërenduara që kanë si objekt ose efekt parandalimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës janë të ndaluara. Kufizimet e forta - fiksimi i çmimeve, ndarja e tregut, kufizimi i prodhimit, manipulimi i ofertave - trajtohen si shkelje të objekteve. Marrëveshjet vertikale duke përfshirë marrëveshjet e shpërndarjes dhe ekskluzivitetit vlerësohen sipas një kuadri që korrespondon me regjimin e kufizimeve vertikale të BE-së, me analoge të përjashtimit në bllok.

Abuzimi i dominimit - një ndërmarrje dominuese nuk mund të abuzojë me pozicionin e saj, qoftë me çmime të tepruara ose grabitqare, me refuzim të furnizimit, lidhje, diskriminim ose marrëveshje ekskluziviteti që mbyllin tregun.

Kundërvajtjet tërheqin gjoba të llogaritura sipas qarkullimit dhe Autoriteti ka kompetenca hetimore duke përfshirë inspektimin e ambienteve.

Kontrolli i përqendrimeve

Përqendrimet që plotësojnë kufijtë ligjorë të qarkullimit duhet t'i njoftohen dhe pastrohen nga Autoriteti përpara zbatimit. Pragjet përcaktohen duke iu referuar qarkullimit të kombinuar dhe individual në Shqipëri dhe në mbarë botën, dhe duhet të kontrollohen në përputhje me statutin aktual.

Një përqendrim përfshin një bashkim, një blerje kontrolli dhe krijimin e një sipërmarrjeje të përbashkët me funksion të plotë. Kontrolli vlerësohet mbi aftësinë për të ushtruar ndikim vendimtar, i cili mund të lindë nga më pak se shumica e aksioneve.

Dy pikë kapin rregullisht grupet e huaja.

Transaksionet globale mund të nxisin një dosje shqiptare. Aty ku palët kanë xhiron shqiptare që plotëson kufijtë, kërkohet një njoftim shqiptar edhe pse transaksioni nuk ka dimension shqiptar në asnjë kuptim tregtar. Kjo duhet të kontrollohet në orarin e transaksionit, jo të zbulohet më pas.

Zbatimi para zhdoganimit është i ndaluar. Kërcimi me armë tërheq sanksione pavarësisht nëse transaksioni do të ishte pastruar.

Rregullatorët e sektorit

Rregullatorët e sektorëve të veçantë ushtrojnë funksione ngjitur me konkurrencën në fushat e tyre, duke përfshirë Bankën e Shqipërisë, Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare, ERE në energji dhe AKEP në komunikimet elektronike. Koordinimi ndërmjet Autoritetit të Konkurrencës dhe rregullatorëve sektorial ndjek legjislacionin kuadër.

Ndihma shtetërore

Ndihma shtetërore rregullohet sipas legjislacionit të veçantë të përafruar me kuadrin e BE-së dhe të mbikëqyrur nga autoriteti i ndihmës shtetërore. Kjo është e rëndësishme për investitorët që negociojnë stimujt me organet publike: një nxitje që përbën ndihmë të paligjshme shtetërore është e pambrojtur dhe detyrimet e përafrimit sipas procesit të anëtarësimit po shtrëngojnë kontrollin.

21 — Mbrojtja e të dhënave dhe siguria kibernetike

Mbrojtja e të dhënave

Regjimi shqiptar i mbrojtjes së të dhënave u riformulua me Ligjin nr. 124/2024 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, i cili e përafron në thelb të drejtën shqiptare me Rregulloren e Përgjithshme të BE-së për Mbrojtjen e të Dhënave. Ai zëvendësoi kuadrin e mëparshëm dhe hyri në fuqi me periudha kalimtare për pajtueshmërinë.

Për një biznes tashmë në përputhje me GDPR, kuadri shqiptar do të jetë i njohur. Karakteristikat kryesore janë:

Baza ligjore e kërkuar për përpunim, mbi baza që korrespondojnë me nenin 6 GDPR;

Të drejtat e subjektit të të dhënave duke përfshirë aksesin, korrigjimin, fshirjen, kufizimin, transportueshmërinë dhe kundërshtimin;

Detyrimet e kontrolluesit dhe përpunuesit, duke përfshirë marrëveshjet me shkrim të përpunimit;

Të dhënat e aktiviteteve të përpunimit;

Vlerësimet e ndikimit në mbrojtjen e të dhënave për përpunim me rrezik të lartë;

Zyrtarët për mbrojtjen e të dhënave ku plotësohen kriteret;

Njoftimi për shkeljen e autoritetit mbikëqyrës dhe, kur kërkohet, subjekteve të të dhënave, brenda afateve të përcaktuara;

Kufizimet e transfertave ndërkombëtare, me mekanizma që korrespondojnë me përshtatshmërinë, klauzola standarde kontraktuale dhe derogime;

Gjobat administrative në nivele materialisht më të larta se në regjimin e mëparshëm.

Autoriteti mbikëqyrës është Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

Pikat praktike

Politikat e grupit kanë nevojë për lokalizim, jo përkthim. Një grup i huaj që shtrin kuadrin e tij të pajtueshmërisë me GDPR në një filial shqiptar duhet të verifikojë që kërkesat shqiptare janë përmbushur në vend që të supozojë ekuivalencën, veçanërisht në lidhje me regjistrimin, afatet kohore të njoftimit dhe pozicionin e autoritetit mbikëqyrës.

Përpunimi i të dhënave të punësimit është një fushë e zakonshme e mospërputhjes. Punëdhënësit shqiptarë përpunojnë të dhëna personale të konsiderueshme për punonjësit dhe kandidatët dhe baza ligjore, detyrimet për mbajtjen dhe informacionin zbatohen plotësisht.

Transfertat ndërkombëtare kanë rëndësi për çdo grup që operon sisteme të përbashkëta. Transfertat nga Shqipëria drejt kompanive të grupit jashtë vendit kërkojnë një mekanizëm të vlefshëm transferimi.

Siguria kibernetike

Siguria kibernetike rregullohet nga legjislacioni i sigurisë kibernetike dhe mbikëqyret nga autoriteti kombëtar i sigurisë kibernetike. Operatorët e infrastrukturës kritike dhe të rëndësishme të informacionit — në sektorë duke përfshirë energjinë, bankën, telekomunikacionin, shëndetin dhe administratën publike — mbajnë detyrime të rritura që mbulojnë menaxhimin e rrezikut, raportimin e incidenteve dhe qëndrueshmërinë. Përafrimi i mëtejshëm me kornizën NIS të BE-së parashikohet si pjesë e procesit të anëtarësimit.

Identiteti elektronik dhe shërbimet e besuara

Shqipëria operon një kornizë të identitetit elektronik dhe nënshkrimit elektronik që mbështet platformën e-Albania. Nënshkrimet elektronike të kualifikuara kanë efekt ligjor dhe akses në një pjesë të konsiderueshme të shërbimeve qeveritare kërkon një identitet elektronik shqiptar.

Për një investitor të huaj, ky është një kusht praktik që duhet përmbushur përpara se të vazhdojë puna. Regjistrimet e shoqërisë, deklaratat tatimore, aplikimet për leje dhe një pjesë e madhe e komunikimit me administratën kryhen përmes e-Albania; kredencialet e identitetit duhet të merren përpara se këto veprime të mund të kryhen. Është një hap rutinë, por duhet të jetë pjesë e planit të zbatimit dhe jo të zbulohet vetëm në momentin e paraqitjes së parë.

22 — Zgjidhja e mosmarrëveshjeve dhe falimentimi

Qëndrimi real në çështjet gjyqësore

Çështjet gjyqësore civile dhe tregtare shqiptare janë të ngadalta. Procesi i reformës në drejtësi filloi në vitin 2016, duke përfshirë verifikimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve, prodhoi vende vakante të konsiderueshme gjyqësore dhe lëndë të mbetura të pazgjidhura, të cilat nuk janë përpunuar plotësisht.

Një investitor i huaj duhet të planifikojë me supozimin se një pretendim komercial i kontestuar do të marrë vite dhe jo muaj. Kjo nuk është një arsye për të shmangur Shqipërinë; është një arsye për t'i kushtuar vëmendje serioze dispozitave për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve në fazën e kontraktimit, kur zgjedhja nuk kushton asgjë.

Struktura e gjykatave

Mosmarrëveshjet civile dhe tregtare shqyrtohen nga gjykatat e shkallës së parë, me ankim në gjykatat e apelit dhe, nga pikëpamja ligjore, në Gjykatën e Lartë. Gjykatat administrative shqyrtojnë mosmarrëveshjet me autoritetet publike, duke përfshirë vlerësimet tatimore, vendimet e licencimit dhe sfidat e prokurimit, dhe veprojnë sipas kuadrit të tyre procedural me afate kohore përgjithësisht më të shkurtra se gjykatat e zakonshme civile.

Vendimet zbatohen nëpërmjet shërbimit përmbarimor, ku funksionojnë si përmbarues publikë ashtu edhe privatë. Përmbarimi kundër një të pandehuri pagues me pasuri të identifikueshme është përgjithësisht efektiv; përmbarimi ndaj një të pandehuri që ka shpërdoruar pasuri është një çështje tjetër, prandaj masat e përkohshme meritojnë vëmendje në fillim të një mosmarrëveshjeje.

Arbitrazhi

Arbitrazhi është i disponueshëm dhe është rruga e rekomanduar për kontrata të rëndësishme.

Shqipëria është palë e Konventës së Nju Jorkut, në mënyrë që vendimet e arbitrazhit të huaj të njihen dhe të zbatohen në Shqipëri, në varësi të arsyeve të kufizuara të refuzimit të Konventës. Për një investitor të huaj kjo është pika vendimtare: një çmim i marrë në një vend të tillë si Vjena, Cyrihu, Londra apo Parisi është i zbatueshëm këtu pa i nënshtuar meritave.

Arbitrazhi institucional sipas ICC, VIAC, SCC ose rregullave të ngjashme zakonisht zgjidhet për kontratat ndërkufitare. Arbitrazhi i brendshëm është i disponueshëm, por më pak i zhvilluar.

Arbitrazhi investitor-shtet mund të jetë i disponueshëm sipas një traktati të zbatueshëm investimi dypalësh ose Traktatit të Kartës së Energjisë, dhe sipas Konventës ICSID kur traktati e parashikon këtë. Kjo është një arsye tjetër për të marrë në konsideratë juridiksionin e zotërimit në fazën e strukturimit.

Ndërmjetësimi

Ndërmjetësimi parashikohet me statut dhe është i detyrueshëm ose i inkurajuar në kategori të përcaktuara mosmarrëveshjesh. Përdoret më shumë në çështjet familjare dhe të vogla civile sesa në mosmarrëveshjet thelbësore tregtare, por mund të jetë efektiv kur një marrëdhënie e vazhdueshme tregtare është në rrezik.

Pika hartimore

Për çdo kontratë me rëndësi me një palë tjetër shqiptare:

Zgjidhni shprehimisht ligjin qeverisës dhe merrni parasysh nëse ligji shqiptar apo ligji i huaj i shërben më mirë transaksionit.

Zgjidhni arbitrazhin me një institucion dhe selinë jashtë Shqipërisë për kontratat materiale, përveç rasteve kur ka një arsye pozitive për të zhvilluar çështje gjyqësore këtu.

Siguroi lehtësim të përkohshëm dhe merrni parasysh nëse gjykata ose gjykata duhet ta kenë atë fuqi.

Gjuha e adresës - gjuha e kontratës, e procedurës dhe cili version mbizotëron.

Merrni parasysh sigurinë - garancitë, garancitë e kompanisë mëmë, marrëveshjet e ruajtjes ose mbajtjes - sepse zbatimi është vendi ku humbet vlera.

Falimentimi

Falimentimi rregullohet nga ligji nr. 110/2016 "Për falimentimin", i ndryshuar, i cili modernizoi kuadrin dhe futi procedurat e riorganizimit krahas likuidimit.

Procedura mund të hapet me kërkesë të vetë debitorit ose me kërkesë të një kreditori, për arsye të mungesës së likuiditetit ose mbi borxhit. Emërohet një administrator falimentimi dhe zbatohet një moratorium, duke qëndruar në zbatim individual.

Riorganizimi lejon një ristrukturim të vazhdueshëm sipas një plani të miratuar nga kreditorët dhe të konfirmuar nga gjykata. Likuidimi rezulton me realizimin e pasurisë dhe shpërndarjen sipas renditjes statutore, ku vendosen kreditorët e siguar, më pas janë përcaktuar pretendimet preferenciale duke përfshirë kërkesat e caktuara të punonjësve dhe taksat, pastaj kreditorët e zakonshëm të pasiguar, më pas kërkesat e varura dhe në fund aksionarët.

Transaksionet e përfunduara në periudha të përcaktuara përpara hapjes së procedurave mund të kundërshtohen si preferenca ose si transaksione me një nënvlerë.

Mbrojtja praktike e kreditorit

Korniza është moderne; funksionimi praktik i tij pasqyron vëzhgimet e përgjithshme për ritmin e procedimit. Për një furnizues ose huadhënës, mbrojtjet efektive janë komerciale dhe jo procedurale:

merrni sigurinë aty ku vlera e justifikon dhe regjistrojeni siç duhet;

të përdorë mbajtjen e pronësisë në kontratat e furnizimit dhe të sigurojë që ajo të jetë efektive sipas ligjit shqiptar;

monitorimi i aftësisë paguese të palëve, duke pasur parasysh se informacioni financiar i publikuar për kompanitë private shqiptare është i kufizuar;

veproni herët në mospagesë, pasi perspektivat praktike të rikuperimit përkeqësohen shpejt;

për ekspozime të rëndësishme, merrni parasysh garancitë nga një mëmë me aftësi paguese në një juridiksion zbatues në vend që të mbështeteni vetëm tek njësi ekonomike shqiptare.

23 — Mundësi sektoriale

Ky kapitull anketon sektorët që tërheqin më shumë interes për investimet e huaja, me pikat rregullatore dhe tatimore specifike për secilin.

Energjia dhe burimet e rinovueshme

Prodhimi i energjisë elektrike është në masë të madhe hidroelektrike, gjë që i jep rrjetit shqiptar një profil të pazakontë karboni dhe e bën gjenerimin e varur nga moti. Solar është zgjeruar me shpejtësi përmes ankandeve dhe zhvillimit privat, dhe era ka tërhequr interes në rritje.

Kuadri u riformulua me Ligjin nr. 59/2026 “Për sektorin e energjisë elektrike” (Kapitulli 4), në përafrim me Direktivën (BE) 2019/944 dhe Rregulloren (BE) 2019/943, në kuadër të detyrimeve të Shqipërisë ndaj Komunitetit të Energjisë. Mbajtësit ekzistues të licencave duhet të verifikojnë si trajtohen autorizimet e tyre sipas dispozitave kalimtare.

Rregullatori është Enti Rregullator i Energjisë (ERE). Prodhimi, transmetimi, shpërndarja, furnizimi dhe tregtimi janë aktivitete të licencuara. Projektet mund të zhvillohen në bazë koncesionare ose jo koncesionare dhe projektet më të mëdha mund të kualifikohen sipas kornizës strategjike të investimeve.

Pikat tregtare: mbiçmimi i lekut kundrejt euros ndikon projektet me financim në euro dhe të ardhura në lekë; lidhja me rrjetin dhe rreziku i shkurtimit kërkojnë kujdes; dhe ndryshueshmëria hidrologjike është një supozim i modelimit të materialit.

Turizmi dhe mikpritja

Turizmi ka qenë sektori i rritjes së spikatur, me numrin e vizitorëve që i kalon dhjetë milionë në vitin 2024. Investimet janë përqendruar në brezin bregdetar, me interes në rritje për turizmin malor dhe kulturor.

Kuadri është Ligji Nr. 93/2015 “Për turizmin”, i ndryshuar me Ligjin Nr. 83/2026. Certifikimi sipas legjislacionit të turizmit është porta për uljen e normës së tatimit mbi të ardhurat e korporatave 5% për operatorët e agroturizmit deri më 31 dhjetor 2029 dhe shërbimet e akomodimit tërheqin normën e reduktuar të TVSH-së prej 6%.

Pikat tregtare: kujdesi për titullin e tokës është kritik në zonat bregdetare; lejet e ndërtimit në zonat bregdetare dhe të mbrojtura mbartin shtresa shtesë; sezonaliteti është i theksuar dhe zgjatja e sezonit është çështja kryesore strategjike e sektorit; dhe kuadri i marinës dhe portit turistik u ndryshua me ligjin nr. 36/2026.

Transferimi i proceseve të biznesit dhe TIK

Shqipëria ka ndërtuar një sektor të jashtëm të konsiderueshëm që i shërben tregjeve italiane, angleze, gjermane dhe greke, duke shfrytëzuar diferencën e kostos së punës dhe aftësinë e pazakontë të gjuhëve të huaja të përkthyer në Kapitullin 1.

Pozicioni tatimor kërkon kujdes. Norma e softuerit prej 5% skadoi më 31 dhjetor 2025 (Kapitulli 10). Shoqëritë nën pragun e xhiros prej 14 000 000 lekë bien në regjimin e përgjithshëm 0%, i cili është më i favorshëm. Mbi të zbatohet standardi 15%. Më vete, shërbimet e ofruara për klientët e vendosur jashtë Shqipërisë janë përgjithësisht jashtë sferës së TVSH-së shqiptare sipas rregullave të vendit të furnizimit – një pikë me rëndësi reale për këtë sektor.

Pikat komerciale: inflacioni i pagave dhe konkurrenca e rekrutimit janë kufizimet kryesore; Pajtuueshmëria me mbrojtjen e të dhënave sipas Ligjit Nr. 124/2024 është qendrore ku operacioni përpunon të dhënat personale të BE-së; dhe rreziku i riklasifikimit sipas nenit 12 zbatohet kur kontraktorët janë të angazhuar dhe jo punonjës.

Bujqësia dhe agrobiznesi

Bujqësia punëson një pjesë të madhe të fuqisë punëtore me produktivitet të ulët, që është edhe dobësia e sektorit dhe rasti i investimeve. Mundësitë qëndrojnë në konsolidimin, përpunimin, zinxhirin e ftohtë, paketimin dhe logjistikën e eksportit dhe jo vetëm në prodhimin primar.

Kompanitë e bashkëpunimit bujqësor sipas ligjit nr. 38/2012 përfitojnë nga norma e reduktuar e tatimit mbi të ardhurat e korporatave prej 5% deri më 31 dhjetor 2029. Ligji nr. 65/2026 prezantoi një kornizë për arkëtimet tregtare mbi produktet bujqësore, të llojit të përdorur për të lejuar që prodhimet e depozituara të shërbejnë si siguri për financimin.

Pikat tregtare: kufizimet në pronësinë e huaj të tokës bujqësore kërkojnë vëmendje strukturore; fragmentimi i tokës e ndërlikon montimin; dhe aksesimi në tregun e BE-së sipas MSA-së varet nga përmbushja e standardeve sanitare dhe fitosanitare.

Prodhim dhe fason

Sektori i veshjeve dhe këpucëve që operon me kontratë për markat italiane dhe të tjera evropiane është krijuar prej kohësh dhe mbetet punëdhënësi më i madh i prodhimit. Komponentët e automobilave, plastika dhe materialet e ndërtimit janë rritur.

Pikat komerciale: rregullat e origjinës përcaktojnë nëse produkti kualifikohet për akses preferencial në BE sipas MSA-së dhe analiza duhet të zgjidhet përpara se të fillojë prodhimi; procedurat doganore duke përfshirë përpunimin aktiv janë qendrore për modelin fason; dhe avantazhi i kostos së pagave në raport me Evropën Qendrore është ngushtuar, por mbetet material.

Pasuri të paluajtshme dhe ndërtim

Ndërtimi ka qenë një shtytës kryesor i rritjes, në zhvillimin e banesave në Tiranë dhe në zhvillimin e turizmit bregdetar. Shih Kapitullin 17 për titullin, lejet dhe tatimin.

Pikat tregtare: taksa e ndikimit në infrastrukturë vendoset mbi vlerën e investimit me leje dhe është një zë i rëndësishëm; oraret e lejeve janë një rrezik kryesor i projektit; dhe kujdesi për titullin duhet të shkojë pas regjistrimit aktual.

Industria nxjerrëse

Shqipëria ka naftë, krom, bakër dhe burime të tjera minerale, me një sektor minerar që funksionon me koncesion dhe licencë. Kuadri administrohet nga ministria përgjegjëse dhe autoriteti minerar, me një komponent të rëndësishëm lejet mjedisore.

Shërbimet financiare

Sektori bankar është i dominuar nga jashtë, i mirëkapitalizuar dhe i konsoliduar. Hyrja bëhet me licencë nga Banka e Shqipërisë, me kërkesa për kapital, qeverisje dhe përshtatshmëri. Sigurimet, pensionet dhe letrat me vlerë janë në varësi të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare.

Ligji Nr. 80/2026 prezantoi detyrimet e transparencës për emetuesit e letrave me vlerë (Kapitulli 4) dhe legjislacioni i mëtejshëm për modernizimin e sektorit financiar ishte në progres gjatë vitit 2026.

Komunikimet elektronike

Operatorët kërkojnë autorizim nga AKEP sipas regjimit të përgjithshëm të autorizimit. Sektori mbulon telefoninë fikse dhe celulare, ofrimin e shërbimeve të internetit, transmetimin e të dhënave, shërbimet satelitore dhe rrjetet e transmetimit audiovizual. Një subjekt shqiptar i regjistruar në QKB është një parakusht për regjistrimin në AKEP.

Shtojca A — Marrëveshjet për shmangien e tatimit të dyfishtë

Shqipëria ka lidhur rreth 46 marrëveshje për taksimin e dyfishtë, nga të cilat pjesa më e madhe janë në fuqi. Rrjeti mbulon pjesën më të madhe të Evropës së bashku me një sërë juridiksionesh të tjera dhe përfshin marrëveshje me burimet kryesore të investimeve në Shqipëri.

Traktatet në fuqi përfshijnë, ndër të tjera, marrëveshje me: Austrinë, Belgjikën, Bosnje dhe Hercegovinën, Bullgarinë, Kinën, Kroacinë, Republikën Çeke, Egjiptin, Estoninë, Francën, Gjermaninë, Greqinë, Hungarinë, Indinë, Irlandën, Italinë, Korenë, Kosovën, Kuvajtin, Letoninë, Luksemburgun, Malajzinë, Maltën, Moldavinë e Veriut, Malajzinë, Maltën, Moldavinë e Veriut, Kanë Rumania, Rusia, Arabia Saudite, Serbia, Singapori, Sllovenia, Spanja, Suedia, Zvicra, Turqia, Emiratet e Bashkuara Arabe dhe Mbretëria e Bashkuar.

Kjo listë është indikative. Statusi i traktateve individuale ndryshon me nënshkrimin dhe ratifikimin e marrëveshjeve të reja, dhe pozicioni aktual – duke përfshirë nëse një traktat i nënshkruar është në fuqi dhe nga cila datë – duhet të konfirmohet me administratën tatimore shqiptare ose Ministrinë e Financave përpara se të mbështetet.

Shqipëria aplikon metodën e kreditimit për eliminimin e taksimit të dyfishtë.

Shtojca B — Autoritetet dhe burimet kryesore

Institucioni	Funksioni
QKB - Qendra Kombëtare e Biznesit	Regjistrimi i kompanive dhe degëve; regjistri i pronësisë përfituese
e-Albania	Portali i shërbimeve qeveritare - dosjet, lejet, deklaratat
Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	Tatimi mbi fitimin e korporatave dhe personale, TVSH, fiskalizimi
Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	Dogana, akciza, masa kufitare
Banka e Shqipërisë	Banka Qendrore; mbikëqyrjen bankare dhe të institucioneve të pagesave
Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (AMF)	Sigurimet, pensionet, tregjet e letrave me vlerë
Agjencia Shtetërore e Kadastrës	Regjistri i pasurive të paluajtshme
Drejtoria e Përgjithshme e Pronësisë Industriale (DPPI)	Patentat, markat tregtare, dizenjot, treguesit gjeografikë
Autoriteti i Konkurrencës	Zbatimi i konkurrencës dhe kontrolli i bashkimeve
Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale	Mbikëqyrja e mbrojtjes së të dhënave
Enti Rregullator i Energjisë (ERE)	Rregullimi i sektorit të energjisë elektrike dhe gazit
AKEP	Komunikimet elektronike dhe postare
Inspektorati Shtetëror i Punës	Punësimi dhe mbikëqyrja e shëndetit dhe sigurisë
Autoritetet e Kufirit dhe Migracionit	Lejet e qëndrimit dhe të punës
INSTAT	Statistikat kombëtare
AIDA/organ për nxitjen e investimeve	Promovimi i investimeve dhe kujdesi pasues

Shtojca C — Lista e hyrjes në treg

Përpara se të angazhoni kapital

- ☐ Përcaktoni nëse aktiviteti i synuar është i rregulluar dhe çfarë kërkon rregullatori sektorial nga çdo operator.
- ☐ Përcaktoni nëse investimi përfshin tokë dhe nëse po, çfarë kategorie.
- ☐ Harta e zinxhirit të pronësisë tek personi fizik përfundimtar; konfirmoni se pronari përfitues është i kënaqur që të regjistrohet publikisht.
- ☐ Identifikoni nëse ndonjë individ duhet të banojë në Shqipëri dhe mbi çfarë baze ligjore.
- ☐ Modeloni pozicionin tatimor në, mbi dhe nën pragun 14,000,000 lekë.
- ☐ Merrni këshilla në juridiksionin vendas për pozicionin e traktatit dhe për çdo taksë daljeje.
- ☐ Merrni parasysh juridiksionin e zotërimit në dritën e rrjetit dypalësh të traktatit të investimeve shqiptare.

Strukturimi dhe themelimi

- ☐ Zgjidhni strukturën — Sh.p.k., Sh.a., degë ose zyrë përfaqësuese — sipas sekuencës në Kapitullin 6.
- ☐ Mblidhni dhe legalizoni paketën e dokumenteve: apostile dhe përkthim të certifikuar, përpara udhëtimit.
- ☐ Hartoni një autorizim të përshtatshëm për procedurën shqiptare nëse inkorporohet nga distanca.
- ☐ Hartoni statutin në mënyrën e duhur – parandalimi, bllokimi, kufijtë e autoritetit – në vend që të miratoni një tekst minimal standard.
- ☐ Kur ka më shumë se një anëtarë, negocioni një marrëveshje të aksionarëve.
- ☐ Përgatitni të dhënat e pronësisë përfituese përpara se të paraqisni aplikacionin për inkorporim.
- ☐ Siguroni një adresë të regjistruar të verifikueshme të përshtatshme për përdorim komercial.

Përpara se të filloni tregtimin

- ☐ Aplikoni për llogarinë bankare të korporatës menjëherë pas regjistrimit; lejoni dy javë ose më shumë.
- ☐ Merrni certifikatën e fiskalizimit dhe softuerin e përputhshëm përpara faturës së parë.
- ☐ Caktoni mbështetje kontabël dhe vendosni procesin e mbajtjes së kontabilitetit.
- ☐ Merrni kredencialet elektronike të identitetit e-Albania.
- ☐ Merrni çdo licencë sektoriale.
- ☐ Regjistroni çdo markë tregtare përpara hyrjes në treg; konsideroni regjistrimin doganor.

Njerëzit

- ☐ Deklaroni çdo punonjës përpara se të fillojnë punën.
- ☐ Paga bruto buxhetore plus 16.7% kontributet e punëdhënësit.

-
- ☐ Rishikoni çdo marrëveshje kontraktori si për testin e substancës ashtu edhe për nenin 12.
 - ☐ Planifikoni orarin e migrimit krahas orareve të korporatave dhe bankave.
 - ☐ Për çdo shtetas të huaj, konfirmoni se baza e aplikimit përputhet me atë që ata synojnë të bëjnë.

Në vazhdim

- ☐ Monitorimi i xhiros kundrejt kufirit të TVSH-së prej 10 000 000 lekësh, në baza dymbëdhjetëmuajore të vazhdueshme.
- ☐ Monitorimi i xhiros kundrejt kufirit prej 14 000 000 lekësh të tatimit mbi fitimin nga mesi i vitit.
- ☐ Depozitoni çdo muaj listëpagesën dhe, kur jeni të regjistruar, deklaratën mujore të TVSH-së deri më datën 14.
- ☐ Paraqisni deklaratën vjetore deri më 31 mars, pavarësisht nëse tatimi paguhet apo jo.
- ☐ Dosja e ndryshimeve të QKB-së, përfshirë ndryshimet e pronësisë përfituese, brenda afateve ligjore.
- ☐ Konfirmoni pagat, kontributet dhe shifrat e pragut çdo janar.
- ☐ Diarise rinovimi i lejes së qëndrimit tre muaj para skadimit.

Shtojca D — Legjislacioni kryesor

Instrumenti	Subjekti
Ligji Nr. 7764/1993	Investimet e huaja
Ligji Nr. 9121/2003	Mbrojtja e konkurrencës
Ligji Nr. 7961/1995	Kodi i Punës
Ligji Nr. 9723/2007	Regjistrimi i biznesit
Ligji Nr. 9901/2008	Sipërmarrësit dhe kompanitë tregtare
Ligji Nr. 9920/2008	Procedurat tatimore
Ligji Nr. 9947/2008	Pronësia industriale (ndryshuar me Ligjin Nr. 88/2026)
Ligji Nr. 38/2012	Kompanitë e bashkëpunimit bujqësor
Ligji Nr. 61/2012	Akcizat (ndryshuar me Ligjin Nr. 47/2026)
Ligji Nr. 92/2014	Tatimi mbi vlerën e shtuar
Ligji Nr. 48/2014	Pagesat e vonuara në detyrimet kontraktuale dhe tregtare (të ndryshuar me ligjin nr. 81/2026)
Ligji Nr. 55/2015	Investimet strategjike
Ligji Nr. 93/2015	Turizmi (i ndryshuar me Ligjin Nr. 83/2026)
Ligji Nr. 110/2016	Falimentimi
Ligji Nr. 25/2018	Kontabiliteti dhe pasqyrat financiare (të ndryshuar me Ligjin Nr. 87/2026)
Ligji Nr. 112/2020	Regjistri i pronarëve përfitues (i ndryshuar me Ligjin Nr. 6/2022)
Ligji Nr. 113/2020	Shtetësia (ndryshuar me ligjet Nr. 77/2023 dhe 49/2026)
Ligji Nr. 79/2021	Të huajt (ndryshuar me ligjin nr. 43/2025)
Ligji Nr. 25/2022	Përfshirje nga taksat numerike dixhitale të vendbanimit
Ligji Nr. 29/2023	Tatimi mbi të ardhurat
Ligji Nr. 124/2024	Mbrojtja e të dhënave personale
Ligji Nr. 84/2025	Marrëveshja tatimore vullnetare
Ligji Nr. 42/2026	Liria e vendosjes dhe ofrimit të shërbimeve
Ligji Nr. 59/2026	Spektori i energjisë elektrike
Ligji Nr. 65/2026	Faturat tregtare për prodhimet bujqësore
Ligji Nr. 77/2026	Shoqëritë e Kooperativës Evropiane
Ligji Nr. 78/2026	Statuti i Kompanisë Evropiane
Ligji Nr. 80/2026	Kërkesat e transparencës për emetuesit e letrave me vlerë
VKM Nr. 1088/2020	Regjistri i pronarëve përfitues - administrata
VKM Nr. 858/2021	Të huajt — dispozitat zbatuese

Instrumenti	Subjekti
VKM Nr. 753/2023	Tatimi mbi të ardhurat — dispozitat zbatuese
Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 52, datë 27 qershor 2024	Anulimi i përjashtimit profesional nga regjimi 0%.

Shtojca E — Fjalorth

AKEP — Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare, rregullatori i telekomunikacioneve.

AMF — Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, që rregullon sigurimet, pensionet dhe letrat me vlerë.

Apostille - vërtetim sipas Konventës së Hagës të vitit 1961 që vërteton një dokument publik për përdorim jashtë vendit.

Buzë shkëmbi — përdoret këtu për të përshkruar pragun e qarkullimit prej 14,000,000 lekësh, i cili zbatohet mbi bazën gjithçka ose asgjë dhe jo si një konik.

Degë — degë e një shoqërie të huaj.

e-Albania — portali i shërbimeve qeveritare nëpërmjet të cilit bëhen shumica e depozitimeve dhe aplikimeve.

ERE — Enti Rregullator i Energjisë.

Fiskalizimi - sistemi elektronik i faturimit që i transmeton faturat administratës tatimore në kohë reale.

INSTAT — Instituti Shqiptar i Statistikave.

Leje Unike - Leje unike, që kombinon autorizimin e qëndrimit dhe të punës.

NIPT / NUIS - numri unik i identifikimit i lëshuar në regjistrim, që shërben si numër regjistri tregtar dhe numër tatimor.

Person fizik — tregtar i vetëm; një person fizik i regjistruar për të ushtruar biznes, me përgjegjësi personale të pakufizuar.

QKB — Qendra Kombëtare e Biznesit, Qendra Kombëtare e Biznesit, e cila mban regjistrin tregtar dhe regjistrin e pronësisë përfituese.

Sh.a. — shoqëri aksionare, shoqëri aksionare.

Sh.p.k. — shoqëri me gjithëpërfshirje, shoqëri me përgjegjësi të kufizuar.

Statuti - statuti ose nenet e një shoqërie, që përmbajnë kushtetutën e saj të brendshme.

UBO - pronari përfundimtar përfitues; personi fizik që zotëron ose kontrollon përfundimisht një njësi ekonomike.

VKM — Vendim i Këshillit të Ministrave, vendim i Këshillit të Ministrave.

Si mund të ndihmojë Tridens

Ky udhëzues paraqet kuadrin. Zbatimi i tij për një projekt të caktuar kërkon këshillim mbi faktet konkrete, dhe pikërisht këtë bëjmë.

Shërbimet tona

Hyrja në treg dhe e drejta shoqërore. Zgjedhja e formës, themelimi i shoqërive dhe degëve, hartimi i akteve të themelimit, statuteve dhe marrëveshjeve mes ortakëve, prokurat për themelimin nga jashtë, regjistrimi i pronarit përfitues, bashkërendimi i apostilës dhe përkthimit të vërtetuar, selia dhe shoqërimi i aplikimit për llogarinë bankare.

E drejta tatimore. Planifikimi dhe pajtueshmëria për tatimin mbi fitimin, menaxhimi i pragut 14.000.000 lekë, regjistrimi për TVSH dhe analiza e vendit të furnizimit, çmimet e transferimit, nxjerrja e fitimit, analiza e marrëveshjeve për shmangien e tatimit të dyfishtë, rezidenca tatimore e individëve dhe subjekteve, si dhe përfaqësimi para administratës tatimore.

Migracioni. Lejet e qëndrimit në të gjitha kategoritë ligjore, leja unike, rrugët për investitorët dhe pensionistët, punonjësit në distancë, bashkimi familjar, qëndrimi i përhershëm dhe shtetësia, si dhe bashkërendimi i migracionit me kalendarët shoqërorë dhe bankarë.

E drejta e punës. Kontratat, detyrimet e listëpagesës, marrëdhëniet me kontraktorët dhe rreziku i riklasifikimit, përfundimi i marrëdhënies dhe kërkesat procedurale, si dhe punësimi i shtetasve të huaj.

Pasuritë e paluajtshme. Verifikimi i titullit, blerja, zhvillimi, lejet e ndërtimit dhe qiratë.

Rregullimi sektorial dhe mosmarrëveshjet. Licencimi në sektorët e rregulluar, përfshirë energjinë, komunikimet elektronike, shërbimet financiare dhe turizmin.

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve. Klauzolat kontraktore për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve, arbitrazhi dhe përfaqësimi në procedurat tregtare e administrative.

Si punojmë

Këshillojmë në shqip, anglisht dhe gjermanisht. Tarifat i përcaktojmë sipas fakteve dhe kompleksitetit të çështjes, jo sipas një shifre të përgjithshme, dhe sqarojmë qartë çfarë përfshihet e cilat kosto përsëriten. Kur një pyetje del jashtë së drejtës shqiptare — për shembull, trajtimi i një shpërndarjeje në shtetin e ortakut ose ndikimi i tatimit të daljes në shtetin e origjinës — e themi hapur dhe punojmë krahas këshilltarit tuaj ekzistues, pa bërë hamendësime.

Kontakti

Tridens

Bulevardi “Dëshmorët e Kombit”, Twin Towers, Kulla 1, Kati 8

1001 Tiranë, Shqipëri

T +355 69 809 0995 E info@tridenslaw.com W tridenslaw.com

Ky publikim shërben vetëm për informim të përgjithshëm. Ai nuk përbën këshillë juridike, tatimore ose investimi, nuk trajton rrethanat e një personi apo transaksioni të caktuar dhe nuk duhet përdorur si zëvendësim i këshillimit mbi faktet e një çështjeje konkrete. Leximi i tij nuk krijon marrëdhënie avokat–klient.

The discipline of transformation.